

Årsredovisning 2021

Örebro kommun

Struktur

Framsida

Under 2021 stod Kulturkvarteret färdigt. Kulturkvarterets uppdrag är att vara en inkluderande mötesplats för alla – med särskilt fokus på barn och unga. Fotografi av Kulturkvarteret på kvällstid, det är en silverblänkande byggnad med rektangulära former och stora glasparter vid entrén.

Foto: Fredrik Kellén

Målgrupper

I Örebro kommuns årsredovisning hittar du en översikt över kommunens verksamhet och ekonomi under 2021. Årsredovisningen produceras av Kommunstyrelseförvaltningen för Kommunstyrelsen. Målgruppen är Kommunfullmäktige, men den vänder sig även till medarbetare, örebroare, kreditinstitut, och övriga intressenter.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). I detta avsnitt redovisas kommunens satsningar och arbete för att vara en hållbart växande kommun. Utvecklingen inom kommunens mål av betydelse för god ekonomisk hushållning redovisas också med analys, diagram och tabeller. Avsnittet innehåller även en fördjupad uppföljning av kommunens och kommunkoncernens ekonomi samt övergripande information om bl.a. medarbetarna i Örebro kommun.

Finansiella rapporter

Resultaträkning, balansräkning och övriga finansiella rapporter för kommunen och kommunkoncernen finns i detta avsnitt.

Driftredovisning

I detta avsnitt kan du läsa om varje nämnds ansvar, vad året har präglats av och en redogörelse över nämndernas ekonomi och resultat. Avsnittet innehåller också en uppföljning av företagen inom den kommunala koncernen.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen avslutas med en redogörelse av de investeringar som skett i Örebro kommunkoncern under 2021.

Nyfiken på att läsa mer?

Årsredovisningen täcker in hela kommunkoncernens verksamhet och är därför översiktlig. Mer information finns i nämndernas årsberättelser på orebro.se och i respektive bolags årsredovisning.

Fakta om Örebro

- Örebro är befolkningsmässigt landets sjätte största kommun.
- Här bor cirka 157 000 personer på en yta av 1 380 km².
- I kommunen finns invånare från nästan 170 olika länder.
- Staden Örebro är drygt 750 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet.

Örebro styrkor

- Universitetsstad med cirka 15 300 studenter.
- Centralt läge i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg.
- Ett av Sveriges bästa logistiklägen.
- Örebro Airport har charter- och reguljärflyg samt godsflyg inom Sverige och till övriga Europa.
- Positivt näringsklimat, Örebro växer och företagen går bra och vill expandera.
- Friluftskommun med närhet till attraktiva parker och naturområden.

Innehåll

Inledning 4

Kommentar från Kommunstyrelsens ordförande..... 4

Förvaltningsberättelse 6

Översikt över verksamhetens utveckling 6

Den kommunala koncernen 9

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....12

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 15

Händelser av väsentlig betydelse 23

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning..... 24

Resultat och ekonomisk ställning 40

Balanskravsresultat 51

Väsentliga personalförhållanden 52

Förväntad utveckling..... 55

Finansiella rapporter 57

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet 57

Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet 58

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet..... 59

Noter för kommunens samlade verksamhet 60

Driftredovisning 72

Verksamheten i kommunens nämnder.....74

Verksamheten i kommunens företag 84

Investeringsredovisning 92

Revisionsberättelse 96

Bilagor 97

John Johansson (S). Foto: Ulla-Carin Ekblom.

Kommentar från Kommunstyrelsens ordförande

Ett annorlunda år – igen

Det blev ytterligare ett år där inget var som vanligt, ett år där en global pandemi lamslog samhället samtidigt som nya steg och initiativ för mänsklig gemenskap och solidaritet växte fram.

Coronapandemin tog olika vändningar under året, under vissa perioder levde vi nästintill helt utan restriktioner, för att de senare skulle återkomma. Vaccineringen mot covid-19 tog sin fart när året inleddes, där först och främst äldre och människor i riskgrupp fick sitt vaccin först. Kommunens insatser för att underlätta vaccineringen har varit omfattande; dels gentemot boenden och omsorgstagare inom vård och omsorg, dels som arbetsgivare då personalen fick vaccinera sig på arbetstid. Under hösten påbörjades också vaccineringen på skolorna.

Pandemin har inte bara slagit hårt mot den kommunala verksamheten. Näringslivet har också drabbats av

restriktioner, inte minst besöks- och restaurangnäringen, men också många andra. Många lättnader riktade till näringslivet har förlängts och förstärkts. Under våren beslutade Kommunstyrelsen om ett stödpaket på 8 miljoner kronor till aktörer inom kulturen, idrotten och sociala föreningar.

Den ekonomiska situationen har dock utvecklats positivt med goda skatteprognoser och återhämtningen av ekonomin har gått snabbare än prognostiserat. Årets resultat är urstarkt och kommer vara en viktig del i Örebro kommuns styrka kommande år.

Som en följd av pandemin har även Örebro lyfts fram som en semesterstad genom projektet *Hemester – en omtänksam sommar 2021*. Genom bidrag från Socialstyrelsen har kommunen i projektet Lov Örebro erbjudit avgiftsfria och smittsäkra lovaktiviteter till barn och unga i åldrarna 6–15 år.

I september fattade Kommunfullmäktige beslut om att inrätta en ny nämndorganisation från och med 2023. När kommundirektör Peter Larsson tillträdde den 1 november fick han som en av sina första uppgifter att fullfölja arbetet både med den nya organisationen och den tillhörande förvaltningsorganisationen som börjar gälla samtidigt som den politiska organisationen träder i kraft. Förhoppningen är att den ska leda till både effektivare processer och ett förbättrat stöd till verksamheter och politiker.

Även om hanteringen av pandemin har varit påfrestande för kommunens medarbetare på olika sätt befinner sig välfärden i Örebro i en fortsatt stark utveckling. Under året blev det klart att kommunen övertar ett helt nytt vårdboende från en privat aktör, vilket från våren 2022 innebär ett tillskott på 80 platser. I början av 2022 startar även vård- och omsorgsboendet Kornellen i Bettorp upp med 80 platser.

Tre fristående skolor och en fristående förskola lades med kort varsel ner under året. När en förskola eller skola tvingas stänga erbjuds eleverna i stället plats i en kommunal skola. Detta innebär att ansvaret för cirka 490 elever och 70 förskolebarn övergick till Örebro kommun. Den snabbhet och effektivitet som personalen visade för att hantera detta på bästa sätt, är värd att uppmärksamma.

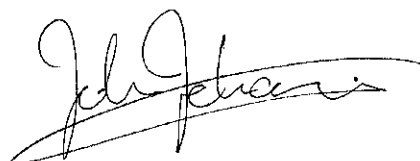
Örebro har fått ett nytt finrum! Kulturkvarteret vid Svartån och i anslutning till Konserthuset stod färdigt i september och öppnades upp för örebroarna under hösten. Även om pandemin och restriktionerna begränsade möjligheterna under verksamheternas första månader har hela Kulturkvarteret snabbt blivit en favoritplats för många örebroare.

En stunds inre reflektion med en god bok eller en stunds aktiv lek med barnen – det nya stadsbiblioteket i Kulturkvarteret möjliggör båda. En kaffe med utsikt över Svartån eller en vandring genom en aktuell konstutställning – på samma yta är det bara att välja. Genom att samla olika kulturverksamheter i samma kvarter suddas gränserna ut och uppmuntrar till samarbete. Samarbetet är inlett och hittills framstår Kulturkvarteret som en attraktiv mötesplats. Besöksantalet på biblioteket har ökat och flera nya samarbeten har etablerats mellan verksamheterna.

År 2021 har som sagt varit ett år likt inget annat. Men en sak som gång på gång slår mig är vilken fantastisk personal vi har i vår kommun. Jag tillträdde som ordförande i Kommunstyrelsen den 1 oktober och har på mycket kort tid fått träffa så många av våra medarbetare som under året har slitit, jobbat och utvecklat vår kommun och vår verksamhet på ett helt unikt sätt. Det återstår alltid här på slutet att säga tack för allt hårt arbete, men det tacket har aldrig känts så fjuttigt som efter detta speciella år.

Jag kan dock intyga att vi ser allt ert arbete. Vi uppskattar det och beundrar er för allt det ni gör.

Tack!

John Johansson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Verksamhetens utveckling kan beskrivas utifrån följande tabeller.

Tabell: Fem år i sammandrag

	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkning, totalt antal invånare	150 291	153 367	155 696	156 381	156 987
- kvinnor	75 864	77 360	78 468	78 785	79 114
- män	74 427	76 007	77 228	77 596	77 873
Befolkning, 0–18 år	33 681	34 474	34 984	35 159	35 162
Befolkning, 85+ år	3 626	3 554	3 546	3 507	3 540
Befolkning, utrikesfödda, %	17,6	18,3	18,8	19,1	19,3
Försörjningskvot, %	71,1	71,2	71,5	71,8	72,6
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, ett års eftersläpning, %	44,5	44,9	45,4	46,0	46,5
Segregationsindex, ett års eftersläpning, %	41,7	40,5	40,1	39,4	39,6
Öppna arbetslösheten, %	4,7	4,4	4,6	4,5	3,7
Öppen arbetslöshet inkl. alla i arbetsmarknadsprogram, %	7,7	7,6	8,5	9,9	8,4
Den kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter, mnkr	4 458	4 454	4 358	4 575	4 523
Verksamhetens kostnader, mnkr	-10 899	-11 458	-12 096	-11 955	-12 241
Årets resultat, mnkr	788	170	934	732	1 264
Soliditet, %	35	34	36	36	37
Soliditet exkl internbank, inkl. totala pensionsförpliktelser, %	24	24	27	27	29
Investeringar (netto), mnkr	2 808	2 546	2 509	2 298	2 840
Självfinansieringsgrad, %	56	39	73	73	79
Låneskuld, mnkr	14 295	15 491	15 713	16 644	17 675
Årsarbetare, kommunala bolag, sammanställd/ägd del, antal anställda	975	1 018	1 065	1 069	1 050
Kommunen					
Kommunal skattesats, kr	21,35	21,35	21,35	21,35	21,35
Verksamhetens intäkter, mnkr	2 501	2 578	2 414	2 656	2 597
Verksamhetens kostnader, mnkr	-10 084	-10 717	-11 130	-11 225	-11 481
Årets resultat, mnkr	519	162	407	579	1 022
Soliditet, %	21	21	23	24	25
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	49	50	52	53	56
Investeringar (netto), mnkr	673	689	683	619	742
Självfinansieringsgrad, %	118	59	97	137	177
Självfinansieringsgrad skattefinansierad verksamhet, %	155	79	133	244	287
Låneskuld, mnkr	13 613	14 812	15 012	15 854	16 904
Årsarbetare, kommun, antal månadsanställda	11 495	11 565	11 665	11 616	11 772

De senaste fem åren har befolkningen ökat med 6 696 personer, den absoluta merparten under 2017–2019. Ökningen har skett i de flesta åldersgrupper och har ibland varit väldigt kraftig. Barn i grundskoleålder och personer mellan 70 och 79 år tillhör de grupper som ökat allra mest. Den äldsta åldersgruppen, 85 år och äldre, har stadigt minskat sedan 2017 men förväntas öka från och med 2024 och nästan tio år framåt.

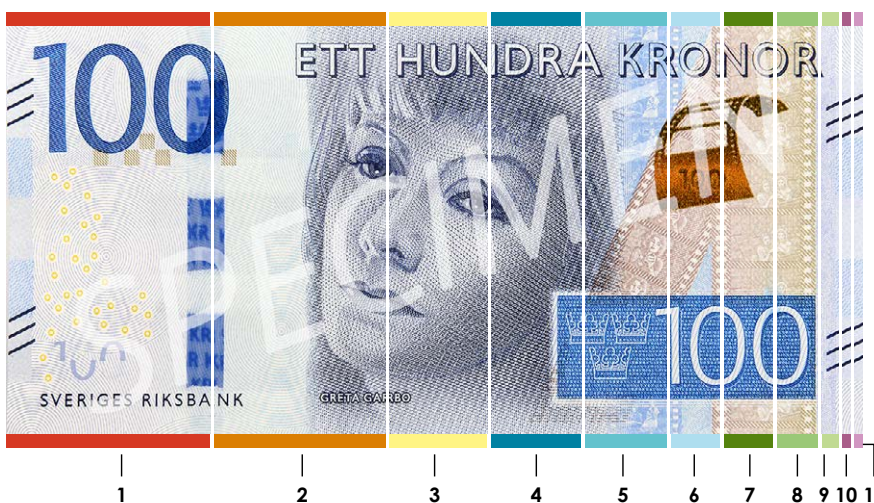
Ökningen av personer i arbetsför ålder, dvs. 20 till 64 år, går långsammare än ökningen av barn och äldre över 64 år, vilket medfört att den demografiska försörjningskvoten stigit med 1,5 procentenheter från 71,1 procent år 2017 till 72,6 procent år 2021. Bara under 2021 ökade den demografiska försörjningskvoten med 0,8 procentenheter vilket främst beror på att personer i arbetsför ålder minskade något samtidigt som barn och äldre blev fler. Förändringar i antalet barn och äldre medför konsekvenser för kommunen såsom utbyggnad av verksamheter och en ökad investeringsvolym.

Arbetslösheten bland den arbetsföra befolkningen har ökat under perioden med en topp under coronaåret 2020. Förändringar av arbetslösheten påverkar indirekt storleken på det ekonomiska försörjningsstödet som kommunen betalar ut och även behovet av arbetsmarknadsåtgärder.

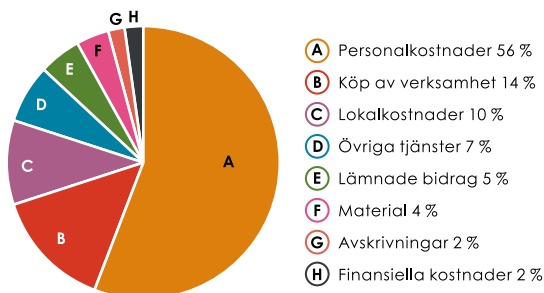
Höga resultatnivåer de senaste åren stärker soliditeten i kommunkoncernen. Det bidrar till att kommunkoncernen klarar av att möta det investeringsbehov som tillväxten skapar. Huvuddelen av kommunkoncernens fastighetsförvaltning är organiserad i bolagsform vilket generat en ökad låneskuld på kommunkoncernnivå. Under femårsperioden har bolagen bl.a. renoverat och färdigställt förskolor, skolor, gruppboenden, vårdboende, HVB-hem (hem för vård eller boende), lägenheter, Kulturkvarteret samt gjort löpande investeringar i fibernät. Kommunens investeringar i den växande kommunen består huvudsakligen av trafik- och miljöinvesteringar, exploatering av nya områden samt förnyelse av VA-verksamhetens ledningsnät.

Så här fördelades 100 kronor av örebroarnas kommunalskatt i kommunens verksamheter

- 1 Grundskola: 25 kr
- 2 Äldreomsorg: 21 kr
- 3 Förskola: 12 kr
- 4 Funktionsnedsatta: 11 kr
- 5 Socialtjänst: 10 kr
- 6 Infrastruktur och skydd: 6 kr
- 7 Gymnasieskola: 6 kr
- 8 Fritid och kultur: 5 kr
- 9 Övrig pedagogisk verksamhet: 2 kr
- 10 Politisk verksamhet: 1 kr
- 11 Arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagning: 1 kr

Diagram: Kostnadernas fördelning i kommunen

Diagram: Intäkternas fördelning i kommunen

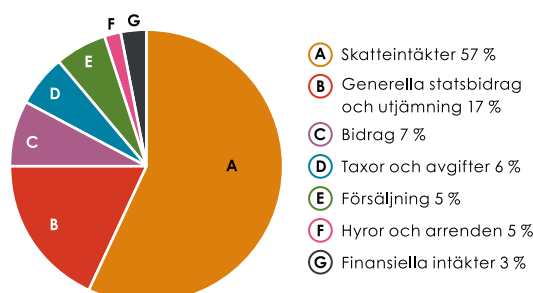
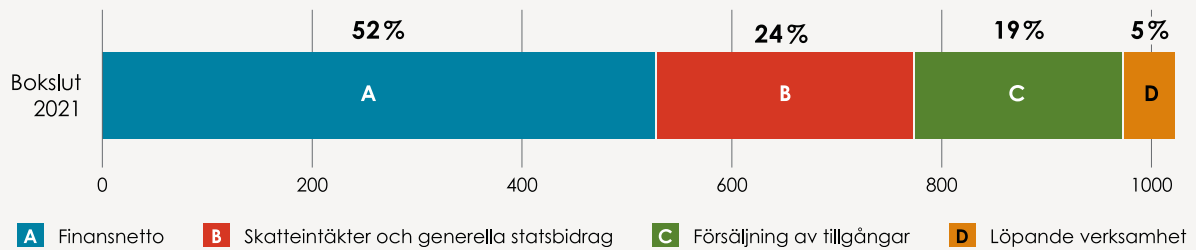

Diagram: Så här fördelar sig årets resultat

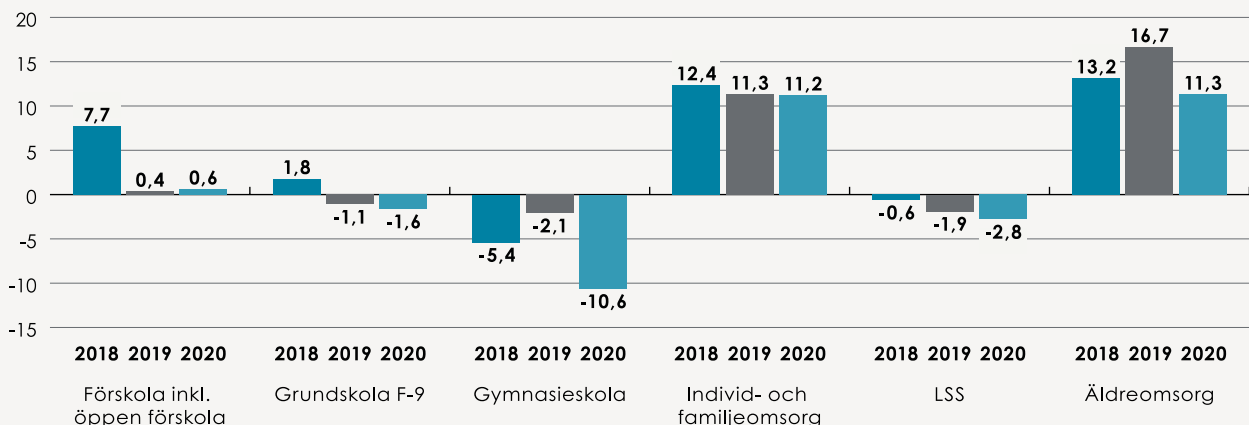

Totalt har kommunen ett resultat på 1 022 mkr varav 527 mkr kommer från finansnettot, 247 mkr från Skatteintäkter och generella statsbidrag, 199 mkr från försäljning av tillgångar inom exploaterings- och tomträttsverksamheten och 50 mkr från den löpande verksamheten.

Överskott från ett år kan inte användas till löpande verksamhet året därpå. I den kommunala ekonomin ska kostnaderna varje år täckas av intäkter som beräknas i budgeten. Dessa kommer framför allt från skatteintäkter, generella och riktade statsbidrag. Årliga överskott från t.ex. finansnettot och försäljning av tillgångar stärker däremot den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten och bidrar till att finansiera långsiktiga investeringar och betala av kommande

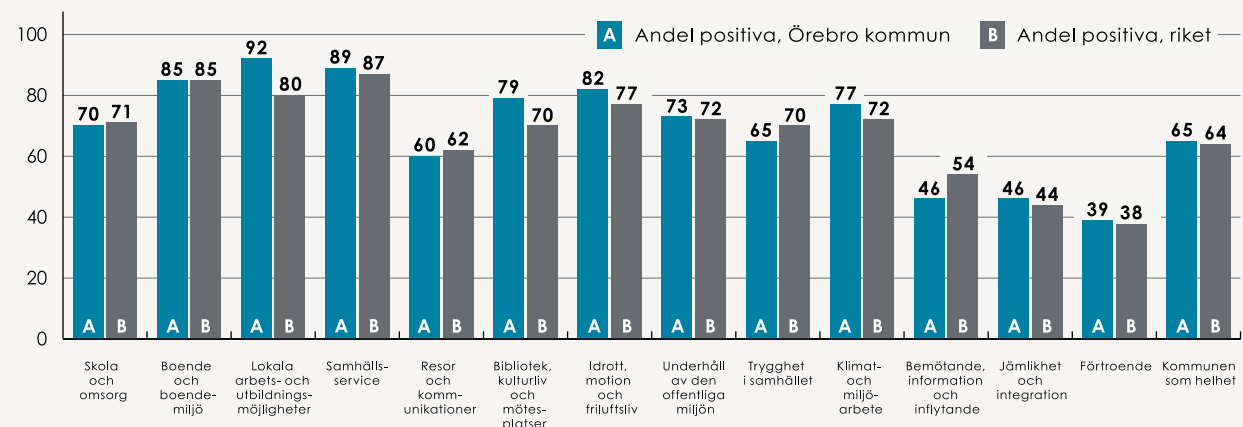
pensionsskulder. Kommande ekonomiska utmaningarna har inte försvunnit i och med att kommunen nu har tillfälligt starkt resultat. Den ekonomiska situationen kan ändras mycket snabbt. Börsen har gått ner rejält efter årsskiftet, redan innan Rysslands invasion av Ukraina, samtidigt som räntan är på väg upp. Dessutom kvarstår den långsiktiga demografiska utmaningen med ökade välfärdsbehov och brist på arbetskraft.

Diagram: Nettokostnadsavvikelse per verksamhetsområde, procent

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden. Resultat över 0 indikerar på högt kostnadsläge, pga. hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Diagram: Medborgarundersökning, hur kommunens invånare ser på sin kommun, andel positiva

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen leds av Kommunfullmäktige genom Kommunstyrelsen, programnämnder och driftsnämnder samt styrelserna för moderbolaget Örebro Rådhus AB och övriga bolag i bolagskoncernen.

Kommunens nämnder

I Örebro kommun finns förutom Kommunstyrelsen 19 nämnder, varav tre nämnder är programnämnder. Programnämndernas uppgift är att säkerställa en lika hantering gentemot medborgarna. Programnämnderna fördelar resurser till interna såväl som externa utförare inom sitt ansvarsområde. Driftsnämnderna ansvarar för en kvalitativ och effektiv drift av kommunens egenregiverksamhet.

Gemensam nämnd

Tillsammans med regionen och kommuner i länet organiseras företagshälsovård samt tolk- och översätterservice i en gemensam nämnd för att tillsammans med ingående parter uppnå en mer effektiv verksamhet. Den gemensamma nämnden tillhör organisatoriskt Region Örebro län. Fullmäktige i Örebro utser två ledamöter och två ersättare.

Kommunens koncernföretag

Örebro Rådhus AB

Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurrensutsatt, drivs på affärsmässiga grunder eller drivs tillsammans med andra ägare. Motivet till att bedriva verksamhet i bolagsform är bl.a. snabbare och tydligare beslutsprocesser och en enklare ekonomisk styrning.

Bolagen är organiserade i en koncern där Örebro Rådhus AB är moderbolag med tolv direktägda dotterbolag, varav fem är helägda. Dotterbolagen till Örebro Rådhus AB har i sin tur sammanlagt 18 hel- eller delägda dotterbolag.

Moderbolaget utövar på uppdrag av Kommunfullmäktige den operativa ägarrollen för bolagen i koncernen. I det uppdraget ingår uppföljning av både ekonomi och verksamhet, skattesamordning av dotterbolagens resultat och kapitalbildning för dotterbolagen.

Bolagen bedriver kommunal verksamhet inom områdena bostäder, lokaler, vindkraft, fibernät, biogasproduktion, vattenförsörjning, kultur, parkering, flygplatsverksamhet, platsmarknadsföring, infrastruktur och innovationsutveckling.

Kommunalförbundet Nerikes Brandkår

Örebro kommun samverkar med kommuner i länet kring räddningstjänst och olycksförebyggande verksamhet i kommunalförbundet Nerikes Brandkår för att uppnå en kvalitativ och effektiv verksamhet. Kommunalförbundet är en självständig myndighet och en egen juridisk person. Kommunfullmäktige i Örebro kommun utser tre ledamöter och tre ersättare i förbundets beslutande församling Direktionen.

Samägda företag med ägarintresse

Samägda företag bedrivs i olika organisationsformer utifrån vad som bedömts lämpligast för verksamheten.

Entreprenader och externa utförare

Väsentliga privata utförare

Örebro kommun lägger ut viss verksamhet på entreprenad. Motivet är att bredda utförandet och stimulera näringslivet. Örebro har 19 privata utförare enligt lagen om valfrihets-systemet (LOV) – fördelat inom omvårdnad, service, daglig verksamhet och mattjänst. Det finns även två utförare inom vård- och omsorgsboende enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och en utförare av gruppboende enligt lagen om särskilt stöd och service (LSS). Därutöver finns 7 pedagogisk omsorg, 27 förskolor, 12 grundskolor och 11 gymnasieskolor med fristående huvudmän. Entreprenader finns även inom teknisk verksamhet, t.ex. park och gata.

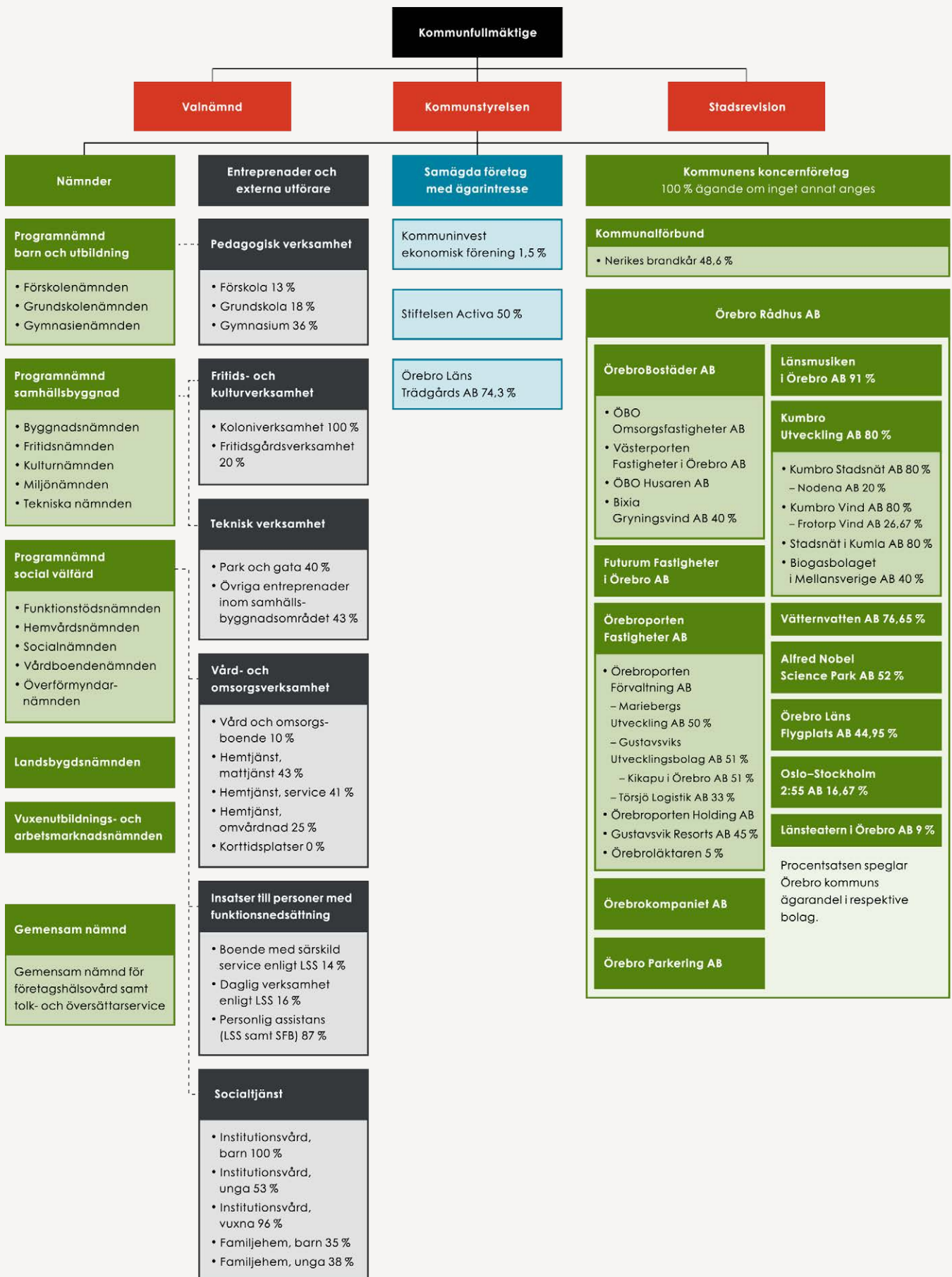
Intraprenader

Kommunen har i vissa fall valt att använda sig av organisationsformen intraprenader. Intraprenader är självständiga resultatenheter i den kommunala förvaltningsorganisationen med mer ansvar och befogenheter än normalt för verksamhet, ekonomi och personal. Syftet är att stimulera en hög grad av medarbetarinflytande på verksamhetens utförande, men också att ge förutsättningar för en mer långsiktig planering som sträcker sig över fler år.

[Intraprenader >>](#)

[Driftredovisning >>](#)

Bild: Organisationsstrukturen i den kommunala koncernen

Väsentliga förändringar i den kommunala koncernen under 2021

Kommunfullmäktige beslutade i september om en ny nämndorganisation från 2023. Inför beslutet om ny nämndorganisation har en politisk beredningsprocess arbetat fram och enats kring förslag till reglementen för de nya nämnderna. Beredningsprocessen har ägt rum i tre olika grupperingar, med förtroendevalda från samtliga partier företrädna i Kommunfullmäktige. Arbetet har letts av partiföreträdare med ansvar för både kommunstyrelseområdet och helheten avseende samtliga nämndreglementen.

Den nya nämndorganisationen består från 2023 av kommunstyrelse, bygg- och miljönämnd, funktionsstödsnämnd, förskolenämnd, grundskolenämnd, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd, kultur- och fritidsnämnd, markplanerings- och exploateringsnämnd, socialnämnd, teknik- och servicenämnd, valnämnd, vård- och omsorgsnämnd och överförmyndarnämnd. Antalet nämnder minskar från 20 till 13 nämnder och antalet förtroendemannauppdrag minskar med 154 uppdrag.

Beslutet innebär att kommunens programnämnder avvecklas och att de ansvarsområden som programnämnderna ansvarat för fördelas på Kommunstyrelsen och övriga nämnder. Den myndighetsutövning som åvilar programnämnderna idag kommer att föras till respektive ansvarig nämnd. Berörda nämnder kommer i regel att få ett helhetsansvar för sin verksamhet oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av externa utförare. Undantaget är fristående förskolor och fristående skolor där huvudmannaskapet ligger hos den externa utföraren. Ansvar för verksamhetens kvalitet och resultat ligger på huvudmannen.

Vidare innebär den förändrade nämndorganisationen att några av nuvarande nämnders ansvarsområden sammanförs under en nämnd och att vissa ansvarsområden omfördelas mellan nämnder.

Under året har ägarförändringar skett i Vätternvatten AB och Alfred Nobel Science Park AB där moderbolaget har ökat sitt ägande i båda bolagen. Örebroporten Fastigheter AB har bildat ett nytt dotterbolag, Örebroporten Holding AB, och det tidigare vilande bolaget Fastighets AB Brunnävan har slagits samman med ÖrebroBostäder AB. Kumbro Stadsnät AB har tillsammans med tre andra stadsnät AB bildat ett regionalt bolag för fibergrossistaffärer, Nodena AB.

Pandemin medförde att Örebro kommuns centrala krisledningsstab var aktiv under första halvåret. Under hösten övergick den centrala staben till en samverkansgrupp sammansatt av representanter från de mest berörda förvaltningarna, med samordning av Säkerhetsavdelningen. Anledningen till övergången var att de kommunala förvaltningarna har goda förutsättningar för att ställa om sina verksamheter vid behov, bred kunskap och flera rutiner för att hantera pandemin. Under sommaren och första delen av hösten var smittspridningen låg och flera verksamheter övergick till mer av ett normalläge.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Örebro kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, programnämnder, driftsnämnder, kommunala bolag, kommunalförbundet Nerikes Brandkår och den regiongemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översätterservice. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom primärkommunen samt avseende de kommunala bolagen.

Ansvarsstruktur

Inom Örebro kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, programnämnder, driftsnämnder och styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstepersonsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten. **Kommunfullmäktige** är Örebro kommuns högsta politiska organ och därmed ansvarig för verksamheten gentemot medborgarna. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och inriktningar för den kommunala koncernen.

Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad

Örebro kommuns styrmodell bygger på vår vision ”Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad” och två viktiga strategiska styrdokument som pekar ut riktningen för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt – programmet för hållbar utveckling *Vårt hållbara Örebro* och översiktsplanen *Vårt framtida Örebro*. I *Övergripande strategier och budget* (ÖSB) preciseras styrningen för det kommande året och planperioden. Där styrs kommunkoncernens agerande genom budgetdirektiv och grunduppdrag samt mål och inriktningar vilka är klustrade inom sex målområden. Målområdena är grundade på de globala målen i *Agenda 2030* och motsvarar målområdena i *Vårt hållbara Örebro*.

Dessa målområden är:

- 1 [Örebro i sin fulla kraft](#)
- 2 [Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro](#)
- 3 [Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro](#)
- 4 [Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet](#)
- 5 [Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald](#)
- 6 [Hållbara och resurseffektiva Örebro](#)

Så styrs Örebro

Örebro styrs genom politiska beslut i Kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.

Kommunfullmäktige är Örebro kommuns högsta beslutande organ, Örebros egen "riksdag". De 65 ledamöterna utses i allmänna val, som sker vart fjärde år.

Det är Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som styr Örebro kommun tillsammans.

Mandatt fördelning i Kommunfullmäktige 2019–2022

Socialdemokraterna	21
Moderaterna	12
Sverigedemokraterna	6
Centerpartiet	6
Kristdemokraterna	5
Liberalerna	5
Vänsterpartiet	5
Miljöpartiet	3
Örebropartiet	2
Totalt	65

Syftet med styrningen är att uppnå bästa möjliga nytta för medborgarna med de resurser som står till vårt förfogande.

I ÖSB fastställer Kommunfullmäktige mål av betydelse för god ekonomisk hushållning och ekonomiska ramar för kommande år. Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernens ansvar att översätta målen till sin verksamhet och formulera åtaganden relaterade till målen. År 2021 finns 33 mål och 50 inriktningar formulerade inom de sex målområdena. Utvärdering av årets verksamhet och utfall i relation till målen och inriktningarna i ÖSB görs i avsnittet *God ekonomisk hushållning*. Utvärdering av verksamhetens utveckling i förhållande till målen i *Vårt hållbara Örebro* görs i avsnittet *Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning*.

Kommunfullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet samt lägga fast reglementen, bolagsordningar och bolagsdirektiv för att styra den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige tillsätter ledamöter i Kommunstyrelsen och nämnderna samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Kommunfullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt besluta om ansvarsfrihet för Kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder och de kommunala bolagen. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen (se särskilda rubriker nedan). Kommunstyrelsen rapporterar till Kommunfullmäktige.

Programnämnderna anger budgetförutsättningar, svarar för resursfördelning och att den får avsedd effekt samt svarar för ekonomisk uppföljning inom anvisade ramar med ett ansvar för det ekonomiska resultatet i hela programverksamheten gentemot Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Programnämnderna rapporterar till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att Kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser fastställer egna mål och indikatorer samt omsätter Kommunfullmäktiges mål och inriktningar till åtaganden. Därtill identifierar nämnder och styrelser risker i relation till fullmäktiges mål och uppdrag. Detta sammanfattas i en verksamhetsplan för nämnderna och en affärsplan för bolagen. Driftsnämnder rapporterar till programnämnder och till Kommunstyrelsen. Bolagen rapporterar till Kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens **tjänstepersoner** ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersonerna i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och inriktningarna till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas. Utöver den politiska styrningen ska kommunens tjänstepersoners arbete även präglas av vår verksamhetsidé som lyder:

Vi jobbar långsiktigt och hållbart för att vara en attraktiv kommun för både människor och företag. Vi drivs av att skapa en enklare vardag för alla.

I dagsläget fastställer inte alla nämnder egna mål och indikatorer, vilket därmed är ett utvecklingsområde. Likaså finns det utvecklingsmöjligheter beträffande nämnders och styrelserns arbete med att identifiera risker i relation till fullmäktiges mål och uppdrag. När det gäller målen av betydelse för god ekonomisk hushållning saknas det i flera fall en beslutad definition av måluppfyllelse, vilket försvårar tydlig uppföljning och bedömning av om årets mål har uppnåtts eller ej.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Basen i uppsikten är årsprocessen med verksamhets-/affärsplaner, delårsrapporter och årsberättelser/årsredovisningar samt dialoger kring dessa. Uppsikt utövas även genom kontinuerliga rapporter (ekonomi, verksamhet och finans), rapporter från bolagen, temarapporter (främst uppföljning av styrdokument), väsentlighets- och riskanalyser inför internkontroll samt muntliga redovisningar där det bedöms angeläget.

Intern kontroll

Örebro kommun arbetar för att säkra att nämnder och bolag upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll med en tydlig ansvarsfördelning och på ett strukturerat sätt. Det betyder att nämnder och bolag ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, ha en tillförlitlig rapportering och information om verksamheten samt följa tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Kommunens modell för intern kontroll bygger på riskanalyser som grund för de områden som väljs ut för granskning. Resultatbedömningar och beslut om åtgärder ska vara relevanta och utgöra en naturlig del av verksamhetsutvecklingen.

Kommunens visselblåsarfunktion har inte haft några aktualiserade ärenden under året.

Den samlade värderingen av årets tillsynsarbete, baserat på nämndernas och bolagens interna kontroll och systematiska resultatrapportering, är att Örebro kommun har en god intern kontroll.

Externa utförare

Eftersom Örebro kommun lägger ut viss verksamhet på entreprenad är vi skyldiga att följa upp sådan verksamhet i syfte att säkerställa allmänhetens insyn och att verksamheten bedrivs enligt Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Inom programområde Social välfärd har Örebro kommun under året utvecklat förfrågningsunderlag och överenskommelser inom flera verksamhetsområden. I samband med att ett nytt förfrågningsunderlag inom omvårdnad och service infördes 2020 har flera åtgärder skett i form av utbildningsinsatser och dialogträffar. En stor förändring för alla externa utförare i samband med detta är den reviderade resursfördelningsmodellen inom omvårdnad och det nya arbetssätt som IBIC (individens behov i centrum) inneburit. Modellen innebär en förflyttning av fokus från utförd tid hos kunden till kundens faktiska behov. Olika behov genererar olika nivåer av omsorgsinsatser och det är dessa nivåer som styr resursfördelningen, i stället för den utförda tiden. Ytterligare ett fokusområde under 2021 har varit hanteringen av pandemin där kommunen haft ett informationsansvar gentemot privata utförare. Kommunen har även ansvarat för lägesrapportering till Socialstyrelsen och Region Örebro län avseende de privata utförarna.

Tillsynsuppdraget inom programområde Barn och utbildning har det gångna året sett något annorlunda ut

jämfört med de föregående åren. Här har coronapandemin spelat en stor roll i hur utförandet har sett ut. Intervjuerna av huvudman, rektor och pedagoger har skett digitalt. Dock har verksamhetsbesöken inte genomförts under en stor del av året. I beaktande får också tas att tillsynsuppdragets resurser har minskat. Verksamhetsbesök som har prioriterats är de där det har kommit in klagomål och det funnits en fara för barns välbefinnande, och hos nystartade verksamheter. Under året har två regelbundna tillsyner, fem förstagångstillsyner samt fem tillsyner på förekommen anledning genomförts.

Insynsarbetet inom den fristående grund- och gymnasieskolan samt i verksamheter med barnomsorg på obekvämtid genomförs endast vid klagomål eller inkomna oros signaler. Insyn handlar om att följa upp klagomål och påtala för verksamheterna om deras brister utifrån skollagen. Åtgärdar de problemet så avslutas ärendet, annars skickas informationen vidare till Skolinspektionen. Under 2021 har inga insynsgranskningar ägt rum.

Under 2021 har tre fristående förskolor och en pedagogisk omsorg ansökt om att bedriva verksamhet i Örebro kommun. Av dessa har två förskolor fått ett godkännande och en fått avslag. Inom pedagogisk omsorg fick den sökande ett godkännande. Jämfört med föregående år har färre ansökt om att bedriva verksamhet. Efter Programnämnd barn och utbildning beslutat om att avgiftsbelägga ansökningar om att bedriva fristående förskola har antalet inkomna ansökningar minskat och de som inkommit har varit bättre underbyggda från början.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärld

Ekonomiskt läge

Det ekonomiska läget präglas fortsatt av pandemin och återhämtningen från den. Även om smittspridningen ökade under det sista kvartalet 2021 så har ekonomierna återhämtat sig alltmer och smittspridningen har börjat minska igen på många håll. Nu är det flera länder som, tack vare högre immunitet och att omikronmutationen ger färre fall av allvarlig sjukdom, inte längre klassificerar covid-19 som en samhällsfarlig sjukdom. Detta kommer att leda till minskad distansering och en fortsatt normalisering av tjänste- och varukonsumtionen. Utbudsproblematiken med frakter och globala värdekedjor tynger ekonomierna och har hållit tillbaka återhämtningen. Detta gäller särskilt de ekonomier med en stor industrisektor. Det finns dock tecken på att problemen har minskat under slutet av förra året och globala inköpschefsindex tyder på att de långa leveranstiderna har börjat minska.

Den höga inflationen som synts i världen under det andra halvåret 2021 beror i hög grad på ökade energipriser och är i stor utsträckning kopplade till en återhämtning från mycket låga nivåer 2020. För svensk del innebar detta inte minst höga el- och bensinpriser under årets sista månader. De höga energipriserna förväntas bidra till hög inflation även under 2022. SKR prognostiserar att KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta) beräknas uppgå till 2,8 procent under 2022 för att därefter sjunka tillbaka till mer måttliga nivåer. Den tillfälligt höga inflationen kan få stor betydelse inför avtalsåret 2023 vilket i sin tur kan få effekter på kommunen.

Utvecklingen i omvärlden och i Sverige har inneburit ett kontinuerligt förbättrat ekonomiskt läge för Örebro kommun under 2021 och de prognostiserade skatteintäkterna har ökat vid varje prognostillfälle till följd av att återhämtningen gått snabbare än tidigare väntat. Utvecklingen har gjort det svårplanerat och förklarar en relativt stor del av kommunens goda resultat 2021. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 230 mnkr högre än de budgeterade. Utvecklingen har samtidigt bidragit till ett bättre ekonomiskt läge under planperioden än budgeterat, något som underlättar planeringen för kommande verksamhetsår och minskar behovet av effektiviseringar i verksamheten.

Den expansiva finanspolitiken har fortsatt under 2021 med syftet att motverka de negativa effekterna som pandemin fortsatt för med sig. Örebro kommun har bl.a.

mottagit cirka 105 mnkr från det extra generella statsbidrag som beslutades i budgetpropositionen för 2021 och som för 2022 bidrar med cirka 52 mnkr. I budgetpropositionen 2022 fattades beslut om ytterligare generella statsbidrag för 2022 som uppgår till cirka 31 mnkr. Utöver dessa generella bidrag har sektorn tillförts ersättning för sjuklönekostnader där Örebro kommun fått cirka 45 miljoner under 2021.

Befolkning

Örebro kommuns folkmängd uppgick den sista december 2021 till 156 987 enligt SCB och är fortsatt den sjätte mest folkrika kommunen i landet. Ökningen under året var 606 personer. Detta är andra året i rad med låg befolkningsutveckling. De senaste två åren har kommunens befolkning ökat med 1 291 personer, vilket är lägre än andra liknande kommuner i samma storlek. Vad som är orsaken till detta är svårt att säga eftersom det till synes inte finns några tydliga faktorer som särskiljer Örebro.

Den främsta anledningen till att befolkningsstillväxten avstannat under 2020 och 2021 är det låga flyttnettot (antalet inflyttade minus antalet utflyttade), där alla kategorier sjunkit betydligt mot tidigare års kraftiga överskott. Den kategori som fortsatt sjunka mest under 2021 är flyttnettot gentemot övriga kommuner i länet, som nu är kraftigt negativ. Totalt sett ligger flyttnettot på -122 personer för 2021. En i grunden låg invandring och två år av coronapandemi kan ses som två viktiga faktorer till att befolkningsutvecklingen varit så låg.

Invandringen ger en hög inflyttning till Örebro kommun. Som regionens centralort lockar Örebro främst med goda utbildningsmöjligheter och en stark arbetsmarknad.

Coronapandemins effekt på befolkningsutvecklingen är svår att bedöma. En ökad utflytt av framför allt barnfamiljer till Örebro krankommuner kan delvis ha att göra med att många arbetsplatser tillämpat hemarbete, vilket gjort det enklare att bo längre från arbetsplatsen. Samma resonemang kan föras för utbildning på gymnasium och universitetet, där mycket undervisning skett på distans under de två åren med coronapandemi.

En låg invandring och effekterna av coronapandemin har främst påverkat antalet unga vuxna och barnfamiljer i kommunen, där inflyttningen varit lägre och utflyttningen

högre än tidigare år. Befolkningen som är 50 år eller äldre är inte lika flyttbenägen och har inte påverkats av senaste årens förändringar i flyttmönster. Antalet personer i åldrarna 75 år eller äldre har ökat kraftigt under 2020 och 2021, både i kommunen och i riket. De stora kullarna som föddes på 40-talet befinner sig nu i spannet 75–85 år. Detta påverkar den demografiska försörjningskvoten som kommer att öka under flera år framåt, främst då andelen äldre blir större. Att andelen barn under 18 år inte längre ökar har dock en mildrande effekt på försörjningskvoten.

Födelsenettot (antalet födslar minus antalet avlidna) har bidragit med en årlig befolkningstillväxt på ungefär 650 personer de senaste fem åren, med undantag för 2020 då födelsenettot endast var ungefär 550 personer. Detta som en följd av viss överdödlighet pga. covid-19. Under 2021 blev effekten den motsatta, dödstalen var nästan 200 personer lägre än året innan, vilket gav ett positivt födelsenetto på 689 personer.

Under 2021 förstärktes alltså de tendenser till förändrad demografi som blev tydlig under 2020 – mindre kullar barn i förskole- och skolålder, samtidigt som andelen äldre personer blir större. Båda dessa åldersgrupper har stor inverkan på kommunens verksamhet.

Bostadsmarknad

Trots att befolkningsutvecklingen de senaste två åren varit låg så har bostadsbyggandet fortsatt i en relativt hög takt. Ungefär 700 färdigställda lägenheter årligen motsvarar ett byggande för 1 400 personer, vilket alltså är betydligt högre än befolkningstillväxten. Av de färdigställda lägenheterna är ungefär 20 procent småhus medan resterande del är lägenheter i flerbostadshus. Om det överskott på lägenheter som nu byggs kommer att fylla ett existerande behov av lägenheter återstår att se.

Befolkningsstatistik över bostadsområden med mycket nybyggnation tyder på att dessa områden växer i den omfattning som byggandet möjliggör. Samtidigt syns en generell utglesning i andra, redan etablerade, bostadsområden. Statistiken visar att bostadsområden med mycket hyresrätter glesas ut betydligt mer än områden med småhus.

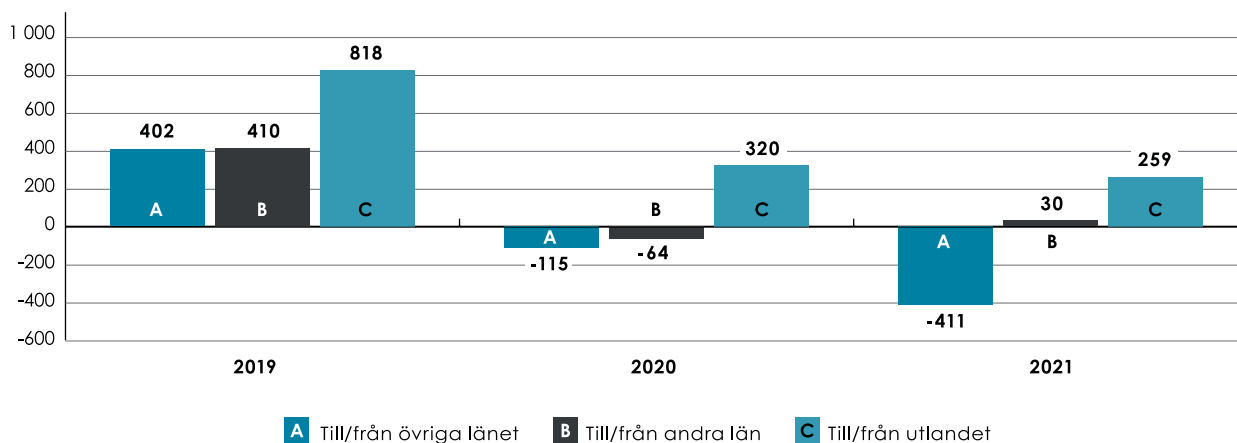
Enligt SCB:s statistik är det främst hyresrätter i flerbostadshus som nu byggs vilket delvis kan förklaras av det statliga investeringsstödet som tillkom för att underlätta bostadsbyggandet och temporärt ge lägre hyror i hyreslägenheter. På det hela taget ger det en komplex bild av bostadsmarknaden under 2021. Det byggs med viss överkapacitet, samtidigt som vissa grupper i ökad omfattning ändå väljer att lämna kommunen. Det kommer bli viktigt att följa om nya bostadsområden som byggs nu kommer att leda till en minskad bostadssegregation. Att segregerade områden med stor andel hyreslägenheter nu glesas ut något skulle kunna vara ett tecken på detta.

Arbetsmarknad

Under 2021 upplevde arbetsmarknaden ett år av återhämtning. I Örebro kommun minskade arbetslösheten med 0,7 procentenheter under årets första hälft, från 9,9 till 9,2 procent. I faktiska tal minskade antalet öppet arbetslösa och sökande i program med 393 individer, från 7 832 till 7 439. Minskningen i riket var för samma tidsperiod 0,9 procentenheter, från 8,8 till 7,9 procent.

Under årets andra hälft accelererade ekonomins återhämtning och arbetslösheten minskade i Örebro kommun med totalt 0,9 procentenheter och landade vid årets slut på 8,3 procent, vilket är 1,6 procentenheter lägre än vid årets början. Rikets arbetslöshet var vid årets slut 7,2 procent vilket precis som tidigare år är ungefär en procentenhet lägre än i Örebro.

Diagram: Flyttnetto, helår, antal personer

Återhämtningen syns i samtliga grupper. Arbetslösheten bland kvinnor minskade under året med 1,3 procentenheter och bland män med 1,7 procentenheter. Ungdomar och utrikesfödda är två grupper som har lägre etablering på arbetsmarknaden, vilket innebär att dessa grupper är känsligare för konjunkturskiften. Under 2021 minskade arbetslösheten bland utrikesfödda i Örebro kommun med 3,6 procentenheter, från 25,9 till 22,3 procent. Minskning av ungdomsarbetslösheten var 3,7 procentenheter, från 11,9 till 8,2 procent.

Efterfrågan på arbetskraft stegrade under 2021 i takt med att restriktioner kopplade till pandemin lättades. Detta syns både i Arbetsförmedlingens enkätundersökning med arbetsgivare under hösten, vilken påvisar att anställningsplanerna är rekordstora inför 2022, och i den kraftiga ökningen av antal nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen.

Utvecklingen av ökad långtidsarbetslöshet (arbetslösa längre än 12 månader) har under flera år varit oroväckande, både lokalt och i riket. Långtidsarbetslösheten förklaras främst av att de arbetslösa saknar kompetenser som är efterfrågade på arbetsmarknaden. Dessa personer har utöver arbetsförmedlande insatser även behov av både omfattande och långsiktiga stödinsatser för att bli aktuella på arbetsmarknaden. Diskrepansen mellan ej sysselsattas kompetenser och efterfrågan av kompetenser på arbetsmarknaden är en stor utmaning för Örebro kommun.

Andra halvåret 2021 blev ett trendbrott i det annars ökade antalet långtidsarbetslösa. Som mest var 3 855 personer långtidsarbetslösa i Örebro kommun i juli, men därefter minskade antalet successivt till 3 551 personer vid årets slut. Långtidsarbetslösheten följer därmed den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden under denna period. Minskning är dock från de höga nivåerna under 2020.

Som ett led i Arbetsförmedlingens reformering implementerades tjänsten *Rusta och Matcha* i Örebro kommun under 2021. Detta innebär en ny, mer omfattande, spelplan för arbetsmarknadspolitiska åtgärder även för andra aktörer än Arbetsförmedlingen. Fler aktörer, exempelvis kommunen, kan nu utföra arbetslivsförberedande insatser som riktar sig till arbetssökande. Effekterna av implementeringen är ännu för tidiga att utläsa. Vidare har endast de arbetssökande som är öppet arbetslösa eller ingår i något av Arbetsförmedlingens program möjlighet att tillgodogöra sig insatsen. Således återstår en betydande mängd kommuninvånare som saknar sysselsättning och uppbär ekonomiskt bistånd där kommunen fortsatt behöver bidra med effektiva arbetsmarknadsåtgärder för att minska kostnaderna för försörjningsstödet. Den totala kostnaden för det kommunala försörjningsstödet gick ner något under 2021 jämfört med året innan men den genomsnittliga bidragstidslängden fortsätter att öka.

Uppföljning av strategisk styrning

Hållbar utveckling – omställningstakten behöver öka

Under 2020 antog Örebro kommun ett program för hållbar utveckling, *Vårt hållbara Örebro*, med mål för år 2030 och år 2050. Programmet, som baseras på de globala målen i *Agenda 2030*, utgör tillsammans med Översiktsplanen, *Vårt framtida Örebro*, den långsiktiga styrningen och gäller hela Örebro kommunkoncern. Det kommer att vara vägledande i planeringsarbetet för många år framöver. Arbetet med att implementera programmet breddar i kommunen och koncernen pågår.

Under 2022 ska en statusrapport med fokus på måluppfyllelse och uppföljning av genomförandet tas fram. I samband med denna första uppföljning av programmet kommer nyckeltal och mätmetoder tas fram. Delvis kommer vi att kunna följa utvecklingen mot målen i databasen Kolada. Koladadatan kan dock inte analyseras med hänsyn till centrala aspekter såsom socioekonomi m.m. När statusrapporten är färdig kommer ett utvecklingsarbete att genomföras, för att möjliggöra en digital plattform där utvecklingen mot målen illustreras. Digitala verktyg med kvalitetssäkrad "hållbarhetsdata" är en förutsättning för visualisering och analys. En datadriven verksamhet kräver att man har kvalitetssäkrad och lättillgängliga data.

Under 2021 har informationen kring *Vårt hållbara Örebro*, liksom arbetet för hållbar utveckling, förstärkts på intranätet och orebro.se. Programmet finns numera även i en kortversion på flera språk. Ett flertal utbildningsinsatser har gjorts gentemot nämnder, förvaltningar, i chefsutbildningar och för allmänheten. För att integrera *Vårt hållbara Örebro* i ordinarie styrning, ledning och uppföljning har ett arbete under året initierats. Arbetet har syftet att hållbarhetssäkra styrmodellen och årsprocessen – och arbetssätten kring verksamhetsplanering och uppföljning har redan påbörjat en förändringsprocess. Ytterligare utvecklingsbehov har identifierats och arbetet med att stärka årsprocessen så att den på bästa sätt stöttar organisationen att nå målen i *Vårt hållbara Örebro* fortsätter under 2022.

Globalt måste utsläppen av växthusgaser minska kraftigt för att klara Parisavtalets temperaturmål. Kommunkoncernens övergripande klimatmål är att vara klimatneutralt 2030 och klimatpositivt år 2040. Våra största utsläpp av växthusgaser kommer från transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Motsvarande övergripande mål om ekosystem och biologisk mångfald är att det ekologiska fotavtrycket från såväl Örebro kommunkoncern som Örebro kommun som geografiskt område inte ska överskrida den nivå som motsvarar 1 jordklot år 2050. Arbetet med att strukturera och implementera ekosystemtjänster i fysisk planering behöver intensifieras.

I dagsläget saknar kommunen långsiktig styrning i naturvårdsarbetet och framtagandet av en ny strategi för naturvård och friluftsliv behöver prioriteras. Under 2021 gjordes en nulägesanalys med tillhörande koldioxidbudget, vilken ger ett nytt och viktigt utgångsläge för det fortsatta arbetet. Det pågår många aktiviteter inom kommunkoncernen avseende energieffektivisering samt ökad tillförsel och användning av förnybar energi, men det finns fortsatt många utmaningar.

Inom området social hållbarhet har några utvärderingar och granskande uppföljningar genomförts under 2021. Dessa har haft fokus på våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, jämställdhet och barnets rättigheter. Utvärderingarna visar att vi behöver förstärka vårt arbete för att leva upp till våra skyldigheter. Målet i programmet om att minska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar har under pandemin gått åt fel håll – skillnaderna har fortsatt att öka. Ökningen av psykisk ohälsa som sågs redan förra året har förstärkts. Effekterna av coronapandemin, inte minst när det gäller den psykiska hälsan, kommer att vara långvariga.

Hållbara konsumtions- och produktionsmönster med fokus på cirkulär ekonomi är centrala i förflyttningen till ett hållbart Örebro – både för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Vår upphandling är ett mycket viktigt verktyg som vi behöver fortsätta att utveckla i resan mot vårt hållbara Örebro.

För att säkra framtidens välfärd och skapa ett klimatpositivt och hållbart Örebro behöver samverkan och förståelse för både varandras och gemensamma processer fortsätta att utvecklas inom kommunkoncernen, liksom tillsammans med andra aktörer i samhället. Vi behöver göra gemensam sak för att hitta nya lösningar och ta vara på den kraft som finns i näringslivet och det civila samhället.

För att vi ska nå så god social utveckling som möjligt, med ekonomi och resurseffektivitet som medel, så utgör ekologisk hållbarhet i form av välfungerande ekosystem, stabilt klimat och planetens gränser det absoluta villkoret. Detta är den grundläggande faktorn och det villkor för utvecklingen som planeringen har att utgå från. Signalerna vi får från vetenskapen är tydliga: omställningstakten behöver öka kraftigt.

Förändringar i verksamheten

Barn och utbildning

En svagare demografisk utveckling har under året präglat verksamheten inom förskola och skola som behövt anpassa bemanning och lokaler utifrån förändrat barn- och elevantal. Sett till demografiutvecklingen finns en överetablering av förskolor och skolor för de yngre åldrarna som innebär svårigheter att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet. Inom gymnasieskolan har antalet elever i den kommunala gymnasieskolan minskat. En treårig marknadssatsning har inletts för att försöka höja skolornas attraktivitet och vända elevtrenden eftersom utbildningen är av god kvalitet och resultaten höga jämfört med liknande kommuner.

Vård och omsorg

Under året har vissa planerade aktiviteter fått ställas in eller anpassas till det rådande läget i pandemin. I detta omställningsarbete kan vi se positiva effekter i form av god samverkan med det civila samhället och att vikten av och arbetet med äldres psykiska hälsa lyfts. Under pandemin har även samarbetet internt förbättrats och utvecklats genom att dialogträffar och uppföljningar av platsläget ägt rum kontinuerligt. Samverkan mellan verksamhetsområden och myndighetsverksamheten har blivit en naturlig del av det vardagliga arbetet. Ytterligare ett område som gett positiva effekter är samverkan med regionen som pågått under hela pandemin – kring allt från framtagande av riktlinjer till vaccinationsarbete.

Etablering och investering

Örebro fortsätter att vara ett av Sveriges främsta logistikcentra. Under året har vi arbetat med en stor markanvisning i Palmbohult där vi markanvisat cirka 50 hektar ny verksamhetsmark och lyckats markanvisa cirka 20 olika företag – både nya och befintliga som ska omlokaliseras. Det pågår även byggnation i Bettorp, där polisens sambandscentral och specialutbildning för blåljusverksamheter beräknas stå klart under 2023. Framåt arbetar vi med markanvisningar i områdena Norra Marieberg, Bettorp och Västra Pilängen. Trots pandemins effekter på näringslivet har det under 2021 sålts hela 200 000 kvadratmeter verksamhetsmark, vilket är strax under året dessförinnan där vi sålde hela 216 000 kvadratmeter, vilket var en toppnotering.

Strategiska markköp

För att underlätta för framtida utvecklingsprojekt genomför kommunen kontinuerligt strategiska markköp som stödjer strategin i *Vårt framtida Örebro*. Markaffärerna initieras ibland genom direktkontakt med markägaren och ibland besvarar vi anbud från den öppna marknaden. Följande affärer har genomförts:

- Förvärv av Virkeshandlaren 4, en fastighet om cirka 13 000 kvadratmeter på Aspholmen. Förvärvet gjordes av Stena Metall AB i syfte att möjliggöra en start på omvandlingen av Aspholmen i enlighet med det planprogram som finns antaget. Vi gav samtidigt Stena ett reservationsavtal på ett läge för en ny anläggning i anslutning till Atleverket, vilket var ett önskemål från deras sida för att kunna sälja sin gamla anläggning.
- Förvärv av delar av fastigheterna Eldvalla 1:1 och Eldvalla 2:17 (cirka 16 hektar utpekad i översiktsplanen). Syftet är att på sikt kunna erbjuda mer bostadsmark och verksamhetsmark i Glanshammar.
- Förvärv av Säby 2:72, en obebyggd fastighet om 23 700 kvadratmeter i utkanten av Vintrosa. Enligt gällande översiktsplan utgör fastigheten ett möjligt läge för ytterligare bostadsbebyggelse i Vintrosa.
- Förvärv av del av Nikolai 3:147, markbyte vid Bondsättersvägen. Bytet innebar ett förvärv av cirka tre hektar mark som kommer underlätta planläggningen för nya bostäder enligt det framtagna planprogrammet för området.
- Förvärv, för Naturvårdens räkning i Ånnaboda naturreservat, av fastigheten Garphyttan 6:2 som ligger inom befintligt kommunalt reservat. Syftet med förvärvet var att trygga allmänhetens tillgång till hela reservatet och att säkra rådigheten över en dammanläggning mellan sjöarna Björktjärnen och Falkasjön.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

En lägre befolkningsutveckling behöver inte vara en risk i sig, men kraftiga svängningar mellan åren gör utvecklingen svår att prognostisera och planera för. Extra utsatt blir då lokalplaneringen och budgetarbetet för förskola och skola. Under 2020 gjordes en befolkningsprognos som pekade på kraftigt ökade barnkullar och en årlig befolkningsökning på mellan 2 000 och 3 500 personer fram till 2029. Denna prognos har fått reviderats ner flera gånger årligen då flera prognosantaganden förändrats i grunden. En nyckel till att mildra effekterna av en felaktigt ställd prognos är att ständigt följa upp prognosen mot utsatta delmål och att kommunicera mot känsliga verksamheter när det blir alltför stora skillnader mellan prognosen och faktisk befolkningsutveckling.

Det finns en risk att utbudet på bostadsmarknaden inte riktigt matchar befolkningens behov av bostäder, speciellt barnfamiljernas behov av större lägenheter. Den kraftigt ökade utflytten från kommunen, trots ett relativt omfattande byggande, tyder på det. Det är dock svårt för kommunen att styra saker som prissättning på småhus och barnfamiljernas önskan att bosätta sig längre från stan. Däremot har kommunen vissa möjligheter att styra vad som byggs, även om det mest är privata aktörer som bygger.

Ökade kostnader för ekonomiskt bistånd riskerar att ta resurser från aktiva arbetsmarknads- och vuxenutbildningsinsatser, som annars skulle kunna minska behovet av ekonomiskt bistånd. Tack vare Kommunstyrelsens beslut i maj 2020 om ett lokalt arbetsmarknads- och tillväxtpaket (med en insatstid fram till 2024) har denna risk kunnat minskas och många nya utbildningsplatser inom vuxenutbildning har skapats. Den ökade andel i långvarig arbetslöshet, eller med långvarigt ekonomiskt bistånd, riskerar att skapa ett allt större utanförskap då dessa grupper hamnar allt längre från arbetsmarknaden.

Verksamhetsrisk Kompetensförsörjning

Kommunens förmåga att uppnå goda resultat och utvecklas bygger på att våra medarbetare har rätt kompetens för sina uppdrag. Välfärdssamhället växer i takt med ökat antal invånare och de behov som springer ur demografin. Om nuvarande personalstruktur och arbetssätt inte förändras kommer Örebro kommuns personalbehov bland de yrkesgrupper som påverkas mest av befolkningsutvecklingen att öka kraftigt under den kommande tioårsperioden. Till detta

tillkommer ett ökat behov av anställda med tidsbegränsad anställning. Vår efterfrågan på kompetens, dvs. vilken kompetens och hur många med viss kompetens vi behöver för vårt verksamhetsuppdrag, är det vi som arbetsgivare framför allt kan påverka själva. Nyrekrytering är inte en hållbar väg att gå för att lösa kompetensförsörjningsutmaningen, grunden för kommunens kompetensförsörjning är att behålla och utveckla de medarbetare som redan finns i organisationen. För att nå önskad utveckling i det långsiktiga arbetet behöver mer göras vad gäller nya och förändrade arbetssätt utifrån fokusområden i kommunens kompetensförsörjningsstrategi – och det måste ske nu för att få nödvändiga effekter inom några år.

Arbetsmiljö

En förutsättning för att vi ska kunna utföra våra kommunala uppdrag och leverera våra tjänster är att vi har medarbetare som har en god, trygg och hållbar arbetsmiljö, så att de kan utföra sitt arbete på ett bra sätt. Pandemin har påverkat alla sektorer och verksamheter i samhället, inte minst de välfärdstjänster som utförs av medarbetare och chefer i kommuner och regioner vilket medfört en ökad arbetsbelastning på olika sätt. Väsentliga konsekvenser av pandemin som särskilt behöver uppmärksammas och omhändertas är konsekvenser av hög arbetsbelastning, hot och våld, psykisk ohälsa och ökade ergonomiska besvär.

Avtal och pågående tvister

Den långvariga tvisten avseende asfaltsbeläggning har nått en förlikning under september och är därmed avslutad. De ekonomiska effekterna av förlikningen var en kostnad på 14 mnkr, varav 11 mnkr var advokatkostnader och återstående 3 mnkr motsvarar mellanskillnaden av utfallet av förlikningen och vad kommunen redan bokat upp i tidigare års bokslut enligt försiktighetsprincipen.

Under året har en tvist uppstått där kommunen hållit inne betalningar som avser en del av byggnationen av det nya vattentornet Lyra. Tvisten avser investeringsutgifter inom taxekollektivet och kan påverka kommande års kapitalkostnader för taxefinansierade investeringar men har inte någon påverkan på kommunens resultat 2021.

Finansiell risk

Den koncerngemensamma finanspolicyn och kommunens placeringspolicy som fastställts av Kommunfullmäktige innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i kommunkoncernen och kommunens kapitalförvaltning. Kommunkoncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: finansieringsrisk, ränterisk, valutarisk, motpartsrisk och marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Skuldförvaltning

Den externa upplåningen i koncernen hanteras av kommunens internbank. Internbanken ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Moderbolag i koncernen som enbart äger aktier och vissa delägda dotterbolag hanterar själva upplåningen med kommunal borgen. Internbankens inlåning sker till rörlig ränta som sedan vidareutlånas med rörlig ränta till bolagen. Bolagen ansvarar själva för ränteriskhanteringen. Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte kunna erhålla lån avseende refinansiering av befintlig låneskuld eller nyupplåning. Finansieringsrisken begränsas genom att internbanken använder flera olika finansieringskällor för sin upplåning. Risken begränsas också genom att kapitalförfall sprids över tiden enligt en normalportfölj och att internbanken har en likviditetsreserv som ska täcka minst 80 procent av förfallande lån inklusive nyupplåning inom ett år.

Tabell: Förfalloprofil enligt normalportfölj

År	Belopp i miljoner kronor	Andel	Normal +/- 3 procent	Policy
0-1 år	4 050	24 %	30 %	max 40 %
1-5 år	8 950	53 %	45 %	max 55 %
6-10 år	2 800	17 %	13 %	max 20 %
> 10 år	1 100	6 %	12 %	max 20 %
	16 900	100 %	100 %	

Tabell: Likviditetsreserv

Likviditetsreserv	Belopp i miljoner kronor	Andel	Policy
Låneförfall 12 månader	4 050	24 %	max 40 %
Nyupplåning 12 månader	1 600		
Likviditetsreserv	7 003	124 %	minst 80 %

Ränterisk är risken för de förändringar i marknadsräntor som påverkar kostnaden för räntebärande skulder. Genom räntederivat kan räntebindningsstrukturen anpassas för att uppnå en önskad ränterisk. Ränterisken ska mätas av bolagen i kommunkoncernen med en ränteriskmodell som utgår från det belopp som räntekostnaden förändras vid en initial räntehöjning med 1 procentenhet upp till ett år och 1,5 procentenheter upp till tre år. Beloppet ska visa den årsvisa kostnadsökningen på 1-3 års sikt och inkludera eventuella framtida avtalade lån och derivat. Ränteriskbeloppet ska hanteras av respektive bolag inom ramen för rörelseresultatet. Valutarisk innebär att värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras på ett ofördelaktigt vis. Genom valutaderivat säkras upplåning i utländsk valuta till svenska kronor. Valuta- och räntederivat uppgår till ett sammanlagt nominellt belopp på

17 142 mnkr (16 392 mnkr 2020) varav 3 680 mnkr (4 262 mnkr 2020) avser avtalade derivat med framtida start. Den genomsnittliga räntan uppgår till 1,40 procent (1,42 procent 2020). Den genomsnittliga räntebindingstiden uppgår till 8,1 år (8,5 år 2020). Räntekostnaden i kommunkoncernen uppgår till 250 mnkr (260 mnkr 2020). En ökad ränta med +1 procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 24 mnkr (26 mnkr 2020) i kommunkoncernen.

Tabell: Genomsnittlig ränta och bindingstider för kapital och ränta

	2019	2020	2021
Kapitalbindingstid	3,6 år	3,6 år	3,6 år
Genomsnittlig ränta	1,53 %	1,42 %	1,40 %
Räntebindingstid	8,1 år	8,5 år	8,1 år

Motpartsrisik är risken för att de finansiella motparterna inte fullgör sina åtaganden. Denna risk ska hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet och sprida avtalen mellan ett flertal motparter. Godkända motparter vid upplåning och derivatavtal är motparter som erhållit rating av Standard & Poor's på minst nivå A-.

Kapitalförvaltning

Kommunens långsiktiga kapitalförvaltning är uppdelad på två förvaltningsområden: långfristig likviditetsförvaltning och pensionsförvaltning. Båda förvaltningsområdena följer samma placeringsreglemente och har samma långsiktiga avkastningsmål: 1,5 procent real årlig avkastning. Avkastningen i portföljerna under året uppgår till 10,9 procent vilket är 7,5 procentenheter högre än avkastningsmålet och 0,4 procentenheter lägre än index. Kommunens mål är att placeringarna ska ske med den lägsta möjliga risknivå

som krävs för att uppnå det fastställda avkastningskravet. Den tillåtna risknivån i kapitalförvaltningen preciseras i placeringspolicyn, som fastställs av Kommunfullmäktige, samt mer detaljerat i placeringsriktlinjen som fastställs av Kommunstyrelsen. Placeringar tillåts i räntebärande värdepapper, aktier och likvida medel. Fördelning mellan tillgångsslag uttrycks som en normalportfölj. Normalportföljen motsvarar den portföljsammansättning som krävs för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningskravet över tid. Placeringar får dock variera mellan angivna högsta och lägsta värden utifrån aktuell situation på finansmarknaden. Portföljerna är placerade med 64 procent i räntebärande värdepapper samt 36 procent i svenska och globala aktiefonder. Andelen aktier får variera mellan 0 och 40 procent med normalfördelningen 35 procent. En nedgång med 1 procent för tillgångsslaget aktier motsvarar en värdenedgång med 17 mnkr för kommunens kapitalförvaltning.

Ränterisk är ett mått på hur avkastningen på en räntebärande tillgång påverkas av en förändring av marknadsräntan. Ränterisken begränsas genom att durationen i ränteportföljen maximalt får uppgå till 6 år. Durationen i den långsiktiga kapitalförvaltningen uppgår till 2,9 år.

Den kortfristiga överskottslikviditeten placeras i en kortfristig likviditetsportfölj och får endast placeras i räntebärande värdepapper. Den genomsnittliga durationen får vara högst ett år i portföljen (0,7 år per den 31 december 2021).

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte kan svara upp mot sina betalningsåtaganden. För att bedöma graden av kreditvärdighet tillämpas Standard & Poor's ratingkategorier. Kapitalförvaltningen har rätt att placera i räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet, dvs. motsvarande minst investment grade (de fyra högsta ratingkategorierna enligt Standard & Poor's eller motsvarade bedömd risknivå).

Tabell: Kapitalförvaltning

	Pensionsmedelsförvaltning			Långfristig likviditetsförvaltning		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Marknadsvärde, mnkr	1 552	1 591	1 764	2 434	2 434	2 860
Bokfört värde, mnkr	1 583	1 525	1 596	2 325	2 325	2 586
Insatt kapital, mnkr	619	619	619	1 900	1 740	1 990
Avkastning portfölj, %	12,0	2,6	10,9	12,0	2,6	10,9
Jämförelseindex, %	11,9	4,2	11,3	11,9	4,2	11,3
Avkastningsmål enligt policy, %	3,4	2,1	3,4	3,4	2,1	3,4
Duration, år	2,6	3,4	2,9	2,6	3,4	2,9
Resultat kapitalförvaltning, mnkr	165	20	173	274	63	274
varav realiserade vinster och förluster, mnkr	65	-2	102	112	-12	177

Placeringar i räntebärande värdepapper enligt en viss ratingkategori får uppgå till högst följande andelar:

Tabell: Ratingkategori

Ratingkategori	Andel 2021-12-31	Max andel
Värdepapper med rating om lägst AAA	65 %	100 %
Värdepapper med rating om lägst AA-	12 %	70 %
Värdepapper med rating om lägst A-	11 %	50 %
Värdepapper med rating om lägst BBB-	12 %	25 %

Pensionsförpliktelser

Kommunkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 3 606 mnkr (3 552 mnkr 2019). Åtagandet för kommunen uppgår till 3 560 mnkr (3 508 mnkr 2020). Kommunen har avsatt medel i en placeringsportfölj för att möta kommande pensionsutbetalningar. Pensionsportföljens marknadsvärde uppgick till 1 764 mnkr (1 591 mnkr 2020) vid årsskiftet. Återlånade medel, dvs. skillnaden mellan förpliktelse och marknadsvärdet för placerade medel, uppgår till 1 796 mnkr (1 917 mnkr 2020). Konsolideringsgraden har stärkts under året med 5 procentenheter och uppgår till 50 procent. Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen uppgår till 2 733 mnkr (2 775 mnkr 2020).

Tabell: Pensionsförpliktelse, belopp i miljoner kronor

	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
Avsättning inkl. löneskatt	777	873	733	827
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	2 775	2 733	2 775	2 733
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-		
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-		
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	3 552	3 606	3 508	3 560
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-
Pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	1 591	1 764	1 591	1 764
Summa förvaltade pensionsmedel	1 591	1 764	1 591	1 764
Finansiering				
Återlånade medel	1 961	1 842	1 917	1 796
Konsolideringsgrad	45 %	49 %	45 %	50 %

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Coronapandemin har påverkat den kommunala verksamheten under hela året. Den ekonomiska situationen har dock utvecklats positivt med goda skatteprognoser och återhämtningen av ekonomin har gått snabbare än prognostiserat. Inför sommaren gick den centrala staben för hantering av coronapandemin i viloläge. För att säkerställa beredskap för att kunna växla upp vid behov och för att stötta förvaltningarna tillsammans under hösten en samordningsgrupp. Målet med samordningsgruppen är att samverka över förvaltningsgränserna för att skapa goda förutsättningar för att bibehålla en god verksamhetsnivå och samtidigt hantera de eventuella konsekvenser som pandemin medför. Gruppen fungerade även som ett förstärkt ledningsstöd till kommundirektören. Under senare delen av hösten 2021 ökade smittspridningen, såväl på nationell nivå som i Örebro kommun.

Kommunens uppdrag enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder om att genomföra tillsyn på serveringsställen har i omgångar förlängts under 2021.

Under våren beslutade Kommunstyrelsen om ett stödpaket på 8 mnkr till aktörer inom kulturen, idrotten och sociala föreningar. Stödpaketet delades in i tre olika stödformer: föreningars överlevnad, stöd för anpassad verksamhet pga. coronapandemin samt stöd för att skapa ny verksamhet för barn, unga och andra prioriterade grupper.

I samarbete med Örebrokompaniet AB har Örebro marknadsförts som en semesterstad genom projektet Hemester – en omtänksam sommar 2021. Genom bidrag från Socialstyrelsen har kommunen i projektet Lov Örebro erbjudit avgiftsfria och smittsäkra lovaktiviteter till barn och unga i åldrarna 6–15 år.

Örebro kommun har tidigare under pandemin fattat beslut om ett antal lättnader riktade till näringslivet. Bl.a. har det beslutats att möjliggöra för uteserveringar att öppna redan från mitten av mars 2021 och möjlighet att ansöka om uppskov avseende betaltid. Det har också

beslutats att uteserveringar upp till 30 kvadratmeter ska vara avgiftsbefriade, vilket skapat möjlighet för mindre verksamheter att avgiftsfritt etablera en uteservering. Verksamheter som har större uteserveringar har fått en reducerad avgift på motsvarande 30 kvadratmeter. Det har också, via det statliga hyresstödet, getts möjlighet till hyreslättnader för hyresgäster och arrendatorer i kundnära branscher som fått ekonomiska svårigheter med anledning av pandemin.

Utökning och övertagande av verksamhet

Under året har intresset för vård- och omsorgsboenden i Örebro kommun ökat kraftigt. För närvarande står cirka 160 personer i kö och väntetiden har ökat. Att kön ökat under det senaste året beror på flera orsaker. En av anledningarna är att det under den tidigare fasen av coronapandemin var färre som valde att ansöka om plats på ett vård- och omsorgsboende. Nu har fler personer åter börjat ansöka om att flytta in på ett boende. Jämfört med tidigare år är det även fler personer som bor kvar längre på kommunens befintliga boenden. Att skapa fler platser genom att bygga ett helt nytt boende tar lång tid. Från och med den 1 januari 2022 tar Örebro kommun över hyreskontraktet för vård- och omsorgsboendet Villa Väster park. Boendet, som hittills stått tomt, har 80 platser och kommer från och med 2022 att drivas av Örebro kommun.

Tre fristående skolor och en fristående förskola lades med kort varsel ner under året. När en förskola eller skola tvingas stänga erbjuds eleverna i stället plats i en kommunal skola. Detta innebär att ansvaret för cirka 490 elever och 70 förskolebarn övergick till Örebro kommun.

Investeringar

Kommunkoncernen har i år slutfört en större renovering av Almbyskolan och färdigställt nybyggnationerna av Svealundsskolan och Kulturkvarteret. I Kulturkvarteret samlas Stadsbibliotek, Örebro kulturskola, Örebro konsthall och Karolinska gymnasiet estetiska program i samma kvarter.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen anger att kommuner ska sätta mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och som säkrar kommunens finansiella ställning för kommande generationer. Utifrån de sex målområden som fastställdes i *Övergripande strategier och budget (ÖSB) 2021* har Kommunfullmäktige tagit fram 33 kommunfullmäktigemål, dvs. verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att ytterligare förtydliga den politiska viljan finns det 50 inriktningar som gäller för budgetåret.

Enligt kommunallagen ska det i budgeten, förutom verksamhetsmål, även anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta och nivån för nya investeringar för kommunen och kommunkoncernen. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning.

Metod för bedömning av mål och inriktningar

Bedömningen av verksamhetsmålen har baserats på analyser som dels beskriver hur kommunen arbetat för att nå utveckling inom målen, dels utfall på nyckeltal. Bedömningen visar var vi står vid årets slut i förhållande till mandatperioden. Är vi på god väg att uppnå målet inom mandatperioden eller krävs det fortsatt arbete? Bedömningen av inriktningarna har baserats på om respektive inriktning under året har genomförts, påbörjats, inte påbörjats eller om den har påbörjats men saknar förutsättningar för att kunna genomföras. Analysen av målen och inriktningarna ligger till grund för den samlade bedömningen av hela målområdet. Målområdena presenteras med en samlad analys för hela målområdet. I analysen framgår det hur långt vi kommit i utvecklingen, inom vilka delar vi inte har nått så långt som önskat, vad det i så fall beror på och vad vi planerar att göra framöver. De positiva iakttagelserna och förbättringsbehoven som identifierats i analysen presenteras tillsammans med några av de nyckeltal som bl.a. ligger till grund för analysen. Årets utfall för respektive verksamhetsmål presenteras

under respektive målområde med en bedömning på helåret. Inriktningarna presenteras med en kort slutsats om var i utvecklingen vi står och med en bedömning på helåret. Sambandet mellan målområdena och de mål som finns i *Vårt hållbara Örebro* och *Agenda 2030* speglas genom att presentera de globala mål som målområdets utveckling bidrar inom. Årets utfall och analys för respektive finansiellt mål presenteras i avsnittet efter de sex målområdena.

Bedömningskriterier

Verksamhetsmål

På god väg: Insatser genomförs och ger resultat i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden.

Fortsatt arbete krävs: Insatser genomförs men ger inte resultat eller ger resultat men inte i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden, eller inga insatser genomförs.

Inriktningar

Inriktningen är genomförd

Inriktningen är påbörjad

Inriktningen är inte påbörjad eller är påbörjad men saknar förutsättningar

Finansiella mål

Målet uppnått

Målet ej uppnått

Sammanfattning av utvecklingen inom verksamhetsmålen och inriktningarna

Insatser och utvecklingsarbeten pågår inom samtliga målområden, men inte alltid i den takt och omfattning som behövs för att respektive mål ska nås inom utsatt tid. Inom vissa områden har coronapandemin medfört att utvecklingsarbete fått stå tillbaka. Å andra sidan har nämnderna genom nya arbetssätt och metoder för utvecklingsarbete anpassat sig efter rådande förutsättningar och därigenom i hög utsträckning bidragit till utveckling och en verksamhet av god kvalitet.

Inom 6 av de 33 kommunfullmäktigemålen visar analyserna och nyckeltalen att utvecklingen går åt rätt håll för att målen ska uppnås inom innevarande mandatperiod. Inom 27 av målen är den sammantagna bedömningen att insatser genomförs och ger resultat men inte i den takt som behövs för att nå målet inom mandatperioden. Av de 50 inriktningarna har 12 genomförts under året medan 35 har påbörjats. Antalet inriktningar som inte påbörjats eller som påbörjats men saknar förutsättningar är 3.

Inom de flesta målområden visar analyserna att det finns utmaningar när det gäller samverkan, samsyn och samordning inom en rad olika områden. Det gäller såväl inom kommunen och kommunkoncernen som med andra aktörer. Likaså visar analyserna att det strategiska arbetet behöver stärkas.

Sammanfattning av utvecklingen inom de finansiella målen

Samtliga 4 finansiella mål är uppnådda. Verksamhetens resultat överstiger 0,7 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Självfinansieringsgraden av kommunens skattefinansierade investeringar överstiger 70 procent och soliditeten överstiger 50 procent. Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag är lägre än 16 procent. För att bibehålla en stabilitet i kommunens ekonomi krävs en långsiktig medvetenhet om de olika finansiella målen samband. Årets resultat har till stor del påverkats av effekterna av en kortsiktig börsuppgång. Vid en nedgång minskar resultatet och kommunens möjlighet att finansiera de skattefinansierade investeringarna med egna medel. Vid ett sådant scenario behöver kommunen använda överskottslikviditet eller låna till sina investeringar, vilket får till följd att soliditeten minskar.

Sammanfattande bedömning

Mot bakgrund av att samtliga finansiella mål uppnås och att nämnderna klarar sina grunduppdrag med god kvalitet görs den sammantagna bedömningen att målen för god ekonomisk hushållning uppfylls, trots att fortsatt arbete krävs avseende de flesta av kommunfullmäktigemålen.

Målområde 1

2020: Fortsatt arbete krävs

2021: Fortsatt arbete krävs

2022: –

Örebro i sin fulla kraft

Arbetet för att göra Örebro till en attraktiv kommun som är öppen och tillgänglig för alla pågår, men mer arbete krävs för att målen ska nås. Skillnader i livsvillkor och förutsättningar mellan grupper har ökat dels pga. en ansträngd ekonomi och mångåriga effektiviseringsåtgärder, dels pga. rådande pandemi. Pandemin har omfattande ekonomiska, sociala och hälsomässiga konsekvenser både på individ- och samhällsnivå. Dess påverkan i kommunens olika verksamheter blev under senare delen av 2021 stor och i vissa fall större än den varit tidigare. Barn och unga, tillsammans med redan utsatta grupper, drabbas särskilt.

Det pågår arbete för att förbättra invånarens möjligheter att påverka sin framtid och det demokratiska samhället. Kontinuerlig dialog med invånare sker i olika samråd och i direkta arbeten inom exempelvis Partnerskap Örebro, Barnrådet och Familjecentraler. Metoder för att involvera invånare är exempelvis rehabiliterande arbetssätt, IBIC (individens behov i centrum) och tjänstedesign, vilka ligger i linje med den nationella omställningen till nära vård.

Den digitala omställningen har möjliggjort nya former för delaktighet och inflytande, t.ex. digitala medborgardialoger och samråd, och har medfört att andra och fler grupper

i samhället har nåtts. Samtidigt har negativa effekter blivit synliga, såsom brist på digital utrustning i vissa verksamheter och arenor.

Vårt hållbara Örebro styr kommunens arbete vilket kräver ett långsiktigt arbete där nya arbetssätt och metoder behöver utvecklas och resurser tillsätts. Arbetet med att integrera hållbarhetsperspektiv i ordinarie verksamhet pågår, men det saknas rätt förutsättningar och systematik för att arbeta likvärdigt i hela kommunkoncernen. Detta påverkar bl.a. arbetet med mänskliga rättigheter som är en del av kommunens grunduppdrag, och som har en tydlig koppling till målet om att minska skillnader mellan olika grupper.

Uppföljning inom våld i nära relationer och jämställdhet samt granskning av barnets rättigheter har tydliggjort att kommunen inte lever upp till sina skyldigheter. Kommunens förvaltningar, verksamheter och nämnder behöver aktivt arbeta för jämställdhetsintegrering, för att öka kunskapen kring våld och för att främja, stärka och skydda barnets rättigheter på alla nivåer. Barnets perspektiv och erfarenheter behöver på ett tydligare sätt inkluderas i kommunens utveckling. För att säkra en långsiktig hållbar utveckling med god kvalitet och en ekonomi i balans krävs en ökad samverkan och ett helhetsperspektiv för att möta invånarnas behov. Det kommungemensamma ansvaret handlar om fördelning av ekonomiska resurser med mer flexibla lösningar, och om samarbete för att skapa strukturer där ingen invånare lämnas utanför.

Positiva iakttagelser

- Utlåningen av utrustning via Fritidsbanken har ökat vilket bidrar till mer jämlika förutsättningar och cirkulär ekonomi.
- Dialoger med invånare har utvecklats under pandemin och vi har nått nya och fler målgrupper genom digitalisering.
- Kulturkvarteret arbetar aktivt med demokratiuppdraget och har bjudit in alla förskoleklasser till besök.

Förbättringsbehov

- Det saknas en helhetssyn kring vårt gemensamma ansvar som kommun och dem vi finns till för.
- Erfarenheterna från coronapandemin behöver tas tillvara för att säkra framtida resiliens vid kommande kriser.
- Det saknas hållbara och långsiktiga strukturer för att säkerställa kommunens skyldigheter utifrån barnkonventionens krav.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer.	Fortsatt arbete krävs
Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla.	På god väg

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
Örebro kommuns verksamheter ska tillsammans med det civila samhället och andra aktörer hitta nya former för samverkan i arbetet för ökad gemenskap och inkludering.		Det görs insatser för att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
Det integrationsfrämjande arbetet i kommunen ska stärkas i enlighet med målen i programmet för hållbar utveckling.		Det görs insatser för att stödja, stärka och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande verksamheter, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
Utveckla samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor.		Det görs insatser för ökat samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor, men det saknas ett strukturerat och sammanhållet arbete.
Kulturkvarteret ska etableras som Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande, med särskilt fokus på barn och ungdomar.		Samarbete pågår med föreningslivet, studieförbund och civilsamhälle, för att göra Kulturkvarteret till kommunens nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande.

Tabell: Nyckeltal målområde 1

	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, ett års fördröjning, mnkr.	19	149	188	248	170
Andel unika hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga unika hushåll med ekonomiskt bistånd, %.	35,4	29,5	29,8	32,0	36,5

Målområde 2

2020: Fortsatt arbete krävs

2021: Fortsatt arbete krävs

2022: –

Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Året har präglats av coronapandemin och inom målområdet har många verksamheter fått ställa om och anpassa sig till rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Inom utbildningsområdet har kommunens verksamheter fortsatt arbeta för att trygga grunduppgifterna och nå målen trots rådande pandemi. Måluppfyllelsen har setts öka generellt inom den kommunala gymnasieskolan och vuxenutbildningen har fortsatt höga resultat. I vuxenutbildningen har dock den digitala undervisningen lett till ett lägre antal utfärdade betyg bland elever med sämre förutsättningar. Trots att betygen för årskurs 9 förbättrats under vårterminen är det fortfarande många elever som inte når behörighet. En stor utmaning i arbetet är att utjämna de klyftor som finns. Skillnaden mellan Örebros skolor är stora både vad gäller måluppfyllelse och gällande elevernas socioekonomiska bakgrund. Det behöver göras mer förebyggande arbete inom hela kommunkoncernen. Skolorna och vuxenutbildningen arbetar systematiskt och uthålligt för att öka tryggheten och andelen elever som känner sig trygga i skolan ligger på fortsatt höga nivåer. Förskolan har en viktig roll och bidrar till målområdet. Det är dock samma utmaningar för förskolan som för skolan vad gäller att utjämna klyftor och skapa likvärdighet.

Näringslivet i Örebro kommun är sedan tidigare starkt

och differentierat, med mycket god tillväxt och lönsamhet i ett brett spektrum av branscher och företagsstorlekar. Vissa branscher präglas fortsatt av konsekvenser som uppstått i samband med pandemin, exempelvis varuförsörjning och logistikflöden. De långsiktiga effekterna för arbetsmarknaden är fortsatt osäkra, samtidigt har många företag stora problem att rekrytera rätt kompetens. Inom kommunen har en rad olika åtgärder och insatser vidtagits för att dämpa en negativ påverkan av pandemin, t.ex. via det kommunövergripande Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet. Nyföretagandet har haft en fortsatt mycket stark trend och för året noteras fler nystartade företag än någonsin tidigare under ett år. En starkare samverkan mellan privata såväl som offentliga aktörer väntas skapa ännu bättre förutsättningar för ökat nyföretagande, innovativa och hållbara affärsmodeller samt nya företagsetableringar.

Inom Örebro kommun ska medborgare som står utanför arbetsmarknaden erbjudas arbetsmarknadsinsatser som matchar såväl individens förutsättningar som arbetsgivarnas behov. Både arbetsmarknadens förändrade förutsättningar och möjligheten att kunna erbjuda arbetsmarknadsinsatser har försvårats under året pga. pandemin. Arbetsförmedlingens förändrade arbetssätt att anvisa arbetslösa till fristående aktörer har lett till att färre personer har deltagit i och avslutat en kommunal arbetsmarknadsinsats. Andelen som gått till arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats är på lika hög nivå 2021 som 2020 (37 procent), däremot är det betydligt färre i faktiska tal (149 personer 2021 jämfört med 257 personer 2020). Det är fortsatt lägre andel kvinnor (35 av 212, 17 procent) än män (53 av 194, 27 procent) som går till arbete efter avslutad insats.

Positiva iakttagelser

- Måluppfyllelsen inom kommunala gymnasieskolan är bättre än föregående år och måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen är fortsatt hög.
- Under 2021 startades fler företag i kommunen än någonsin tidigare under ett år.
- Andelen elever som får arbete efter Yrkesvux och rekryteringsutbildning, liksom andelen deltagare som går till arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats, är fortsatt hög.

Förbättringsbehov

- Stora variationer gällande måluppfyllelsen mellan skolenheter och mellan gymnasiets olika program.
- Det finns utmaningar beträffande systematisk och sammanhållen dialog med näringslivet.
- Lägre andel kvinnor än män går vidare till arbete efter avslutad arbetsmarknadsinsats.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Måluppfyllelsen i skolan ska öka.	Fortsatt arbete krävs
Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning.	På god väg
Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden.	Fortsatt arbete krävs

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
I Örebro ska det finnas en tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd.		En tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd behöver stärkas ytterligare och intensifieras på alla nivåer i organisationen.
Förbättra och utveckla lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.		Samarbete mellan nämnder och bolag har etablerats, och stöds av nämndernas lokalförsörjningsplaner och funktionsprogram.
Strukturera arbetet med studie- och yrkesvägledning för att stärka arbetsätt, kompetens, jämlikhet och samarbete mellan skolor.		Gymnasieskolans samverkansgrupp för studie- och yrkesvägledning är ett exempel på hur man strukturerar arbetet för att stärka arbetsätt, kompetens, jämlikhet och samarbete mellan skolor.
Förbättra möjligheten till språkutveckling för barn med rätt till teckenspråk.		Arbetet med att förbättra möjligheten till språkutveckling för barn med rätt till teckenspråk har pågått senaste året och har bidragit till Förskolenämndens framtagande av nya riktlinjer för teckenspråk i förskolan.
Örebro kommun ska söka samarbete med etablerade öppna förskolor och aktivt uppmuntra att flera startar i områden där sådan mötesplats saknas.		Dialog har påbörjats under hösten mellan kommunen och civila samhället för samarbete med etablerade öppna förskolor.
För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa.		Flera samverkansformer mellan verksamheter (t.ex. Elev-akter som följer eleven) och uppdrag (t.ex. Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet) pågår för att bättre kunna möta behoven hos individen. Arbetet behöver fortsatt stärkas och utvecklas.
Stärka kvaliteten i kommunens arbetsmarknadsinsatser genom ett arbetsätt som bygger på utvärdering, analys och att möta människor där de befinner sig.		Kvaliteten stärks kontinuerligt genom systematiskt analysarbete. Det har även påbörjats ett arbete med att upprätta ett kvalitetsledningssystem.
I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst från arbetsmarknaden.		Regelbunden utvecklingsdialog pågår men försvåras av Arbetsförmedlingens reformeringsarbete.
Verka för breddad kompetensförsörjning genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning på olika kommunala arbetsplatser.		Det saknas samarbete inom kommunen och arbetet behöver förankras och prioriteras.
Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.		Lokal och regional samverkan pågår men behöver stärkas ytterligare. Såväl genom strategisk dialog via exempelvis branschråd, som operativt vid enskilda projekt där kommunikation är avgörande.
Verka för att tillgängliggöra anpassade kortare utbildningar inom till exempel vuxenutbildning och yrkeshögskola som svarar mot näringslivets och det offentligas behov av kompetens.		Genom intern och extern samverkan tillhandahålls anpassade kortare utbildningar som möter näringslivets och det offentligas behov av kompetens.
Fortsätta att planera och genomföra insatser som svarar mot individens försörjning och näringslivets behov av kompetens inom ramen för Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet.		Kommunen planerar och genomför insatser inom ramen för Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet. Arbetet med paketet är förlängt till och med 2024.

Tabell: Nyckeltal målområde 2

		2017	2018	2019	2020	2021
Andel elever som når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, åk 9, kommunal och fristående huvudman, %.	Totalt	84,3	80,2	81,7	81,6	82,2
	Flickor	83,2	82,4	82,3	83,2	84,4
	Pojkar	85,5	78,2	81,1	80,0	80,0
Antal nystartade företag per 1 000 inv. 16–64 år.	Totalt	11,1	10,0	9,6	10,2	11,2

Målområde 3

2020: Fortsatt arbete krävs

2021: Fortsatt arbete krävs

2022: –

Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Arbetet för att alla örebroare ska kunna leva trygga och goda liv pågår, men fortsatt arbete krävs för att säkerställa en väl rustad välfärd, strukturer för samarbete och en bättre målgruppsanpassning. Under tidig höst återhämtade sig verksamheterna till viss del från pandemin, men när den nya vågen kom uppstod en större påverkan än tidigare med ett mycket ansträngt läge pga. utmattning och stor sjukfrånvaro. Konsekvenserna från pandemin är synliga på olika nivåer, många unga signalerar en sorg och känsla av att de förlorar tid, personer i olika åldrar upplever ensamhet och många verksamheter står inför ett stort arbete att ta sig an det som pausats under pandemin.

Brister i samverkan tillsammans med den snabba digitala omställningen har påverkat kvaliteten och rättssäkerheten i verksamheter där redan utsatta individer och grupper har drabbats särskilt. Uppföljning av arbetet med barn i ekonomiskt utsatta hushåll pågår. Väldsutsattheten på nätet har ökat under pandemin pga. isolering och digitalisering. Hedersrelaterat våld och förtryck är synligt efter att ha varit dolt under första pandemiåret. En iakttagelse är att våldet gått längre när den utsatta väl söker hjälp, och mörkertalet tros vara stort. Barnets rättigheter tillgodoses inte för alla barn och sexuella övergrepp mot barn har ökat, där flickor är särskilt utsatta. Successivt har kommunens arbete med att upptäcka våld blivit bättre men det förebyggande arbetet

behöver utvecklas, kunskapen behöver öka och vi behöver säkerställa att det våld som upptäcks tas om hand, vilket kräver resurser.

Det finns ett behov av att kommunen tar ett övergripande ansvar för dem vi finns till för genom att tydliggöra vårt gemensamma ansvar både utifrån finansiering, samverkan och individers behov, för att minimera riskerna att människor hamnar i kläm. I dagsläget saknas tillräcklig systematisk samverkan mellan strategisk och operativ nivå. Om alla ska få den hjälp de behöver, krävs bättre organisering och effektivare resursanvändning, både ur ett ekonomiskt och mänskligt perspektiv. Individer med sammansatt problematik behöver synliggöras och traditionella målgruppsindelningar behöver ses i nya perspektiv.

Under året har omställningsarbetet mot nära vård inletts. Nära vård är ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg där den enskilda invånarens behov, önskingar och förutsättningar är utgångspunkten. Vi är inne i en tid av förändring gällande nationell lagstiftning, demografisk utveckling och ekonomiska förutsättningar, vilket kommer att påverka verksamheter, organisering, arbetssätt och samverkansstrukturer. För att klara utmaningarna behövs en kommungemensam syn på främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. Strukturer för att säkerställa ett likvärdigt arbete över hela kommunen, såväl i stadsdelarna som på landsbygden, behöver utvecklas. Arbetet med psykisk hälsa håller på att struktureras och integrering av området i ordinarie arbete har påbörjats. Indikationer från flera verksamheter visar att den psykiska ohälsan ökat under pandemin, särskilt hos redan utsatta individer och grupper.

Positiva iakttagelser

- Medskapande med deltagare och civila samhället pågår för utveckling av Träffpunkter utifrån tillit, närhet och tillgänglighet.
- Ett nytt avtal ska tecknas med Kvinnohuset där samtalsmottagningen permanentas.
- Förvaltningen för sociala insatser tillsammans med psykiatri bygger upp ny verksamhet för att säkerställa bättre livsvillkor för personer med komplex problematik.

Förbättringsbehov

- Kommunens ansvarsstruktur och rådande resursfördelning leder till bristande helhetssyn på individens behov.
- Ett strukturerat arbete kring våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck saknas i många verksamheter.
- Minskningen av andelen barn som lever i ekonomiskt utsatta hushåll sker långsamt och ansvarsfördelningen är otidlig.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska.	Fortsatt arbete krävs
Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan.	Fortsatt arbete krävs
Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.	På god väg
Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.	Fortsatt arbete krävs
Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet.	Fortsatt arbete krävs
Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet.	På god väg

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
Bemanningen inom vård- och omsorgsboenden ska öka.		Ekonomiska satsningar för ökad bemanning har gjorts, men inriktningen hindras av svårigheten att hitta kompetent personal.
Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas. Örebro kommun ska i samarbete med andra aktörer och med hänsyn till rådande restriktioner hitta nya metoder för människor att mötas.		Under pandemin har digitala mötesformer skapats, vilket gynnar vissa individer men inte andra. Ungas ofrivilliga ensamhet har under hösten synliggjorts och kommunen behöver hitta beredskap för dem och andra grupper som upptäckts.
Samverkan inom kommunen och med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbete ska stärkas i hela Örebro kommun.		En kommunövergripande strategi för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete har antagits. Kommunens EST-arbete (Effektiv Samordning för Trygghet) har stärkts med fler rapportörer där fler lokala aktörer involveras. Det socialt förebyggande arbetet behöver stärkas.
Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.		Uppbyggnad av strukturer för arbete med psykisk hälsa och suicidprevention pågår. Under året har flera insatser utvecklats i syfte att öka den psykiska hälsan bland olika målgrupper.
Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.		Arbete pågår tillsammans med polis, kommunala fastighetsbolag och väktare med stöd av modellen EST.
Arbetet med att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll ska följas upp och utvecklas i linje med Örebro kommuns program för hållbar utveckling.		Uppföljning av handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll pågår.
I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro kommun behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.		Ett arbete med att öka tillgången av fysiskt tillgängliga bostäder för äldre (trygghetsboende) är påbörjat. Det saknas en strategisk plan för att tillgodose behovet av grupp- och servicebostäder. Nuvarande byggnationstakt räcker inte till för att minska köerna och samtidigt hantera behov inom den befintliga verksamheten och fastighetsbeståndet.
Stärka arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck genom samverkan och utveckling av förebyggande och åtgärdande insatser.		Uppföljning av handlingsplan kring våld har genomförts där förslag på förbättringsområden tagits fram.

Tabell: Nyckeltal målområde 3

		2017	2018	2019	2020	2021
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Servicemottagaren får bestämma om saker som är viktiga, andel %.	Totalt	70	71	76	75	77
	Kvinnor	67	71	80	80	82
	Män	80	72	74	71	73
Andel elever som helt eller delvis instämmer i att de är oroliga för sin familjs ekonomi, %.	Totalt	-	-	-	9	8
	Flickor	-	-	-	10	8
	Pojkar	-	-	-	7	7

Målområde 4

2020: Fortsatt arbete krävs

2021: Fortsatt arbete krävs

2022: –

Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Arbetet med att skapa livsmiljöer för god livskvalitet har i många avseenden kommit långt, men förändringar i fysisk miljö tar tid och fortsatt arbete krävs. Attraktiva gröna mötesplatser, lekmiljöer, lekotoper och aktivitetsytor har tillkommit på olika platser i kommunen under året. Lekotoper bidrar till sociala värden, ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Det har antagits en strategi för kulturresevatet Karlslund, som är ett område med förutsättningar att bidra till god livsmiljö för många kommuninvånare. Utveckling av befintliga platser, såväl som nya bostadskvarter och grönområden, bidrar till att skapa jämlika och hälsosamma liv för kommunens invånare.

Säkerhetsavdelningen har stärkt upp sitt operativa arbete med samordning för trygghet (EST), sitt arbete med lägesbilder och samarbetet med nya aktörer. En samverkansöverenskommelse har gjorts med Polisregion Bergslagen och Örebro universitet.

Bostadsbyggandet i Örebro kommun ska motsvara befolkningsökningens och näringslivets behov. En kedja från översiktlig planering, genom detaljplan och exploatering till bygglov har säkerställt att näringslivetableringar och bostadsbyggandet kunnat fortsätta med högt tempo och i enlighet med marknadens efterfrågan. Utredningar och överklaganden gör dock att det drar ut på tiden från positivt planbesked till antagen detaljplan. Nytt ramavtal för detaljplane-konsulter har hittills resulterat i att drygt fem detaljplaner handläggs av konsult med avsikten att fortsätta korta ledtiderna. Framtagande av nya metoder för att åstadkomma

varierade typer av småhusbebyggelse pågår. I första steget har en lista sammanställts på kommande markanvisningar, mark till försäljning och kommunalägd mark för att se vad som går att arbeta vidare med. Detaljplaner med småhus prioriteras och ett flertal av dessa är under framtagande.

Pandemins effekter har ännu inte gett några större avtryck på efterfrågan för verksamhetsmark eller lokaler för företag. Under året har arbetet förstärkts med att implementera platsvarumärket Örebro. Bl.a. har flera coronaanpassade event och kampanjer genomförts och det har gjorts satsningar på webbsidan The Smart Move som är en samverkan mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och länets offentliga aktörer, som syftar till att bidra till att fler människor med efterfrågad kompetens väljer att flytta till kommunen.

Kommunens arbete för hållbart resande skapar förutsättningar för mer jämlika livsvillkor och möjliggör för invånarna att göra mer hållbara val i vardagen. Arbetet med utbyggnad av huvudcykelstråk har fortsatt, stråket Västerplan till Nobel-tunneln har färdigställs under 2021. Arbetet med BRT pågår och följer tidplan. Pilotprojekt pendelparkering pågår för att möta den ökande attraktiviteten på kollektivtrafiken.

Genom Lov Örebro och Sommaraktiviteter har örebroarna fått möjlighet att upptäcka nya platser och aktiviteter med utgångspunkt i det geografiska området Örebro kommun. Det samlade utbudet av aktiviteter och närvaro i stadsdelar och på landsbygden har bidragit till en levande kommun. Samarbetsprojekt mellan den digitala mötesplatsen Trainstation i Vivalla och Örebro konsthall har möjliggjort för barn och unga att bli mer delaktiga i hur deras livsmiljö gestaltas vilket i förlängningen bidrar till bättre livsmiljö, stolthet och en förståelse för processerna för delaktighet i vårt samhälle.

Positiva iakttagelser

- Nya lekplatser och lekotoper har lockat besökare från olika delar av staden, liksom från övriga kommunen och grannkommuner.
- Detaljplaneuppdrag som bedömts ha särskilt god integrationsfrämjande effekt har prioriterats.
- Nödwaterstrategin har antagits i Kommunfullmäktige och arbetet med *Nödwaterplan* är påbörjat.

Förbättringsbehov

- Det saknas en tydlig systematik och struktur för arbetet med social hållbarhet inom samhällsbyggnadsprocessen.
- Resurserna har inte räckt för att jobba med utvecklingsfrågor som rör hälsofrämjande miljöer för en äldre målgrupp.
- Kommunens brottsförebyggande strategi saknar en handlingsplan.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Örebro kommuns boende och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor.	Fortsatt arbete krävs
Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer.	Fortsatt arbete krävs
I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov.	På god väg
Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens.	Fortsatt arbete krävs
Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag.	På god väg
Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar till möten mellan människor.	Fortsatt arbete krävs

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.		Pågår genom gröna mötesplatser, förlängda skolgårdar samt planarbete där förutsättningar för service och tillgänglighet skapas.
Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.		Bostäder har förmedlats till personer som nekats social förtur hos Öbo men som uppfyllt kriterier kopplat t.ex. till trångboddhet.
Skapa förutsättningar för byggnation av fler småhus.		Ett arbete är inlett för att utveckla nya metoder för att åstadkomma olika typer av småhus.
Skapa förutsättningar för en ändamålsenlig förmedling av olika former av hyresbostäder för att säkerställa medborgarnas möjlighet till en fungerande livssituation.		Kommunal bostadsförmedling är inte aktuell i Örebro, annat utvecklingsarbete har tagit vid för att underlätta för bostadsökande.
Fortsätta genomförandet av Bus Rapid Transit (BRT) tillsammans med Region Örebro län.		Arbetet med att genomföra BRT för att skapa ett kapacitetsstarkt och inkluderade kollektivtrafiksystem i Örebro pågår enligt tidsplan.
Utveckla Örebros position som ledande logistiknav.		Örebro eftersträvar att fortsatt ligga i topp i Sverige som logistiknav. Utvecklingsarbete pågår för att nå etableringar och investeringar.
Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.		Åtgärder har vidtagits för att möta de svårigheter näringslivet haft under pandemin, bl.a. utifrån myndighetsutövning och exploatering.
Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.		Arbete med att marknadsföra framgångsfaktorer sker i samverkan med aktörer i länet, bl.a. genom plattformen "The Smart Move".

Tabell: Nyckeltal målområde 4

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal nyfillkomna bostäder (alla byggare) i förhållande till behov utifrån befolkningstillväxt.	2 081/1 830	1 935/1 538	963/1165	844/343	756/285
	Andel positiva svar Örebro kommun 2021			Andel positiva svar riket 2021	
Medborgarundersökningen – Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel positiva svar, %.	Totalt		92		88
	Kvinnor		92		88
	Män		91		87

Målområde 5

2020: Fortsatt arbete krävs

2021: Fortsatt arbete krävs

2022: –

Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Under året har insatser och utvecklingsarbeten genomförts inom hela målområdet, men inte i den takt som krävs för att målen ska nås inom utsatt tid. Arbetet för minskad klimatbelastning fortgår och klimatstrategins etappmål speglar utvecklingen hittills. Den senaste statistiken från 2019 visar på ett utsläpp på 4,6 ton CO₂e/invånare (Innefattar växthusgasutsläpp från energi och transporter inom Örebro kommuns geografiska område) i Örebro kommun. Även om klimatbelastningen fortsätter att minska så behöver takten i klimatarbetet trappas upp för att det långsiktiga målet om klimatneutralitet till 2045 ska nås. En nulägesanalys med tillhörande koldioxidbudget har tagits fram och ger ett nytt och viktigt utgångsläge för det fortsatta arbetet. Det pågår många aktiviteter inom kommunkoncernen avseende energieffektivisering samt ökad tillförsel och användning av förnybar energi, men det finns fortsatt många utmaningar. Den nya innovationsgemenskapen som bildats inom koncernen kan möjliggöra nya lösningar och samarbeten. Viktigt för det fortsatta energiarbetet är också en bättre mätning och uppföljning av data, samt en samsyn och likvärdig rapportering inom hela koncernen. För att nå målet om god ekologisk status för alla vattenförekomster krävs fortsatt samverkan med Länsstyrelsen i Örebro län, kommuner och andra aktörer som påverkar kvaliteten i sjöar och vattendrag. Under 2021 har åtgärder genomförts utifrån vattenplanens beslutade prioriteringsordning, men det saknas resurser för att tidplanen ska kunna följas fullt ut. För att trygga dricksvattnet behövs bl.a. ett nytt vattenskyddsområde

för Svartån, uppdaterade föreskrifter för övriga kommunala vattentäkter och en kommunal vattenförsörjningsplan. Under året har åtgärder genomförts för att på olika sätt motverka förlust av grönstruktur med ekologiska och sociala värden, men även här behöver arbetet utvecklas för att effektivare styra mot ökad måluppfyllelse. Framför allt behöver kommunen utveckla naturvårdsarbetet på egen mark och stimulera åtgärder på icke kommunal mark där effekten av insatserna kan vara högre. Arbetet med att strukturera och implementera ekosystemtjänster i fysisk planering måste också intensifieras. I dagsläget saknar kommunen långsiktig styrning i naturvårdsarbetet och framtagandet av en ny strategi för naturvård och friluftsliv behöver prioriteras. Strategin är tillsammans med handlingsplanen för genomförandet av kommunens Grönstrategi, viktig för både måluppfyllelse och uppföljning. Inom avfallsområdet pågår flera insatser, men takten behöver öka för att förebygga uppkomsten av avfall, öka volymen för återanvändning och förbättra utsorteringen av återvinningsbart material. Kartläggning kring potentiella delningstjänster är avslutad och kommunen har under året även tecknat ett avtal för mekanisk sortering av restavfall, som ett komplement till kommuninvånarnas källsortering. En långsiktig nationell reglering gällande producentansvar är också avgörande för att investeringar i nya system ska kunna påbörjas och avfallsmålet kunna nås. Inom kommunens egna verksamheter har kompletterande inköp av källsorteringskärl genomförts och framöver kommer arbetet med återbruk och förebyggande av avfall intensifieras. Klimatanpassningsarbetet går sakta framåt inom stadsplanering och lokalförsörjning, men coronapandemin har bromsat beredskapsinsatser avseende förskola och omsorgsverksamheter. Klimatanpassningsåtgärder är viktiga vid all stadsplanering, fysiska investeringar och ombyggnation och behöver fortsätta utvecklas för att minska riskerna vid höga temperaturer och vattenflöden.

Positiva iakttagelser

- Metoder och förutsättningar som möjliggör energidelning mellan olika fastighetsägare har utvecklats inom projekt Tamarinden.
- Metodik för uppföljning av extrema väderhändelser har etablerats för kommunen.
- I Kilsbergen har vandringshinder åtgärdats i bäckar med öringsförekost.

Förbättringsbehov

- Omställningstakten i klimatarbetet går för långsamt.
- Materialåtervinningen, liksom volymen material för återanvändning är för låg.
- Kommunen saknar långsiktig styrning i naturvårdsarbetet då tidigare naturplan gick ut 2018.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.	Fortsatt arbete krävs
Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat.	Fortsatt arbete krävs

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med minst 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.		Klimatbelastningen har minskat med ca 37 % per invånare för det geografiska området sedan 2000 (två års förskjutning) och med ca 75 % per invånare för Örebro kommunkoncern.
Arbeta med att brett implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.		Implementering av programmet för hållbar utveckling pågår. Klimatanpassningsplanen släpar pga. pandemin. Avfallsplanen har många påbörjade åtgärder men få avslutade.
Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.		Arbete sker bl.a. genom Rörelsenätverket, Klimatsmart vardag och insatser för att möta intresset för naturen under coronapandemin.
Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.		Samverkan finns inom många områden, men kan utvecklas ytterligare. Under hösten blev kommunen en av 23 städer i satsningen "Klimatneutrala städer 2030".
Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.		Arbete för hållbar livsmedelsförsörjning pågår, men behöver vidareutvecklas för att kommunens långsiktiga mål ska nås. Vägledningen för hantering av brukningsvärd jordbruksmark i fysisk planering var på remiss under hösten och beräknas vara klar under våren 2022.
Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.		Verktyg för samhällsplanering (t.ex. grönytefaktor) arbetas fram, men behöver utvecklas vidare.
Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv.		Arbete med ny strategi är försenat och behöver återupptas under 2022.
Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden		Arbetet pågår bl.a. genom Vätternvatten AB:s verksamhet. Förnysetakten av ledningsnätet behöver fortsatt öka för att nå en trygg vattenförsörjning.
Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.		Åtgärder genomförs i enlighet med Avfallsplan och nytt avtal om kompletterande eftersortering träder i kraft vid årsskiftet.
Kartlägg kommunens egna fastigheters energieffektiviseringspotential.		Kartläggning sker i samarbete med ÖBO Omsorg. Planering för fortsatt arbete behöver fortsätta under våren 2022.

Tabell: Nyckeltal målområde 5

	2017	2018	2019	2020	2021
Klimatbelastning, ton CO ₂ e/inv. (geografiskt område, två års förskjutning), år*.	5,3	5,2	4,7	4,7	4,6
Andel kommunala dricksvattentäkter med skyddsföreskrifter enligt miljöbalken, %**.	80	100	66,7	60	60
Insamlat mat- och restavfall, kg/person.	195	195	190	190	185

* Innefattar växthusgasutsläpp från energi och transporter inom Örebro kommuns geografiska område.

**Tidigare privata vattentäkter utan erforderligt vattenskydd har tagits över av kommunen 2019 och 2020.

Hållbara och resurseffektiva Örebro

Den löpande verksamheten i nämnderna uppvisar en samlad positiv budgetavvikelse med en budgetföljsamhet på 0,5 procent. Elva nämnder har en budgetavvikelse som överstiger 1 procent varav fem avviker negativt och sex avviker positivt. Det systematiska arbetet med budgetföljsamheten behöver utvecklas för att säkerställa god budgetföljsamhet också i framtiden.

Nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt för verksamhets- och ekonomistyrning har antagits under året. Dessa tydliggör och förenklar arbetet för en långsiktig och hållbar ekonomi. Arbetet med framtagande av riktlinje för investeringsprogrammet har påbörjats som ett led i att utveckla investeringsprocessen för att underlätta prioriteringar och effektivt nyttjande av det tillgängliga investeringsutrymmet.

Arbetet med att ställa ambitiösare klimatkrav fortsätter, men uppföljningen av dessa krav behöver intensifieras. Vidare krävs information och utbildning för att verksamheterna ska bli bättre på att förstå och följa avtal samt välja miljömärkta produkter.

Förslag för process för en kommunövergripande lokal- och bostadsförsörjningsplan med tydlig koppling till investeringsprocessen är framtagen, men behöver revideras. Det krävs samverkan och tydligare sammanställningar inom kommunkoncernen av totala lokalkostnader och behov för att säkerställa rätt prioriteringar.

Organisationsöversynen har påvisat betydelsen av övergripande dialog om kommunens utveckling och prioriteringar för att nå målet om resursnytta. Gemensamt

ledningsforum för direktörer och förvaltningschefer skapades av kommundirektör under året. I det fortsatta arbetet med formandet av ny organisation ska nämndövergripande samarbeten och organisatoriska mellanrum särskilt beaktas. Det fortsatta arbetet kring coronapandemins gemensamma frågor har påvisat nya och effektiva samarbetsformer som kan tas vidare till primära arbetssätt. Noterbart är att resursnytta för en nämnd inte nödvändigtvis är detsamma för kommunen som helhet, eftersom kostnaderna riskerar att öka hos en annan nämnd. Eftersom många insatser pågår parallellt, utan samordning, behövs helhetsgrepp och samsyn för att nå nämndövergripande resursnytta.

Det finns ett etablerat metodstöd och arbetssätt för att analysera resursfördelning ur ett jämställdhetsperspektiv på verksamhetsnivå. Däremot saknas systematisk uppföljning. Riktlinjen för verksamhets- och ekonomistyrning gäller från 2023 och innehåller ett inriktningsbeslut kring resursbedömningsmodell som ska utgöra ett stöd för att prioritera Kommunfullmäktiges resurser. I modellen ingår att ta fram analyser och att jämställdhet behöver vara ett perspektiv som lyfts i analysen.

Coronapandemin har synliggjort att det krävs ett mer strategiskt och hållbart arbete med kompetensförsörjning, dock har flera långsiktiga och strategiska arbetsgivarfrågor fått stå tillbaka. Det årliga arbetet *Säkra kompetensen*, som är kommunens metod för att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning, pausades under våren och återupptogs under hösten. Under pandemin har arbetsmiljöfrågor varit ytterst centrala. Både direkta aktiviteter och långsiktiga lösningar har tagits fram för att stödja verksamheterna. Ett arbete har inletts med att ta fram en arbetsgivarpolicy som beskriver vad Örebro kommun som arbetsgivare vill stå för och vad vi behöver göra för att uppfattas som den arbetsgivare vi vill vara. Allt för att kommunens medarbetare ska kunna vara sina bästa jag på jobbet.

Positiva iakttagelser

- Nytt planeringsverktyg används för utvecklad förskola med budget i balans.
- Underhållsplaner tas fram som underlag för prioritering i investeringsprogrammet.
- Mätning av hållbart medarbetarengagemang visar på fortsatt positiv utveckling.

Förbättringsbehov

- Bristande strategisk samverkan mellan lokalförsörjning, ekonomi och fastighetsbolagen.
- Verksamheter köper in för hög utsträckning icke-miljömärkta varor om möjligheten finns.
- Bristande långsiktighet i arbete med strategisk resursplanering och bemanning.

Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.	Fortsatt arbete krävs
Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.	Fortsatt arbete krävs
Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas.	Fortsatt arbete krävs
Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.	Fortsatt arbete krävs

Tabell: Kommunfullmäktiges inriktningar

Inriktning	Status	Insats
Genomföra översyn av investeringsprogrammet för att ytterligare minska den framtida kostnadsutvecklingen.		Löpande arbete varje år och är klart inför 2022.
Utöka dialogen med marknaden inför upphandling för att säkerställa en effektiv upphandlingsprocess samt för att bredda underlaget av marknadsaktörer.		Branschråd har pausats i väntan på ny upphandlingschef och återgång till fysiska möten. Framgent kommer fokus i högre grad att vara på marknadsdialog i form av RFI, Request for information.
Verka för mer närproducerade livsmedel via upphandling, i enlighet med klimatstrategin.		Andel ökar men står i konflikt med mål om ekologiskt, minskad köttkonsumtion och budget.
Stärka de sociala kraven i samband med upphandling i syfte att i högre grad leda till anställning eller praktik.		Arbetet med sociala krav i upphandling är pågående, dialogkrav har ställts i de avtal där det är relevant.
Implementera, förankra och följa upp kommunens nya riktlinjer för personalomställning.		Riktlinjen implementerad och medarbetare befinner sig nu kortare tid i omställning.
Besluta om en ny organisation i Örebro kommun.		Organisation för nämnder har beslutats och förslag till förvaltningsorganisation finns framtagen.
Genom metodutveckling säkra välfärdens kvalitet i tider av demografisk förändring under de kommande åren.		Rehabiliterande arbetssätt säkrar välfärdens kvalitet i tider av demografisk förändring. Bredinförande påbörjas 2022.
Utvärdera kommunens krishantering med anledning av Coronapandemin.		Utvärdering av våren 2020 slutförd och datainsamling slutförd för del 2 till september 2021.

Tabell: Nyckeltal målområde 6

	2017	2018	2019	2020	2021
Nämndernas ramavvikelse, mnkr.	22	-41	-180	26	83
Andel enheter med HME-värde på minst 78, %.	55	56	58	61	67
Genomförandegrad av investeringsprogrammet, %.	59	56	44	55	62
Nämndernas budgetföljsamhet, %.	0,2	-0,4	-1,4	0,2	0,5
Antal nämnder med en budgetavvikelse (positiv eller negativ) större än 1 %.	11	15	11	15	11

Finansiella mål

I arbetet med årets *Övergripande strategier och budget* (ÖSB) har nivåerna på de finansiella målen setts över och en anpassning till de finansiella förutsättningarna på ett hållbart sätt har inletts. För att bibehålla Örebro kommuns starka finansiella ställning behöver vi säkerställa att den totala nettokostnadsnivån och investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag. En annan förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner, utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning, är balansen mellan egen finansiering och upplåning. På lång sikt behöver kommunen upprätthålla nivån på soliditeten för att bibehålla ett finansiellt handlingsutrymme. Anpassningarna kommer att behöva ske stegvis för att omställningen i verksamheten inte ska bli allt för stor.

Av årets resultat på 1 022 mnkr uppgår verksamhetens resultat till 495 mnkr vilket motsvarar 5,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag (4,1 procent 2020). Därmed uppnås det finansiella målet på 0,7 procent. Den genomsnittliga andelen för perioden 2017–2021 ligger på 2,7 procent.

Det är fortsatt verksamheter inom kommunen som under perioder inte kunnat bedriva ordinarie verksamhet på det sätt som var planerat med anledning av pandemin. Skatteintäkterna har också utvecklats starkare än vad som kunnat förutspås i rådande läge. Även erhållna statsbidrag för att säkerställa god välfärd och stöd under pågående pandemi har bidragit positivt till verksamhetens resultat.

Investeringsprogrammets utfall ligger fortsatt långt från den fastställda investeringsbudgeten. Genomförandegraden har varit låg de senaste åren både vad gäller skatte- och

taxefinansierade investeringar. För 2021 uppgår genomförandegraden till 62 procent, vilket innebär svårigheter med den finansiella planeringen – dels med att ta fram finansiella mål, dels att vi behöver hålla mer kortsiktig likviditet i reserv än vad som är nödvändigt, vilket påverkar avkastningen negativt inom kapitalförvaltningen.

Självfinansieringsgraden för årets skattefinansierade investeringar i kommunen uppgår till 287 procent, vilket innebär att målet på minst 70 procent uppnås. Den mycket höga självfinansieringsgraden förklaras både av det höga resultatet samt av ett lågt nyttjande av investeringsbudgeten.

Från och med i år följer vi även utvecklingen av skattefinansierade investeringar som genomförs i hela den kommunala koncernen. Planen är att anpassa nivån för skattefinansierade investeringar till det finansiella utrymmet oavsett hur kommunen väljer att organisera sin fastighetsförvaltning. Målet är att dessa inte ska överskrida 16 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Utfallet för 2021 visar på en nivå om 11 procent, vilket innebär att målet är uppfyllt.

Årets positiva resultat stärker det egna kapitalet, vilket bidrar till förbättrad soliditet som uppgår till 56 procent (53 procent 2020). Därmed uppnås det finansiella målet om en soliditet på minst 50 procent.

Orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen förväntas få stor påverkan på resultatet även framöver. Kommunen har behov av att se över de finansiella målen så att händelser som t.ex. den kortsiktiga börsutvecklingens, och andra jämförelsestörande posters, påverkan inte ger fel signaler om kommunens ekonomi på lång sikt.

Positiva iakttagelser

- Dämpade personalkostnader genom arbete med bemanningsekonomi och schemaläggning inom ramen för *Strukturförändringsprogrammet* inom hemvården (2019–2021).
- Snabbare återhämtning av skatteutvecklingen än vad ursprungliga prognoser visat.
- Omställning av och anpassning i verksamheterna med anledning av coronapandemins restriktioner har bidragit till dämpad kostnadsutveckling.

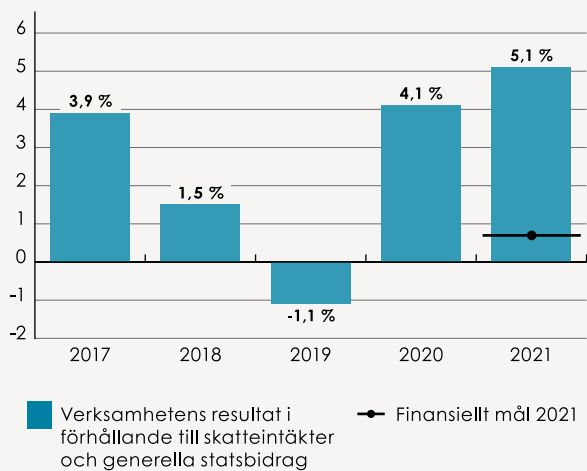
Förbättringsbehov

- Även om avvikelsen i budgetföljsamheten inom nämnderna totalt ligger på 0,5 procent har 5 nämnder en negativ budgetavvikelse större än 1 procent av verksamhetens kostnader.
- Den kortsiktiga börsutvecklingen innevarande år får stor påverkan på årets resultat vilket påverkar det långsiktiga signalvärdet inom de finansiella målen.
- Genomförandegraden av investeringar är fortsatt låg. Generellt överskattas kapaciteten i planerna.

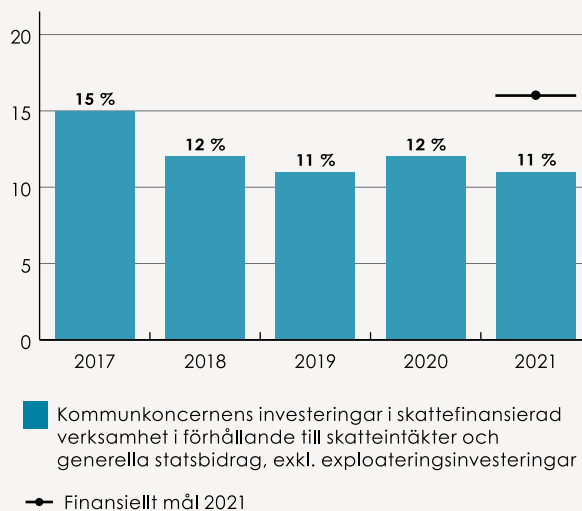
Tabell: Kommunfullmäktiges mål

Mål	Måluppfyllelse
Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 0,7 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. (Verksamhetens resultat = Resultat före finansnetto).	5,1 % Målet uppnått
Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 70 procent.	287 % Målet uppnått
Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exkl. exploateringsinvesteringar, får inte överskrida 16 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	11 % Målet uppnått
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inkl. pensionsförpliktelser men exkl. internbankens påverkan.	56,1 % Målet uppnått

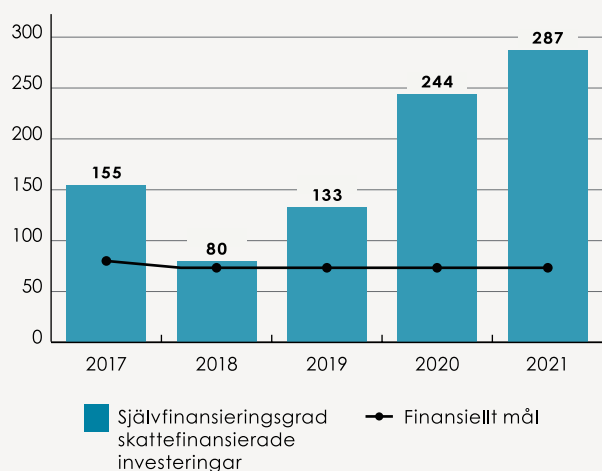
Diagram: Finansiellt mål – Verksamhetens resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, procent

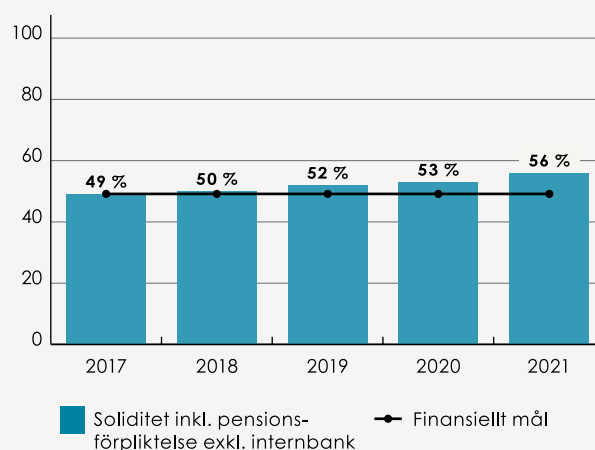
Diagram: Finansiellt mål – Andel skattefinansierade investeringar i kommunkoncernen, procent

Diagram: Finansiellt mål – Självfinansieringsgrad skattefinansierade investeringar i kommunen, procent

Diagram: Finansiellt mål – Soliditet, procent

Resultat och ekonomisk ställning

Resultaträkning

Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företags- och entreprenadform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser. I samband med bokslut görs sammanställda räkenskaper över årets resultat för den kommunala koncernen. Avsikten är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs.

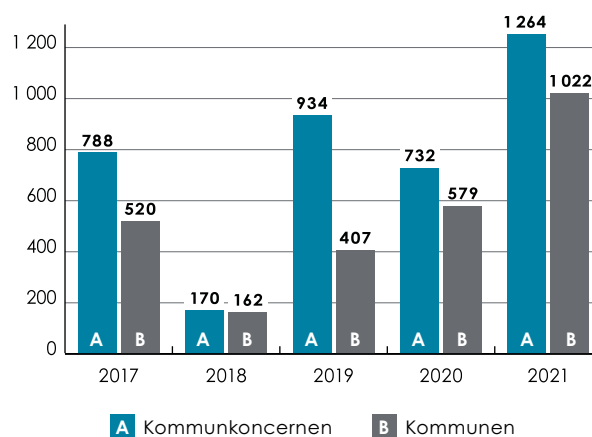
[Den kommunala koncernen >>](#)

Årets resultat

Årets resultat i koncernen uppgår till 1 264 mnkr (732 mnkr 2020) efter skatter och finansnetto. I koncernens resultat ingår resultat för kommunen, resultat för bolagen inom koncernen som ägs av Örebro Rådhus AB samt resultat för övriga bolag som ägs direkt av kommunen. I resultatet är koncerninterna mellanhavanden eliminerade. Årets resultat i kommunen uppgår till 1 022 mnkr och Rådhuskoncernens resultat uppgår till 295 mnkr, varav de tre fastighetsbolagen bidrar med 292 mnkr. I kommunens resultat ingår realiserade vinster inom kapitalförvaltningen med 280 mnkr. Omsättningen i koncernen uppgår till 14 190 mnkr (13 789 mnkr 2020) varav 9 667 mnkr avser skatteintäkter. Avskrivningar och nedskrivningar i koncernen uppgår till 980 mnkr.

Av årets resultat i kommunen utgör verksamhetens resultat 495 mnkr och finansnettot 527 mnkr. När vinster vid försäljning av tillgångar samt realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar, så kallade

Diagram: Årets resultat i koncernen, belopp i miljoner kronor

jämförelsestörande poster, avräknats i resultatet blir resultatet 598 mnkr (452 mnkr 2020).

Årets budgetavvikelse i kommunen uppgår till 769 mnkr (345 mnkr 2020). Skatteintäkterna har utvecklats betydligt bättre än vad som prognostiserats för året och den gynnsamma börsutvecklingens inverkan på kommunens kapitalförvaltning har påverkat det ekonomiska resultatet positivt. Konsekvenserna av pandemin har haft olika påverkan på nämndernas ekonomi även i år. Verksamhetens nettokostnader har dämpats av tillfälligt riktade statsbidrag såsom sjuklönersättning och merkostnadsersättning samt de generella statsbidragen *Skolmiljarden* och *Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer*. Alla har till syfte att säkra välfärden och att minska effekterna av coronapandemin.

Tabell: Jämförelsestörande poster i kommunens resultat 2017–2021, belopp i miljoner kronor

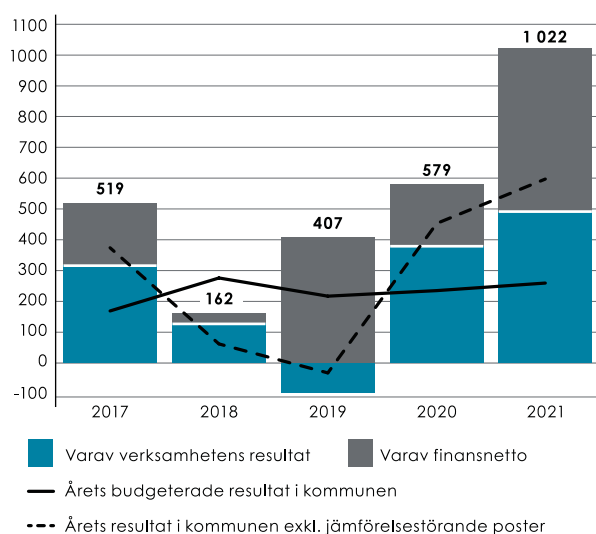
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Jämförelsestörande poster i verksamhetens resultat	109	204	72	118	75
Realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar	4	3	5	2	2
Exploateringsresultat	130	62	67	117	140
Tomträtter, tre centrala tomter	-	139	-	-	-
Ändrat livslängdsantagande RIPS (pensionsskuld)	-	-	-	-	-30
Avskrivning datorer, ny redovisningsprincip, digital arbetsplats resp. elevdatorer	-25	-	-	-	-36
Jämförelsestörande poster i finansnetto	36	-104	367	9	349
Realisationsvinster/-förluster inom finansnettot	69	11	191	34	68
Orealiserade vinster och förluster inom finansnettot	-32	-112	178	-11	280
Eftersläpande effekt av sänkt diskonteringsränta på pensioner inkl. löneskatt	-0,2	-3	-3	-14	1
Summa jämförelsestörande poster i kommunens resultat	145	100	439	127	424

[Finansiella rapporter >>](#)

Verksamheten i nämnderna har under perioder drabbats av både inkomstbortfall och/eller merkostnader, men i vissa fall har även nödvändiga anpassningar av verksamheten medfört att kostnader dämpats eller uteblivit när gällande restriktioner begränsat möjligheten att utföra verksamhet på ett för situationen tillfredsställande sätt. Den finansiella verksamheten har efter årets starka börsuppgång höga orealiserade vinster. Dessa svängningar av tillgångarnas värde, får direkt genomslag på kommunens resultat. Stora börsnedgångar eller -uppgångar ger betydande påverkan på resultatet.

Diagram: Årets resultat i kommunen, belopp i miljoner kronor

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat är en del av årets resultat och består av verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag. Verksamhetens resultat i kommunkoncernen uppgår till 968 mnkr och verksamhetens resultat i kommunen uppgår till 495 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader i kommunen

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 9 171 mnkr (8 835 mnkr 2020), vilket är en ökning från föregående år med 3,8 procent (-1,5 procent 2020). Budgeterad utveckling för nettokostnaden var 5,9 procent. Avräknas jämförelsestörande poster ligger nettokostnadsutvecklingen på 3,3 procent (-1,0 procent 2020). Under året har nämnderna haft ett effektiviseringsuppdrag på 70 mnkr vilket motsvarar cirka 0,8 procent av nämndernas budgeterade nettokostnader. Efter en gynnsam skatteprognos på hösten reviderades budgeten för skatteintäkter upp med 75 mnkr och i oktober fördelades ett utökat utrymme på 71 mnkr till nämnderna.

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar visar en positiv budgetavvikelse på 184 mnkr (169 mnkr 2020), varav nämnderna sammantaget visar en positiv budgetavvikelse på 70 mnkr, taxefinansierad verksamhet 10 mnkr och kommungemensamt, finansiering och avskrivningar tillsammans visar en positiv budgetavvikelse på 104 mnkr.

Verksamhetens intäkter i kommunen uppgår till 2 597 mnkr (2 656 mnkr 2020). I likhet med föregående år kan vi se att intäkterna i vissa verksamheter ligger kvar på en lägre nivå än normalt med anledning av anpassningar i verksamheten pga. rådande pandemirestriktioner under delar av året. Intäkterna har minskat med 2,2 procent jämfört med 2020 (ökade 10,0 procent 2020). Avräknas jämförelsestörande poster såsom realisationsvinster och exploateringsintäkter är motsvarande utveckling -18,8 procent (25,7 procent 2020).

Tabell: Verksamhetens resultat i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Verksamhetens intäkter	4 358	4 575	4 523	2 414	2 656	2 597	2 700	-103
Verksamhetens kostnader	-12 096	-11 941	-12 241	-11 130	-11 225	-11 481	-11 775	294
Avskrivningar och nedskrivningar	-918	-934	-980	-255	-265	-287	-280	-7
Verksamhetens nettokostnader	-8 656	-8 299	-8 699	-8 970	-8 835	-9 171	-9 355	184
Skatteintäkter	6 935	7 022	7 484	6 935	7 022	7 484	7 317	166
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	1 940	2 192	2 183	1 940	2 192	2 183	2 119	64
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag	8 874	9 214	9 667	8 874	9 214	9 667	9 436	230
Verksamhetens resultat	218	915	968	-96	379	495	82	414

Kommunen har liksom föregående år erhållit statlig ersättning för sjuklönekostnader för medarbetare samt för merkostnader inom hälso- och sjukvård och socialtjänst till följd av covid-19, men inte i samma volym som 2020. Öppethållandet i en del verksamheter har varierat under året i takt med möjligheten att bedriva verksamhet vilket påverkat försäljningsintäkterna i viss grad, men inte lika mycket som under 2020. Statsbidrag från Migrationsverket har minskat i förhållande till förra året eftersom pandemin begränsat inflödet av flyktingar de senaste två åren. VA-verksamhetens intäkter från konsumtionsavgifter har ökat vilket tyder på att genomförd taxeförändring har fått önskad effekt. Försäljningsintäkterna för exploateringsverksamheten har ökat, medan de minskat för tomträttsverksamheten.

Verksamhetens kostnader i kommunen exklusive avskrivningar uppgår till 11 481 mnkr (11 225 mnkr 2020). Även verksamhetens kostnader har påverkats av anpassningar pga. coronapandemin och har ökat med 2,3 procent (0,9 procent 2020). Fler verksamheter har kunnat återgå till normal drift under delar av året. Exempel på det är kostverksamheten, dagverksamhet och kommunens bad. Samtidigt har nämnderna fortsatt haft begränsade möjligheter att nyttja medel budgeterade för t.ex. konsulttjänster, kurser och konferenser. Justerat för jämförelsestörande poster, såsom engångseffekter av nytt livslängdsantagande i pensionsberäkningen och förändrad redovisningsprincip för elevdatorer, har kostnaderna minskat med 0,3 procent (ökat 2,3 procent 2020). Genomsnittet för de fem senaste åren ligger på 3,2 procent (4,3 procent 2020). Inflationen under 2021 ligger på 2,2 procent (0,5 procent 2020). Kommunens verksamheter har liksom föregående år haft höga kostnader för sjuklöner, och haft merkostnader till följd av covid-19 inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Priserna för varugrupperna basal hygien och smittskyddsutrustning steg kraftigt i inledningen av pandemin då efterfrågan påverkade marknadspriserna. Även om tillgången stabiliserats och priserna sjunkit så är prisnivån högre än före pandemin. Konsekvenserna av ett nytt livslängdsantagande i pensionsberäkningen gav en engångseffekt på kostnaderna med 30 mnkr. Den ändrade redovisningsprincipen för elevdatorer gav en engångseffekt med 36 mnkr. Nedslag i andra kostnader visar bl.a. en kostnadsutveckling på 3,4 procent

på lämnade bidrag och transfereringar, att personalkostnader inklusive pensioner har ökat 1,9 procent och att lokalyror har ökat 6,6 procent. Det är påtagligt att kostnaderna dämpats av effekterna av pandemin samtidigt som det pågått utvecklings- och effektiviseringsarbeten. Även om det skett i begränsad omfattning så har flera verksamheter tagit vara på och dragit nytta av de lärdomar och effektiva lösningar som utvecklats under pandemin.

Det är viktigt att fortsätta arbetet med att löpande effektivisera verksamheten och prioritera det mest väsentliga för att anpassa kostnaderna till de finansiella förutsättningarna på ett hållbart sätt.

Kommunens avskrivningar uppgår till 287 mnkr (265 mnkr 2020) vilket är en ökning med 8,3 procent (4,3 procent 2020). De senaste årens höga investeringstakt börjar nu synas i form av ökade avskrivningskostnader. Det är en utveckling som kommer att fortgå som en konsekvens av stora investeringsutgifter. Årets något större avvikelse förklaras till stor del av att nyttjandeperioden för VA-anläggningen Mogetorp har omprövats. Kommunen har även fortsatt stora investeringsutgifter upptagna i pågående arbete i balansräkningen, vilket kommer att belasta driftresultatet med årliga avskrivningar under nyttjandeperioden när de tas i drift.

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras till största delen av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Dessa uppgår till 9 667 mnkr vilket är ökning med 453 mnkr jämfört med 2020. Kommunen har budgeterat med en skatteutveckling motsvarande 2,4 procent jämfört med föregående år. Utfallet blev 4,9 procent, en positiv budgetavvikelse på 230 mnkr. En upprevidering av antalet arbetade timmar ligger till grund för den förbättrade skatteintäktsprognosen på 166 mnkr. Ersättningen från Örebro läns kommuner för gymnasieresor är 9 mnkr lägre som en konsekvens av kommunens borttag av allmänt busskort för gymnasieelever. Särskilt riktade statsbidrag till skola och äldre har under året klassats om från riktade statsbidrag till generella, och därmed förstärks resultatet för generella statsbidrag genom 19 mnkr från *Skolmiljarden* och 54 mnkr för att *Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer*. Motsvarande belopp blir dock

Tabell: Nyckeltal kommunen, procent

Nyckeltal	2017	2018	2019	2020	2021	Snitt 5 år
Nettokostnadsutveckling inkl. jämförelsestörande poster	7,7	6,6	7,1	-1,5	3,8	4,7
Nettokostnadsutveckling exkl. jämförelsestörande poster	5,8	7,7	5,4	-1,0	3,3	4,2
Skatteintäktsutveckling	4,9	4,0	4,4	3,8	4,9	4,4
Utveckling skatteintäkter och finansnetto	4,7	1,9	9,8	0,4	8,3	5,0
Utveckling skatteintäkter och finansnetto exkl. jämförelsestörande poster	5,0	3,6	4,3	4,4	4,7	4,4

en negativ avvikelse i resultatet inom kommungemensamt, eftersom bidragen fördelats ut som intern intäkt till berörda verksamheter och förstärker resultaten i nämnderna.

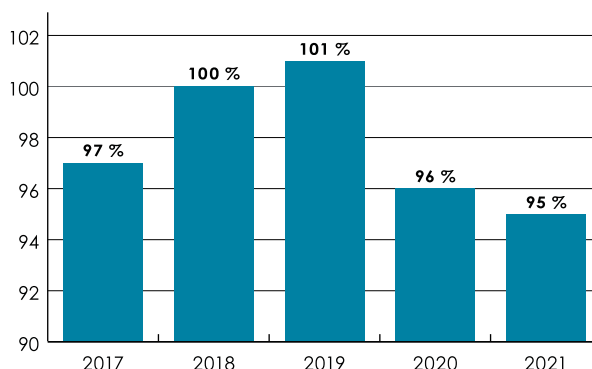
Skattesatsen i kommunen ligger på 21,35 kr vilket är något högre än jämförbara kommuner. En skattekrona motsvarar cirka 362 mnkr. Skattesatsen ökade senast 2016 som en konsekvens av volymökningar inom förskola, skola samt vård och omsorg.

För att få en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling ska inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkter och finansnetto tillsammans över tid. Utvecklingen för skatteintäkter och finansnetto ligger i snitt på 5,0 procent (5,2 procent 2020) för de fem senaste åren. Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader ligger i genomsnitt på 4,7 procent för motsvarande period (5,1 procent 2020).

Verksamhetens resultat stärks av årets händelser av engångskaraktär, framför allt genom extra statsbidrag (t.ex. ersättning för sjuklönekostnad, trängseltillsyn och merkostnader för covid-19). Det bidrar till att nettokostnaderna för kommunens verksamhet för året inte överstiger skatteintäkter och generella statsbidrag.

Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och statsbidrag ges en bild av hur kommunen finansierat sin verksamhet – den ska visa om det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader utgör 95 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag 2021. Årets resultat ska över tid stärka och värdesäkra kommunens eget kapital. Att återgå till 2018 och 2019 års nivå är inte hållbart på lång sikt. När den löpande driften har finansierats behöver tillräckligt stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag vara kvar för att begränsa behovet av upplåning för att finansiera kommunens investeringsbehov.

Diagram: Verksamhetens nettokostnad i förhållande till skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, procent

När andelen överstiger 100 procent innebär det att skatteintäkter och generella statsbidrag inte räcker till och att resultaten från finansverksamheten är med och bidrar för att finansiera den verksamhet som bedrivs. Nivån på kommunalskatten har varit oförändrad sedan 2016.

Finansiella intäkter och kostnader

Det finansiella resultatet för kommunkoncernen uppgår till 296 mnkr inklusive orealiserade vinster och förluster inom kommunens kapitalförvaltning. Exkluderas de orealiserade vinsterna och förlusterna uppgår finansnettot till 16 mnkr. Räntekostnaderna för långfristiga lån i koncernen uppgår till -250 mnkr (-260 mnkr 2020).

Tabell: Finansnetto i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Budgetavvikelse
Finansiella intäkter	1 118	219	678	666	388	688	277	411
Finansiella kostnader	-402	-402	-382	-163	-188	-161	-105	-56
Finansnetto	716	-183	296	503	200	527	172	355
varav utdelning Örebro Rådhus AB	-	-	-	44	85	47	47	0
varav kapitalförvaltning	263	117	169	263	117	169	110	59
varav orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltning	178	-11	280	178	-11	280	-	-
varav räntekostnader för lån och derivat	-237	-260	-250	-	-	-	-	-
varav övrigt	512	-30	97	18	9	31	15	16
Finansnetto exkl. orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltning	538	-172	16	325	211	247	172	75

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten uppgår till 527 mnkr vilket är 355 mnkr högre än budgeterat belopp. Avvikelsen mot budget beror främst på de uppgångar som varit på de finansiella marknaderna med exempelvis en uppgång på 36 procent för globalt aktieindex. Avkastningen i kommunens kapitalförvaltning uppgick till 10,9 procent som med god marginal överstiger det långsiktiga avkastningsmålet om 1,5 procent real årlig avkastning som budgeterats. Även förvaltad kapital är högre än budgeterat eftersom likviditeten stärkts under året. Kapitalförvaltningens resultat uppgår till 449 mnkr vilket är 339 mnkr högre än budgeterat. Exklusive orealiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen uppgår finansnettot till 247 mnkr.

Budgetföljsamhet i kommunen

Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten. En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed en god ekonomisk hushållning.

Av kommunens totala budgetavvikelse på 769 mnkr utgör avvikelsen inom verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar en positiv budgetavvikelse på 191 mnkr (189 mnkr 2020). Den löpande verksamheten inom nämnderna visar en positiv budgetavvikelse på 70 mnkr (26 mnkr 2020). Det motsvarar en avvikelse på 0,5 procent i relation till verksamhetens kostnader (0,2 procent 2020). Justeras budgetavvikelsen för nämnderna från ianspråktagande från eget kapital blir budgetavvikelsen 83 mnkr (26 mnkr 2020). Den löpande verksamhetens budgetföljsamhet

bör ligga inom +/- 1 procent. Inom programområdena finns det nämnder som har större avvikelser än +/- 1 procent. Det finns därför anledning att följa budgetföljsamheten på ett mer strukturerat sätt i den löpande uppföljningen inför ny nämndorganisation. Totalt finansieras insatser för 47 mnkr genom ianspråktagande av markeringar i eget kapital. Dessa belopp är exkluderade i den justerade budgetavvikelsen.

Årets resultat har präglats av en stor osäkerhet vilket speglas tydligt i årets tre uppföljningstillfällen. Även om pandemin har pågått en tid så har det hela tiden varit svårt att förutse hur situationen kommer att utveckla sig. Årets första uppföljning signalerade en gynnsam utveckling av skatteintäkter och en positiv utveckling på börsen vilket gynade kommunens kapitalförvaltning. Denna utveckling har fortsatt positivt. Även tomträtts- och exploateringsverksamheten kunde tidigt se tecken på goda försäljningsresultat för året. Däremot har utvecklingen inom nämnderna inklusive den taxefinansierade verksamheten haft svårt att förutse den positiva utvecklingen av ekonomin under året. I takt med att verksamheter som haft behov av att anpassa sig till rådande situation kunnat dra i gång verksamheten igen har prognosbilden förändrats. Nämnderna har även arbetat med att verkställa de effektiviseringskrav som lagts ut och flera av dem har gett effekt under året medan andra väntas ge helårseffekt 2022. Förstärkningen under hösten på 71 mnkr fördelat till nämnderna och 4 mnkr till kommungemensamt har förstärkt påverkat den positiva utvecklingen inom nämnderna mellan prognosen i augusti och bokslut.

[Driftredovisning >>](#)

Tabell: Verksamhetens nettokostnader i kommunen, driftredovisning, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2020 Netto	Bokslut 2021 Kostnader	Bokslut 2021 Intäkter	Bokslut 2021 Netto	Budget 2021	Budget- avvikelse	*Justerad budget- avvikelse	Budget- följ- samhet
Barn och utbildning	-3 771,2	-4 874,5	955,6	-3 918,9	-3 985,8	66,9	72,2	1,4 %
Social välfärd	-3 325,9	-5 530,6	2 181,6	-3 349,0	-3 346,9	-2,0	-1,8	0,0 %
Samhällsbyggnad	-721,7	-2 650,3	1 926,7	-723,6	-701,2	-22,4	-22,4	-0,8 %
Landsbygdsnämnden	-6,1	-6,2	0,0	-6,2	-6,3	0,0	0,0	0,4 %
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-533,9	-701,4	183,1	-518,4	-544,7	26,3	34,2	3,8 %
Kommunstyrelsen	-423,6	-816,3	312,8	-503,5	-503,8	0,4	0,4	0,0 %
Stadsrevisionen	-3,6	-3,3	0,0	-3,3	-3,9	0,6	0,6	19,6 %
Valnämnden	-0,2	-1,4	1,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0 %
Summa nämnder	-8 786,2	-14 584,1	5 561,1	-9 023,0	-9 092,8	69,7	83,2	0,5 %
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-4,2	-401,6	411,7	10,1	0,0	10,1	0,0	2,5 %
Kommungemensamma verksamheter	-200,3	-448,5	157,7	-290,8	-263,2	-27,6	16,2	-6,1 %
Finansiering	421,7	107,7	312,4	420,1	281,4	0,1	138,7	-0,1 %
Driftbudget totalt	-8 569,1	-15 326,4	6 442,8	-8 883,6	-9 074,6	191,0	238,1	1,2 %
Avgår interna poster		3 845,8	-3 845,8					
Verksamhetens kostnader och intäkter	-8 569,1	-11 480,6	2 597,0	-8 883,6	-9 074,6	191,0	238,1	1,2 %

*Den justerade budgetavvikelsen nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital, t.ex. överfört resultat intraprenader, digitaliseringsmedel, sociala investeringar m.m. är totalt 47 mnkr.

Tabell: Fördelning av budgetavvikelse 2021, belopp i miljoner kronor

	Prognos april	Prognos augusti	Bokslut december
Nämndernas samlade budgetavvikelse	-96	-55	70
Taxefinansierad verksamhet	-6	3	10
Kommungemensamt, finansiering exkl. tomträtter och exploatering	-44	-86	-3
Tomträttsverksamheten	30	35	39
Exploateringsverksamheten	45	48	75
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	-71	-56	191
Avskrivningar	0	7	-8
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar	-71	-49	184
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	156	175	230
Finansnetto	154	278	355
Årets resultat	493	658	1 022
Budgerat resultat – överskott	254	254	254
Budgetavvikelse	239	405	769
Satsningars finansiering via ianspråktagande av markeringar i eget kapital	94	73	47
Budgetavvikelse med hänsyn tagen till ianspråktagande av EK	333	478	816
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	357	394	699

Transparensdirektivet

Vid avstämning av tröskelvärden för den så kallade transparenslagen (lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.) överstiger kommunens samlade omsättning för kommersiella verksamheter tröskelvärden på 40 miljoner euro. Om kommunen överstiger tröskelvärden två år i rad finns krav på en öppen och separat redovisning avseende de kommersiella verksamheterna. VA- och avfallsverksamheterna som utgör huvudparten av de kommersiella verksamheterna särredovisas sedan flera år, se bilaga 3.

Tabell: Avstämning av lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., s.k. transparensdirektivet

	2020	2021
40 miljoner euro i svenska kronor, mnkr	402	409
Omsättning kommersiell verksamhet, mnkr	401	441
Över (-)/under (+) tröskelvärde, mnkr	0	-32

Kassaflödesanalys

Årets kassaflöde i kommunkoncernen uppgår till 857 mnkr (642 mnkr 2020). Kassaflödet från den löpande verksamheten består av årets resultat där återläggning av ej likviditetspåverkande poster i form av avskrivningar m.m. ingår. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 2 751 mnkr. Det är en ökning med 722 mnkr. Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -2 978 mnkr (-2 229 mnkr 2020). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 1 083 mnkr (842 mnkr 2020).

Årets kassaflöde för kommunen uppgår till 907 mnkr vilket är 1 443 mnkr högre än budgerat. Avvikelsen beror främst på lägre investeringsvolym och ett väsentligt högre resultat än budgerat. Från verksamheten uppgår kassaflödet till 1 492 mnkr (1 244 mnkr). Kassaflödet från investeringsverksamheten är negativt och uppgår till -738 mnkr (-609 mnkr 2020). Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgår till 153 mnkr (9 mnkr 2020) och redovisar förändringen mellan in- och utlåning inom internbanken mellan åren.

Investeringar

Kommunkoncernens investeringar uppgår till 2 840 mnkr (2 320 mnkr 2020) varav 1 217 mnkr avser investeringar i skattefinansierad verksamhet. Koncernens investeringar i bostäder, lokaler och kommunala verksamhetslokaler är fortsatt höga med anledning av befolkningstillväxten och uppgick under året till 73 procent av de totala investeringsutgifterna. Kommunens investeringar uppgår till 742 mnkr (619 mnkr 2020) vilket är 446 mnkr lägre än budgerat. Genomförandegraden uppgår till 62 procent, vilket är en förbättring jämfört med förra året då motsvarande siffra var 55 procent. Att genomförandegraden fortsatt är låg förklaras av försenade investeringsprojekt med anledning av försenade leveranser, överklaganden samt svårigheter i att få tag i konsultstöd. En delförklaring är också att genomförandekapaciteten är begränsad, vilket innebär att det redan påbörjade arbetet med en mer realistisk investeringsbudget behöver fortsätta.

De skattefinansierade investeringarna uppgår till 432 mnkr vilket är 257 mnkr lägre än budgerat. Investeringsbudgeten har reviderats flera gånger under året.

Tabell: Kassaflödesanalys kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Årets resultat	934	732	1 264	407	580	1 022	254	768
Avskrivningar	918	934	980	255	266	288	280	8
Övriga justeringar för ej likviditetpåverkande poster	91	364	507	118	399	182	55	127
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 944	2 029	2 751	779	1 244	1 492	589	903
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 076	-2 229	-2 978	-666	-609	-738	-1 125	387
Finansieringsverksamhet koncernen (exkl. internbank)	5	0	33	-	-	-	-	-
Nyupptagna lån internbank	200	842	1 050	200	842	1 050	1 146	-96
Ökning långfristiga fordringar (utlåning internbank)	-	-	-	-225	-833	-897	-1 146	249
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	205	842	1 083	-25	9	153	0	153
Årets kassaflöde	73	642	857	89	645	907	-536	1 443

Tabell: Kommunkoncernens investeringar, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Skattefinansierad verksamhet	-493	-483	-478	-332	-432	-690	257
- varav exploatering	-108	-144	-109	-84	-117	-159	42
Taxefinansierad verksamhet	-180	-206	-205	-287	-310	-499	188
Kommunens investeringar	-673	-689	-683	-619	-742	-1 188	446
Bolagens investeringar, kommunens ägarandel	-2 081	-1 850	-1 837	-1 701	-2 098	-2 395	297
- varav bolagens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-823	-682	-617	-816	-784	-990	205
Kommunkoncernens investeringar	-2 754	-2 539	-2 520	-2 320	-2 840	-3 583	743
- varav kommunkoncernens investeringar för skattefinansierad verksamhet	-1 316	-1 165	-1 095	-1 147	-1 217	-1 679	462

I mars beslutade Kommunstyrelsen att föra över 251 mnkr i ej utnyttjade investeringsanslag från 2020 till 2021, samtidigt som 2021 års investeringsbudget reviderades något. Ytterligare revideringar av budgeten genomfördes i juni och i september.

För att bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomi behöver kommunen ha en självfinansieringsgrad på 100 procent för skattefinansierade investeringar. Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet har en självfinansieringsgrad på 287 procent. Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att kommunen inte behöver använda överskottslikviditet eller låna till investeringar och att det långsiktiga handlingsutrymmet förstärks.

Balansräkning

Balansomslutningen i kommunkoncernen uppgår till 35 738 mnkr vilket är 2 653 mnkr högre än föregående år. Materiella anläggningstillgångar som omfattar koncernens investeringsverksamhet har ökat med 1 609 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 914 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 1 256 mnkr till 13 090 mnkr. Skulderna har ökat med 1 197 mnkr.

Balansomslutningen i kommunen uppgår till 31 174 mnkr och har ökat med 2 300 mnkr under året med en budgetavvikelse på 848 mnkr. Avvikelsen beror främst på lägre investeringsvolym och ett väsentligt högre resultat än budgeterat. Avvikelsen beror även på förändringar i utfallet för 2020 eftersom balansbudgeten baserades på prognos 2 år 2020. De materiella anläggningstillgångarna

som omfattar kommunens investeringsverksamhet har ökat med 358 mnkr. Placerade medel, kassa och bank har ökat med 907 mnkr. Internbankens låneskuld har ökat med 1 050 mnkr. Det egna kapitalet har ökat med 1 022 mnkr. Pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse har minskat med 42 mnkr. Exkluderas in- och utlåningen inom den kommunala koncernens internbank och inom det gemensamma koncernkontot så uppgår balansomslutningen till 14 114 mnkr.

Soliditet

Soliditet är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med egna medel. Ju högre soliditet, desto lägre skuldsättning. För att få en bättre bild över det totala handlingsutrymmet inkluderas även de pensionsförpliktelser som återfinns som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Soliditeten för kommunkoncernen har stärkts under året med 2 procentenheter och uppgår till 29 procent. Vid beräkning av soliditeten för kommunen så räknas påverkan från

kommunens internbank bort eftersom internbankens upp- och utlåning ökar balansomslutningen och därmed minskar soliditeten. Enligt de finansiella målen ska soliditeten som lägst uppgå till 50 procent för kommunen. Soliditeten för kommunen har ökat med 3 procentenheter under året och uppgår till 56 procent. Som jämförelse uppgår soliditeten år 2020 till 30 procent för genomsnittet av kommunkoncernerna i Sverige och 29 procent för kommunerna.

Finansiella nettotillgångar

I de finansiella nettotillgångarna ingår alla de finansiella tillgångar som beräknas omsättas på 10–20 års sikt. Måttet speglar den tidsrymd som ligger mellan soliditet och kassalikviditet och kan uttryckas som medellång betalningsberedskap. Nettotillgångarna för kommunkoncernen har minskat med 165 mnkr och uppgår till -13 642 mnkr. Nettotillgångarna i kommunen har ökat med 732 mnkr under året och uppgår till 5 100 mnkr.

Tabell: Balansräkning kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

	Kommunkoncernen			Kommunen				
	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Tillgångar	31 159	33 085	35 738	27 143	28 874	31 174	30 326	848
Immateriella anläggningstillgångar	2	3	5	-	-	2	-	2
Materiella anläggningstillgångar	25 161	26 452	28 061	5 362	5 681	6 039	6 808	-769
Finansiella anläggningstillgångar	328	293	303	15 906	16 753	17 665	17 936	-271
- varav internbank	-	-	-	14 967	15 698	16 613	16 879	-266
Omsättningstillgångar	5 668	6 338	7 369	5 875	6 440	7 468	5 582	1 886
- varav placerade medel	4 398	4 851	5 705	4 382	4 832	5 684	-	-
- varav kassa och bank	258	446	505	201	396	451	-	-
Eget kapital, avsättningar och skulder	31 159	33 085	35 738	27 143	28 874	31 174	30 326	848
Eget kapital	11 100	11 834	13 090	9 044	9 623	10 646	9 670	976
Avsättningar	1 293	1 437	1 637	695	780	873	821	52
Skulder	18 766	19 815	21 011	17 404	18 471	19 656	19 835	-179
- varav lån/internbank	15 808	16 709	17 760	15 008	15 850	16 900	16 929	-29
Ansvarsförbindelse pensioner	2 831	2 775	2 733	2 831	2 775	2 733	2 656	77
Borgensförbindelser	15	15	18	849	747	730	-	-
Balansomslutning exkl. internbank	-	-	-	12 036	12 887	14 114	13 397	717
Soliditet exkl. internbank inkl. ansvarsförbindelse pensioner	26,5 %	27,4 %	29,0 %	51,6 %	53,1 %	56,1 %	52,4 %	3,7 %
Finansiell nettotillgång	-13 098	-13 477	-13 642	4 037	4 368	5 100	-	-
Kassalikviditet	76 %	90 %	106 %	86 %	98 %	118 %	-	-

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kortsiktig handlingsberedskap. Måttet består av kortfristiga fordringar, placeringar och kassa relaterat till kortfristiga skulder. Kassalikviditeten för kommunkoncernen uppgår till 106 procent vilket är en ökning med 16 procentenheter jämfört med föregående år. Huvuddelen av de kortsiktiga skulderna består av lån som förfaller inom ett år men avsikten är att refinansiera de förfallande lånen. Kassalikviditeten för kommunen uppgår till 118 procent och har ökat med 21 procentenheter jämfört med föregående år. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent vilket innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. Räknan bort internbankens påverkan på nyckeltalet så uppgår kassalikviditeten till 344 procent (305 procent 2020). Ökningen beror främst på att placerade medel och kassa har ökat pga. årets goda kassaflöde. Som jämförelse uppgår kassalikviditeten år 2020 till 75 procent för genomsnittet av kommunkoncernerna i Sverige och 127 procent för kommunerna.

Låneskuld och borgen

Kommunkoncernens bruttolåneskuld uppgår till 17 689 mnkr vilket är en ökning med 980 mnkr. Kommunen har sedan flera år tillbaka ingen låneskuld om lånen som vidareutlånas av internbanken exkluderas – utan i stället ett likviditetsöverskott. Kommunkoncernens likviditetsöverskott (likvida medel inklusive placerade medel) har under året ökat med 914 mnkr och uppgår till 6 210 mnkr. Nettolåneskulden har ökat med 66 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 11 479 mnkr. Kommunkoncernens låneskuld har i snitt ökat med 6 procent årligen de fem senaste åren. Låneskulden kan relateras till bolagens tillgångar i fastigheter, som huvuddelen av låneskulden hänförs till, där marknadsvärdet har ökat med 10 procent per år i genomsnitt, vilket är mer än låneskulden under samma period. Marknadsvärdet för bolagens fastighetsbestånd uppgår till 50 238 mnkr. Det bokförda värdet uppgår till 22 126 mnkr.

Kommunens internbank hanterar den externa upplåningen för kommunkoncernen. Kommunens låneskuld uppgår till 16 904 mnkr vid årsskiftet, en ökning med 1 050 mnkr jämfört med föregående år. Internbankens låneskuld uppgår till 16 900 mnkr och vidareutlåningen till de kommunala

bolagen uppgår till 16 613 mnkr. Kommunens utnyttjade borgensåtagande inklusive koncerninterna lån uppgår till 17 433 mnkr, vilket är en ökning med 881 mnkr. Åtagandet rör i huvudsak (99,9 procent) bolagen inom kommunkoncernen. Örebro kommuns borgensansvar uppgår till 715 mnkr exklusive utnyttjade checkkrediter (730 mnkr inklusive utnyttjade checkkrediter). Bolagen inom kommunkoncernen står för 97,4 procent av kommunens totala borgensförbindelse.

Gröna obligationer

För att finansiera kommunkoncernens gröna investeringsprojekt gavs tre gröna obligationer om totalt 1 700 mnkr ut under 2021. Totalt uppgår utestående gröna obligationer till 5 200 mnkr som emitterats inom ramen för kommunens obligationsprogram. I kommunens *klimatstrategi* och i *Vårt hållbara Örebro*, framgår bl.a. att kommunkoncernens investeringar ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt värdeskapande, och att en så stor andel som möjligt av kommunens lån ska utgöras av gröna obligationer. Gröna obligationer utgör 31 procent av internbankens totala låneskuld (25 procent 2020). Motsvarande andel för obligationsprogrammet är 71 procent. Kraven på investeringarnas klimat- och miljöprestanda beskrivs i kommunens ramverk som bygger på en branschgemensam standard, Green Bond Principles. Projektens klimat- och miljönytta presenteras i en årlig rapport som återfinns på kommunens hemsida.

Ansvarsfulla och hållbara placeringar

Örebro kommun ska möjliggöra en god långsiktig avkastning genom att placera tillgångar i hållbara företag, med sikte på FN:s hållbarhetsmål *Agenda 2030*. Under året har våra fondförvaltare besvarat en enkät där de har identifierat hur de tar sig an hållbarhetsmålen. Enkäten skickar signaler om vårt uppdrag och uppmantrar till stärkta hållbarhetsambitioner. Enkäten visar att de fem fondbolag vi anlitar tar hänsyn till ett antal av *Agenda 2030*-målen vid val av investeringar och i påverkansarbetet. Kapitalförvaltningen ska även bidra till våra klimatpolitiska mål. Inga placeringar sker i företag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av fossil energi. Vidare ska klimatbelastningen från vår sammantagna kapitalförvaltning vara lägre än jämförbara index och successivt minska, med

Tabell: Låneskuld i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Internbankens låneskuld	13 608	14 808	15 008	15 850	16 900
Örebro kommun (exkl. internbank)	5	4	4	4	4
Externa lån i koncernen utanför internbank	823	795	796	809	789
Kommunkoncernens låneskuld	14 436	15 607	15 808	16 709	17 689
Likviditet och placerade medel	4 791	4 582	4 656	5 296	6 210
Kommunkoncernens nettolåneskuld	9 645	11 025	11 152	11 413	11 479

ambitionen att vara klimatneutral 2030. Klimatbelastningen inom kommunens kapitalförvaltning år 2021 är 58 procent lägre än jämförbara index. Det finns emellertid ett stort utvecklingsarbete att göra för att beräkningar av koldioxidutsläpp ska ge en rättvis bild. Bl.a. innefattar vår jämförelse enbart aktiefonder, som endast utgör en tredjedel av våra placeringar och dessutom består mätningen till stor del av uppskattningar eftersom data saknas för många bolag.

Finansiell ställning jämfört med andra kommuner

Örebro kommun har inom R9-nätverket jämfört den finansiella ställningen med hjälp av en nyckeltalsmodell framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFI) som benämns Den finansiella profilen. Profilen är konstruerad som ett polär-diagram. Diagrammet innehåller åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont, och fyra finansiella perspektiv som är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast axeln. De fyra perspektiven är: Lång sikt

– Kapacitet, Kort sikt – Beredskap, Risk och Kontroll. Varje kommun poängsätts på en femgradig skala utifrån inbördes relation för respektive nyckeltal.

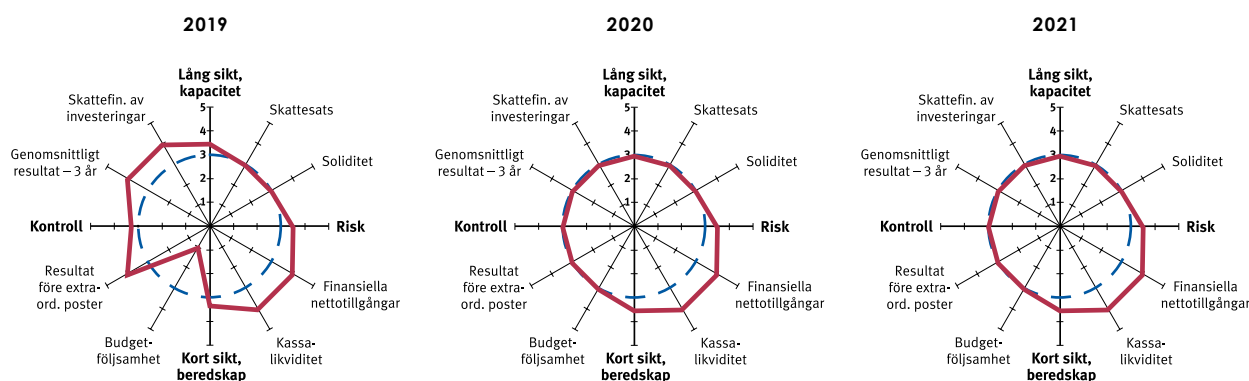
På nästa sida redovisas Örebro kommuns profil i förhållande till de sju jämförelsekommunerna för åren 2019–2021. Den heldragna linjen visar Örebro kommuns poäng för varje enskilt nyckeltal respektive de fyra sammanvägda perspektiven. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet för jämförelsekommunerna. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt. Örebro ligger på eller över genomsnittet för samtliga nyckeltal i förhållande till jämförelsekommunerna. Örebro ligger över genomsnittet för nyckeltalet kassalikviditet och finansiella nettotillgångar och på genomsnittet för resterande nyckeltal. Förändringar mellan åren i profilen beror antingen på den egna kommunens förbättring/försämring eller på att de andra kommunerna har förbättrat/försämrat sina resultat.

Tabell: Finansiella nyckeltal*

	R9-nätverk 2019	Örebro kommun 2019	R9-nätverk 2020	Örebro kommun 2020	R9-nätverk 2021	Örebro kommun 2021
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	95,9	98,2	92,9	93,0	91,7	91,9
Avskrivningar/skatteintäkter, %	3,3	2,9	3,4	2,9	3,3	3,0
Finansnetto/skatteintäkter, %	-2,2	-3,7	-1,7	-2,3	-2,3	-2,6
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter, %	97,0	97,4	94,6	93,6	92,7	92,3
Skattefinansieringsgrad av investeringar, %	82	71	112	136	144	139
Nettoinvesteringar/verksamhetens nettokostnader, %	8	8	10	7	9	8
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens kostnader, %	2,5	2,1	4,6	5,3	6,4	6,5
Årets resultat/verksamhetens kostnader, %	2,7	3,7	5,0	5,2	5,7	8,9
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster, %	3,2	3,4	3,3	3,3	4,5	4,6
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	39	52	42	53	45	56
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens kostnader, %	14	36	16	39	19	45
Kassalikviditet, %	181	303	193	311	180	350
Primärkommunal skattesats, kr	21,15	21,35	21,15	21,35	21,15	21,35
Borgensåtagande/verksamhetens kostnader, %	86	142	89	148	102	151
Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader/verksamhetens kostnader, %	-0,1	-1,6	1,6	1,5	1,0	1,5

*Nyckeltalen är justerade för kommunernas internbanker. I jämförelsen redovisas realiserade vinster och förluster i kapitalförvaltningen som extraordinära intäkter och kostnader.

Diagram: Örebro kommuns finansiella profil för åren 2019–2021

Ekonomisk ställning

Kommunkoncernens ekonomiska ställning är fortsatt stabil. Soliditeten uppgår till 29 procent, en förstärkning med 2 procentenheter under 2021 vilket stärker kommunkoncernens långsiktiga ekonomiska ställning. Kommunens resultat är på rekordhöga 1 022 mnkr där både ett högt finansnetto och gott verksamhetsresultat bidrar. Skatteintäkterna har utvecklats positivt under hela året samtidigt som den expansiva finanspolitiken fortsatt bidrar med ersättning för sjuklönekostnader och generella statsbidrag.

För att säkerställa en god ekonomisk ställning över tid är det viktigt att verksamhetens nettokostnader inte ökar mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. Verksamhetens nettokostnad ökade under 2021 med 3,8 procent samtidigt som skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 4,9 procent. Nettokostnadernas utveckling har påverkats av pandemirelaterade effekter där nedstängda verksamheter och ökade statliga ersättningar har minskat nettokostnaden.

Under de senaste fem åren har skatteintäkterna ökat med 18,3 procent samtidigt som nettokostnaderna har ökat med 16,7 procent.

I SKR:s skatteunderlagsprognos i februari 2022 framgår att BNP-nivån i många länder har återhämtat sig efter pandemin och att utvecklingen också framåt är relativt gynnsam med god tillväxt och lägre arbetslöshet, vilket innebär att det är troligt att kommunens finansiella ställning fortsätter att utvecklas positivt under kommande år. Detta ger goda förutsättningar för kommunen att möta de kommande utmaningarna där verksamheten behöver effektiviseras för att hantera det ökade antalet servicemottagare och investeringsbehovet som den demografiska utvecklingen leder till. Fortsatt arbete med god kostnadskontroll och effektiviseringar är nödvändigt för att på lång sikt fortsatt säkerställa en stabil ekonomisk ställning.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Balanskravet omfattar endast kommunen, inte den kommunala koncernen. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet enligt kommunallagen är att intäkterna ska vara större än kostnaderna och att realisationsvinster inte ska räknas med i intäkterna när avstämningen görs. T.ex. ska orealiserade vinster och orealiserade förluster i värdepapper som uppstått under året, inte ingå i det justerade balanskravsresultatet. Balanskravsresultatet har även justerats för orealiserade värdeökningar från tidigare år som har realiserats under året. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och Kommunfullmäktige så beslutar görs sedan en reservering till en resultatutjämningsreserv (RUR), alternativt lyfts medel från RUR för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Årets resultat, efter balanskravsjusteringar, uppgår till 699 mnkr (614 mnkr 2020) vilket visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Örebro kommun har uppfyllt balanskravet sedan dess införande år 2000. Det finns således inte något underskott att återställa.

För att stärka kommunens handlingsberedskap har Örebro kommun reserverat delar av tidigare resultat i RUR (2010–2020), 368 mnkr, vilket får användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. I samband med årsredovisningen föreslås en ny reservering på 19 mnkr med anledning av årets starka resultat. Resultatutjämningsreserven uppnår därmed den maxnivå på 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag som framställts i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*.

Örebro kommun har med anledning av tidigare års stora engångsintäkter valt att i eget kapital markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna rymms inte inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl och kan därmed inte justeras i balanskravsresultatet. Pågående insatser som finansierats via markeringar i eget kapital under året redovisas i bilaga 1. I årets resultat görs markering i eget kapital för nya överskott inom Intraprenader. Markeringar i eget kapital innebär kostnader de år pengarna förbrukas. Markeringarna för Strukturförändringar inom hemvården, *Strukturförändringsprogrammet*, Digitalisering, och Stöd i arbetsmiljöarbetet under pågående pandemi avslutades 2021. Kvarvarande medel avmarkeras i eget kapital.

Tabell: Årets resultat i förhållande till balanskravet, belopp i miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	520	171	407	579	1 022
Reducering av samtliga realisationsvinster	-7	-4	-12	-7	-4
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	32	112	-178	11	-280
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-74	25	-40
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	545	279	142	608	699
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv*	-80	-	-	-208	-19
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	465	279	142	400	680

Är årets balanskravsresultat negativt ska det återställas inom tre år. *Totalt finns 368 mnkr reserverade i RUR (2010–2020). 2021 föreslås en reservering på 19 mnkr. RUR uppnår därmed den maxnivå på 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag som fastställts i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*. Det motsvarar 387 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Coronapandemin har som för mycket annat även påverkat arbetsgivarfrågorna. Flera långsiktiga och strategiska områden och utvecklingsarbeten har fått stå tillbaka, medan andra har blivit mer framträdande under pandemin. Systematiskt arbetsmiljöarbete, resursplanering och bemanning samt arbetsrättsliga frågor har varit centrala under pandemin. Inom många av kommunens verksamheter har pandemin inneburit en intensiv period som ställt höga krav på att ständigt vara uppdaterad på aktuell information och riktlinjer. Inom de verksamheter vars medarbetare berörts av Folkhälsomyndighetens allmänna råd om att arbeta hemifrån påbörjades en succesiv återgång till arbetsplatserna under hösten, som sedan fick pausas i slutet av året pga. ökad smittspridning. Pandemins effekter tillsammans med organisatoriska förändringar har visat på nödvändigheten att analysera behoven inom det personalstrategiska området och utifrån det nya nuläget göra prioriteringar framåt. På uppdrag av och i dialog med kommunledningen har ett långsiktigt arbete inletts med att ta fram en arbetsgivarpolicy. En policy som beskriver vad Örebro kommun som arbetsgivare står för och vad vi behöver göra för att uppfattas som den arbetsgivare vi vill vara. Allt för att våra medarbetare ska kunna vara sina bästa jag på jobbet.

Medarbetaruppföljning

Årets medarbetarenkät bestod av 13 frågor, varav nio hade fokus på förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang (HME). Trots utdragen pandemi var svarsfrekvensen fortsatt hög (78 procent). Både HME totalt sett och andelen grupper med ett HME-värde på minst 78 har förbättrats sedan förra året. Målet är att alla grupper ska komma upp eller över ett indexvärde på 78. Resultatet från coronafrågorna visar en förbättring inom samtliga områden jämfört med förra året och att majoriteten av medarbetarna tycker att organisationen har hanterat coronapandemin bra. Chefers tillgänglighet och dialog med medarbetarna under pågående pandemi är fortfarande organisationens styrkor.

Kompetensförsörjning

Sett till hela kommunen har både antalet månadsavlönade och timavlönade medarbetare ökat. Vad gäller antalet månadsavlönade kan det bero på en viss återgång av den minskning som skedde under 2020. Programområdena Social välfärd samt Barn och utbildning visar båda på ett ökat nyttjande av timavlönade under året jämfört med både 2019 och 2020. Hur vi nyttjar kompetens och bemannar

våra verksamheter är av största vikt för att säkra driften, kvaliteten och ekonomin i våra verksamheter. Pandemin har synliggjort att det krävs ett mer långsiktigt arbete med kompetensförsörjning och bemanning för att skapa hållbarhet över tid. Verksamheterna har i högre grad behövt fokusera på resursplanering, där förändrade arbetssätt, flexibilitet, samarbetsformer, kultur och kunskap om konsekvenser av olika sätt att bemanna verksamheten, har utgjort centrala delar.

Behovet av att ny- eller ersättningsrekrytera till månadsavlönade tjänster ökade under 2021. Totalt inkom 2 000 vakanser, vilket är en ökning med cirka 300 vakanser jämfört med 2020. Orsakerna till ökningen kan vara många, men kan hänga ihop med den återgång av antalet månadsavlönade visstidsanställningar som skett under 2021, jämfört med 2020 där antalet månadsavlönade minskade. Det kan även bero på utökningen av kommunens verksamheter för att möta demografin och en växande stad. Antalet uppkomna vakanser som beror på att medarbetare har sagt upp sig och lämnat Örebro kommun som arbetsgivare eller gått i pension är förhållandevis få, även om antalet har ökat något jämfört med 2020. Allt sammantaget bidrar till en intern rörlighet och att nya vakanser uppstår.

Införande av digitala lösningar och digitala arbetssätt har skapat nya möjligheter till ett mer flexibelt arbetsliv. Under året har en riktlinje för distansarbete tagits fram, vilken ska bidra till ett hållbart arbetsliv och samhälle samt upplevelsen av en attraktiv och modern arbetsgivare.

Det årliga arbetet *Säkra kompetensen*, som är kommunens metod för att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning, pausades under våren och återupptogs under hösten. Konsekvenserna av det är att nödvändiga åtgärder för att klara kompetensförsörjningen på några års sikt inte har vidtagits, vilket i förlängningen äventyrar kommunens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag. För att nå önskad utveckling i det långsiktiga arbetet behöver mer göras vad gäller nya och förändrade arbetssätt utifrån fokusområden i kommunens kompetensförsörjningsstrategi – och det måste ske nu för att få nödvändiga effekter om några år. För detta krävs också att kompetensförsörjningsprocessen blir en naturlig del i arbetet med verksamhetsplanering, budget och uppföljning.

Riktlinjen för aktivt omställningsarbete, som antogs i juni av Kommunstyrelsen, syftar till förändrade arbetssätt för att tillvarata kompetens, värna medarbetarens anställningstrygghet och bidra till kommunens behov av kompetensförsörjning. Effekter av det förändrade arbetssättet märks redan, framför allt utifrån tiden medarbetare befinner sig i omställning, vilken är kortare nu jämfört med tidigare. Den nya riktlinjen innefattar även ett arbete med att säkerställa

att berörda medarbetare uppfyller kraven för nya uppdrag. I slutet av året var endast sex medarbetare utan ny placering. Utöver kommunens interna kompetensförsörjningsarbete har det inom ramen för projektet *Trygga kompetensen för en god och nära vård* påbörjats ett regionalt samarbete. Syftet är att ta fram en länsgemensam kompetensförsörjningsplan under 2022 som ska ge en riktning för det arbete som behöver göras.

Chef- och medarbetarskap

Chefer behöver ha ett tydligt ledarskap som är byggt på tillit. Ett ledarskap som har sin utgångspunkt i verksamhetens syfte och medborgarens behov och som med tydlig kommunikation förmedlar en gemensam bild av vad som ska åstadkommas och för vem. Inom den ramen kan medarbetare få utökat handlingsutrymme och större delaktighet. För en sådan ledarskapskultur krävs att chefer och ledare på alla nivåer är med och bidrar genom att skapa förutsättningar och att själva gå före och visa vägen. Ambitionen med den arbetsgivarpolicy som arbetas fram är att lägga en grund för styrning och ledning inom chef- och ledarskap. Arbete återstår att bereda, besluta och införliva policyn, både i kommunledning och i kommunen i stort.

Under en kris är chefspositionen extra utsatt, inte minst för en ny chef. Kommungemensam chefsintroduktion och en översyn av stödet till rekryterande och nya chefer har genomförts, men några aktiviteter återstår som fått stå tillbaka pga. pandemin. Närmaste chefs stöd och engagemang har stor betydelse och påverkan på underställda chefers upplevelse och benägenhet att lyckas i sina uppdrag. Under pandemin har ett behov av insatser riktade till kommunens chefer identifierats. Samtliga första linjens chefer erbjöds kollegiala reflekterande samtal om att leda i pandemitid. Samtalen leddes av psykolog/psykoterapeut och totalt deltog 32 chefsgrupper, vilket motsvarar ungefär en femtedel av kommunens chefer. En chef behöver ständigt reflektera, oaktat pandemitider, över sin roll som chef och ledare. Handledning och coaching är ett viktigt stöd, inom vilket Örebro kommun har befintliga avtal.

Utifrån ledarplattformen och kommunens viljeinriktning för chefs- och ledarskapet fortsätter arbetet med att ta fram kommunövergripande insatser för chefs- och ledarskapsutveckling med utgångspunkt i grunduppdraget. Ett kommunövergripande arbete för att samla och erbjuda chefsutbildningar har initierats. Syftet med arbetet är att tydliggöra erbjudandet av befintliga basutbildningar och att identifiera utbildningsbehov som ej är tillfredsställda idag.

Lön och lönebildning

Kommunens arbete med lön och lönebildning bedrivs med utgångspunkt i de centralt tecknade kollektivavtalen. Inför

2021 fanns löpande avtal med samtliga fackliga organisationer förutom med Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund, där nytt avtal tecknades först i april. För majoriteten av kommunens medarbetare betalades ny lön ut i april som planerat. För medarbetare som omfattades av det nya avtalet med Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund betalades ny lön ut först i juni med retroaktiv lön från den 1 april, tillsammans med det engångsbelopp som var överenskommet enligt avtalet. Kommunens ekonomiska läge påverkar arbetet och möjligheten att nå den önskade lönestrukturen för vissa yrkesgrupper i enlighet med den arbetsgivarpolitiska lönestrategin, varför strategin förlängts till att omfatta även löneöversynen 2022 och fram till dess att en ny strategi är beslutad.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Kommunfullmäktige har arbetsmiljöansvaret och ska se till att det finns en väl fungerande organisation för arbetsmiljöarbetet. För att tydliggöra vem som gör vad och hur uppgifterna fördelas har en arbetsordning för fördelning av arbetsmiljöuppgifter, som gäller från och med 2022, tagits fram. Kommunfullmäktige ska också försäkra sig om att verksamhetens arbetsmiljöförhållanden fungerar tillfredsställande. Utifrån detta har ett arbete gjorts för en förbättrad och digital uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet med återrapport till respektive driftsnämnd, och för hela kommunen till Kommunfullmäktige, under våren 2022. Uppföljningen ger goda förutsättningar att överväga möjligheten till att införa arbetsmiljöbokslut i kommunen.

Variationer i sjukfrånvaron har tydligt följt pandemins utveckling. Korttidssjukfrånvaron är fortsatt högre än innan pandemin, vilket har varit kännbart i verksamheterna. Nivåerna för kvinnor och män har förändrats i likvärdig omfattning. Den totala sjukfrånvaron är lägre jämfört med 2020, men är inte tillbaka på samma nivå som innan pandemin. Minskningen utgörs av en lägre nivå av sjukfrånvaro över 60 dagar och att korttidssjukfrånvaron har minskat. Den största minskningen ses inom Social välfärd och kan hänga ihop med tidig vaccinering. Frisknärvaron har inte återhämtat sig lika bra även om den är högre än under 2020.

Mot bakgrund av den ansträngda situation och påfrestning på arbetsmiljön som pandemin har inneburit har medel avsatts i syfte att stärka stödet för att säkra en god arbetsmiljö och minimera riskerna för ohälsa hos chefer och medarbetare i Örebro kommun. HR-avdelningen hade under 2021 i uppdrag att driva projektet *Utökat stöd i arbetsmiljöarbete*, vilket har gett underlag för att förändra HR-avdelningens arbetssätt framåt mot ett mer uppsökande stöd som kan bidra till friska arbetsplatser med god arbetsmiljö.

Tabell: Antal årsarbetare i kommunen 2021

	Tillsvidareanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (månadsavlönade)		Visstidsanställda (timavlönade)		Totalt antal årsarbetare
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Barn och utbildning	3 743	1 051	339	188	195	56	5 572
Samhällsbyggnad	389	468	37	24	16	17	951
Social välfärd	3 276	714	203	69	603	227	5 092
Kommunstyrelsen	518	232	43	17	6	3	819
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	280	133	36	12	102	61	624
Totalt Örebro kommun	8 206	2 598	658	310	922	364	13 058

Tabell: Utbildningsnivå*

Utbildningsnivå	Antal	Andel
Grundskola eller motsvarande	256	3 %
Högst 2-årig gymnasieutbildning eller motsvarande	1 056	12 %
3- till 4-årig gymnasieutbildning eller motsvarande	1 465	17 %
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	1 422	17 %
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	4 389	51 %

*Av medarbetare själv angiven utbildningsnivå i samband med årlig medarbetarenkät. Svarsfrekvensen var 78 %.

Tabell: Åldersstruktur

Ålder	Antal*	Andel
≤ 29 år	1 578	13 %
30–39 år	2 870	24 %
40–49 år	3 023	25 %
50–59 år	3 234	26 %
≥ 60- år	1 480	12 %

*Antal månadsavlönade personer inom respektive åldersgrupp.

Tabell: Frisk- och sjukfrånvaro

Frisk- och sjukfrånvaro	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Frisknärvaro av medarbetare*, %					
Totalt	56	53	54	42	48
Kvinnor	53	50	50	39	45
Män	67	64	65	52	58
Andel sjukfrånvaro av arbetstiden, %					
Totalt	6,8	6,4	5,7	7,0	6,5
Kvinnor	7,6	7,1	6,3	7,8	7,2
Män	4,3	4,2	3,7	4,8	4,5
Andel sjukfrånvaro av arbetstiden per ålder, %					
Totalt					
upp till 29 år	4,9	5,2	4,6	6,7	4,8
30–49 år	6,6	6,2	5,5	6,7	6,5
50+ år	7,8	7,1	6,4	7,1	7,3
Kvinnor					
upp till 29 år	5,4	5,8	5,1	7,1	5,1
30–49 år	7,5	7,1	6,2	7,3	7,2
50+ år	8,6	7,6	7,0	7,6	8,0
Män					
upp till 29 år	3,4	3,7	3,5	5,9	4,1
30–49 år	3,7	3,5	3,1	4,7	4,4
50+ år	5,4	5,3	4,5	5,3	4,7
Korttidssjukfrånvaro**, antal dagar					
Totalt	6,6	7,1	7,1	10,6	9,1
Kvinnor	7,0	7,4	7,5	11,2	9,6
Män	5,4	5,8	5,9	8,9	7,6
Andel långtidssjukfrånvaro					
Totalt (> 60 dgr)	45,6	40,7	35,5	28,0	33,1
Kvinnor (> 60 dgr)	46,6	42,1	36,7	29,2	34,6
Män (> 60 dgr)	39,7	33,1	29,5	22,0	26,1

*Andel tillsvidareanställda medarbetare med 0–5 sjukfrånvardagar fördelade vid max tre tillfällen.

**Antal dagar per anställd, korttidssjukfrånvaro 1–14 dagar.

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med 2020 och det är främst korttidssjukfrånvaron som har minskat. Långtidssjukfrånvaron fortsätter att minska, men eftersom

den redovisas som andel av den totala sjukfrånvaron, där korttidssjukfrånvaron har minskat, ökar andelen jämfört med 2020 års bokslut.

Förväntad utveckling

De ekonomiska förutsättningarna och intäktsutvecklingen

Skatteunderlagstillväxten och konjunkturen har förbättrats kontinuerligt under året. I ÖSB 2022, baserad på skatteprognosen från augusti 2021, budgeteras skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag till 9 793 mnkr. I den senaste skatteprognosen från februari prognostiseras intäkterna till 10 002 mnkr, en ökning med 209 mnkr.

Den positiva utvecklingen gäller också planperioden 2023–2025 där nuvarande prognos ligger mellan 286 och 307 mnkr över plan respektive år.

Intäktsutvecklingen beror i stor utsträckning på hur skatteunderlagstillväxten utvecklas, vilket i sin tur beror på den konjunkturella utvecklingen. I den senaste prognosen från SKR konstateras att skatteunderlaget har återhämtat sig efter pandemin och att arbetsmarknaden framöver kommer normalisera sig med en minskad arbetslöshet som följd. Sedan prognosen publicerades har det dock uppkommit ett nytt orosmoln gällande den europeiska säkerhetspolitiska situationen i och med det anfallskrig som Ryssland bedriver i Ukraina. Oron på de finansiella marknaderna har ökat med ökad volatilitet och en ökad risk för konjunkturell påverkan som följd, vilket i sin tur kan påverka de kommunala intäkterna.

Den demografiska utvecklingen

Örebro kommun har under de senaste två åren uppvisat en svagare befolkningsutveckling jämfört med liknande kommuner. Den svaga utvecklingen är hänförlig till ett starkt negativt flyttnetto gentemot övriga kommuner i länet. Förändringen beror förmodligen på att ökat hemarbete under pandemin har lett till en ökad utflytt av framför allt barnfamiljer till kranskommunerna. Fortsätter denna utveckling nu när pandemins effekter klingar av och vi går mot ett nytt normalläge så riskerar det få effekter för vår befolknings-tillväxt och intäktsutveckling. Det finns också en risk att de senaste årens svängningar i befolkningsutvecklingen gör det svårare att prognostisera utvecklingen framåt. Detta kan komma att försvåra planeringen av kommunal service och kan innebära att vi t.ex. planerar för många förskoleplatser.

Kostnadsutveckling – höga investeringsnivåer ger högre avskrivningar

I ÖSB 2022 med plan för 2023–2024 tas hänsyn till kända kostnadsökningar. Som en konsekvens av de höga investeringsnivåerna prognostiseras avskrivningskostnaderna

att öka under planperioden. Avskrivningarna uppgick till 287 mnkr under 2021, vilket kan jämföras med budget på 280 mnkr. Till 2022 har avskrivningarna budgeterats till 305 mnkr, en ökning med 8,9 procent jämfört med budget 2021. Avskrivningarnas ökningstakt 2022 kan jämföras med skatteintäkternas budgeterade utveckling mellan samma år, vilken uppgår till 4,6 procent. Avskrivningarna planeras under planperioden att öka med 3,9 procent till 2023 och 3,5 procent till 2024. Det kan jämföras med den prognostiserade skatteintäktsutvecklingen som uppgår till 2,5 procent till 2023 och 2,9 procent till 2024.

Gemensamma utmaningar inom kommunkoncernen

För att öka effektiviteten och möta behov hos såväl kommuninvånare som den egna verksamheten kommer digitaliseringen bli allt viktigare inom hela kommunkoncernen. Fortsatt digitaliseringsutveckling är en förutsättning, dels för att vara en attraktiv kommun för invånarna, dels för att vara en attraktiv arbetsgivare. Kunskap om, och beredskap för, olika typer av cyberattacker och desinformationskampanjer kommer också att bli allt viktigare. Kompetensförsörjningen är, och kommer att vara, en utmaning inom flertalet verksamheter inom kommunkoncernen. Därtill förväntas följderna av klimatförändringarna i allt större utsträckning ställa krav på omställning och anpassning inom kommunkoncernens verksamheter.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen visar några utvalda förändringar och hur dessa påverkar kommunens ekonomi.

Tabell: Känslighetsanalys

Händelse, förändring	Resultateffekt, mnkr
Löneökning, 1 %	66
Kommunalskatt, 10 öre	36
Ränta i koncernen, 1 procentenhet	24
Exploateringsintäkter, 10 %	11
Lokal- och markhyror, 2 %	25
Varor och tjänster, 1 %	10
Taxor och avgifter, 1 %	7
Börsutveckling, 1 %	17

Kommunen och de kommunala bolagen kommer under de närmaste åren att kraftsamla för att utveckla Örebro till en bra och trygg plats att bo och leva på. Ett tydligare gemensamt ansvarstagande i kommunens ledning kommer att ge goda förutsättningar för en gynnsam utveckling av kommunen. Stadsdelsutveckling, förutsättningar för ett utvecklat näringsliv, hållbara livsmiljöer och en stark skola, som ger varje elev förutsättningar att forma sitt eget liv och delta i ett demokratiskt samhälle, kommer att vara i fokus. En

stark skola ger goda förutsättningar för såväl näringslivets kompetensförsörjning, som kommunens behov av rätt kompetens. En tidig samverkan med universitetet kring olika grundutbildningar gynnar också kommunens utveckling.

Nyföretagandet har under året varit starkt. En fortsatt samverkan mellan privata såväl som offentliga aktörer kan ge ännu bättre förutsättningar för ökat nyföretagande, innovativa och hållbara affärsmodeller samt nya företagsetableringar.

Tabell: Resultatbudget

	Budget 2021	Rev bud 2021	Utfall 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr	-8 975	-9 075	-8 884	-9 392	-9 626	-9 897	-10 247
Avskrivningar, mnkr	-280	-280	-288	-305	-317	-328	-321
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	-9 255	-9 355	-9 171	-9 697	-9 943	-10 225	-10 568
Skatteintäkter, mnkr	7 242	7 317	7 484	7 672	7 934	8 159	8 483
Generella statsbidrag och utjämning, mnkr	2 077	2 119	2 183	2 121	2 107	2 172	2 193
Summa skatteintäkter och utjämning, mnkr	9 319	9 436	9 667	9 793	10 040	10 330	10 677
Verksamhetens resultat, mnkr	65	82	496	96	97	105	109
Finansnetto, mnkr	172	172	527	213	220	215	200
Årets resultat, mnkr	237	254	1 022	309	317	320	309
Nyckeltal, Resultatbudget							
Årets resultat genom skatteintäkter och generella statsbidrag	2,5 %	2,7 %	10,6 %	3,2 %	3,2 %	3,1 %	2,9 %
Verksamhetens resultat genom skatter och generella statsbidrag	0,7 %	0,9 %	5,1 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Självfinansieringsgrad, kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet	70,0 %	70,0 %	287,0 %	108,8 %	93,9 %	89,5 %	99,8 %
Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exkl. exploateringsinvesteringar genom skatteintäkter och generella statsbidrag	14,0 %	16,0 %	11,0 %	12,0 %	13,2 %	8,5 %	4,9 %
Soliditet, inkl. pensionsförpliktelser men exkl. internbankens påverkan	50,0 %	50,0 %	56,1 %	56,9 %	58,3 %	59,5 %	60,6 %
Skattefinansierade investeringar, kommunen, mnkr	594	690	432	524	628	675	587
Taxefinansierade investeringar, kommunen, mnkr	402	499	310	480	445	301	267
Totala investeringar, kommunen, mnkr	996	1 188	742	1 004	1 073	976	854

Finansiella rapporter

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2	4 575,2	4 522,9	2 656,0	2 597,0	2 700,0	-102,0
Verksamhetens kostnader	3	-11 940,8	-12 241,3	-11 225,2	-11 480,6	-11 774,6	294,0
- varav jämförelsestörande poster	4	118,2	75,4	118,2	75,4	65,0	10,4
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-933,8	-980,3	-265,5	-287,5	-280,0	-7,5
Verksamhetens nettokostnader		-8 299,4	-8 698,8	-8 834,6	-9 171,1	-9 354,6	183,5
Skatteintäkter	6	7 021,8	7 483,5	7 021,8	7 483,5	7 317,3	166,2
Generella statsbidrag och utjämning	7	2 192,2	2 183,0	2 192,2	2 183,0	2 119,0	64,0
Verksamhetens resultat		914,6	967,8	379,4	495,5	81,8	413,7
Finansiella intäkter	8	218,9	678,2	388,4	687,8	277,0	410,8
Finansiella kostnader	9	-402,0	-382,2	-188,3	-160,9	-105	-55,9
- varav jämförelsestörande poster	10	8,8	349,0	8,8	349,0	-	349,0
Resultat efter finansiella poster		731,5	1 263,9	579,5	1 022,4	253,8	768,6
Extraordinära poster		-	-	-	-	-	-
Årets resultat	11	731,5	1 263,9	579,5	1 022,4	253,8	768,6
Finansiering via eget kapital		-	-	69,7	47,1	-	47,1
Resultat inkl. ianspråktaget eget kapital		731,5	1 263,9	649,2	1 069,5	253,8	815,7

Jämförelsestörande poster 2020: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningsföremål med 1,5 mnr och exploateringsresultat med 116,7 mnr. I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/-förluster med 34 mnr, orealiserade realisationsvinster/-förluster med -11 mnr och effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionskulden inkl. löneskatt med -14 mnr.

Jämförelsestörande poster 2021: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningsföremål med 2 mnr och -36 mnr i reaförlust genom byte av redovisningsprincip för inköp av datorer inom Barn och utbildning samt exploateringsresultat med 140 mnr och pensionskostnader med -30 mnr pga. ändrat livslängdsantaganden i SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionskulden (RIPS). I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/-förluster med 68 mnr, orealiserade realisationsvinster/-förluster med 280 mnr och effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionskulden inkl. löneskatt med 1 mnr.

Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Kassaflödesanalys för kommunens samlade verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		731,5	1 263,8	579,5	1 022,4
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	21–22	-15,8	-20,3	-17,1	-20,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	1 086,1	1 571,7	377,7	476,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 801,8	2 815,2	940,1	1 478,2
Ökning (+)/minskning (-) periodiserade anslutningsavgifter/offentliga investeringsbidrag	23	55,8	63,8	55,8	63,8
Ökning (-)/minskning (+) förråd, lager, exploateringsfastigheter	16	35,9	23,8	33,1	24,2
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	17	18,8	-143,8	46,6	-145,4
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	24	117,0	-7,6	168,7	70,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 029,4	2 751,4	1 244,2	1 491,7
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar (-)	12	-	-2,2	-	-2,4
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)		-2 307,2	-3 176,7	-631,0	-789,8
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar (+)		12,2	49,9	12,2	49,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)		50,2	156,9	10,1	4,2
Investering i finansiella tillgångar (-)	15	-	-7,7	-	-
Försäljning av finansiella tillgångar (+)	16	15,5	2,3	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 229,4	-2 977,5	-608,7	-738,2
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	23	840,1	1 083,2	842,1	1 050,0
Nyupptagna lån, leasing (+)	23	-	-	-	-
Amortering av skuld (-)	23	2,2	-	-	-
Ökning (-)/Minskning (+) långfristiga fordringar	15	-	0,1	-832,9	-896,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		842,3	1 083,3	9,1	153,2
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-
Årets kassaflöde		642,3	857,2	644,6	906,7
Likvida medel vid årets början	18–19	4 654,5	5 352,9	4 583,4	5 228,0
Likvida medel vid årets slut	18–19	5 296,8	6 210,1	5 228,0	6 134,7

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet

Tabell: Balansräkning för kommunens samlade verksamhet, belopp i miljoner kronor

	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Tillgångar					
Anläggningsstillgångar		26 747,4	28 369,1	22 433,9	23 706,0
Immateriella anläggningstillgångar	12	2,5	5,3	-	2,2
Materiella anläggningstillgångar	13–14	26 451,7	28 060,9	5 681,2	6 038,9
- mark, byggnader och tekniska anläggningar		22 504,4	24 242,5	4 482,0	4 680,8
- pågående nyanläggningar		2 461,7	2 263,5	726,8	923,0
- fordon, maskiner och inventarier		1 485,6	1 554,9	472,5	435,1
Finansiella anläggningstillgångar	15	293,3	302,8	16 752,6	17 664,8
Omsättningstillgångar		6 338,0	7 369,4	6 440,3	7 468,3
Förråd m.m.	16	196,3	172,5	187,2	162,9
Kortfristiga fordringar	17	845,3	986,8	1 025,1	1 170,5
Kortfristiga placeringar	18	4 850,5	5 704,8	4 831,6	5 683,9
Kassa och bank	19	445,9	505,3	396,4	451,0
Summa tillgångar		33 085,4	35 738,5	28 874,2	31 174,3
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	20	11 833,9	13 089,7	9 623,4	10 645,8
- periodens resultat		731,5	1 263,9	579,5	1 022,4
- resultatutjämningsreserv		368,0	387,0	368,0	387,0
Övrigt eget kapital		10 734,4	11 438,8	8 676,0	9 255,4
Avsättningar		1 436,8	1 637,4	779,9	873,0
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	776,7	872,6	732,5	826,9
Övriga avsättningar	22	54,7	52,2	47,4	46,2
Avsättning för uppskjuten skatt		605,4	712,6	-	-
Skulder		19 814,7	21 011,4	18 470,9	19 655,5
Långfristiga skulder	23	12 958,1	14 206,2	12 069,2	13 482,9
Kortfristiga skulder	24	6 856,7	6 805,2	6 401,7	6 172,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		33 085,4	35 738,5	28 874,2	31 174,3
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
- ställda säkerheter	26	1 031,8	1 031,8	-	-
Ansvarsförbindelser					
- pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	21	2 775,4	2 732,9	2 775,4	2 732,9
- Övriga ansvarsförbindelser					
<i>Borgensåtaganden</i>	25	14,8	18,3	746,4	729,6
<i>Risk, kostnad för batteriavfall</i>		7,3	2,0	7,3	2,0
Övrigt	26	9,9	10,5	0,6	0,6

Noter för kommunens samlade verksamhet

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Tillämpade redovisningsprinciper har inte ändrats sedan det senaste upprättade bokslutet (2020).

Upplýsning om tillämpade internredovisningsprinciper

I *Övergripande strategier och budget* (ÖSB) som är Örebro kommuns styrdokument för budget och uppföljning finns ett antal ekonomistyrningsprinciper som bl.a. rör ekonomi i balans, hantering av ianspråktagande av eget kapital, överfört resultat och resultatutjämningsreserv. Här beskrivs också förutsättningar för driftredovisningen, bl.a. avseende nivå för personalomkostnadspålägg och internränta. En riktlinje för verksamhets- och ekonomistyrning har beslutats av Kommunstyrelsen i december 2021, riktlinjen ska gälla från 2023. Den visar hur verksamhets- och ekonomistyrningen ska utövas och ska leda till beteenden i organisationen som bidrar till att nå kommunens övergripande målsättningar för verksamhet och ekonomi. Lagstiftningens krav på god ekonomisk hushållning är utgångspunkt för styrningen. Utgångspunkter för ekonomistyrningen är att principer ska bygga på en kom-mungemensam grund, vara tydliga och transparenta.

I driftredovisningen hanteras för närvarande ett antal kommunövergripande kostnadsposter genom interndebitering, hyra av fordon, hyra av lokaler, kost (några undantag råder) samt vissa it- och telefonitjänster. Kostnader som har varit gemensamma med andra har fördelats till taxefinansierad verksamhet. Självkostnadsprincipen är utgångspunkten. Utöver detta hanteras ett antal interna kostnadsfördelningar inom och mellan nämnder. När programnämnder fördelar resurser till interna (och externa) utförare kan detta ske i form av budgetanslag men också i form av interna intäkter. Inom äldreomsorgen ersätts exempelvis konkurrensutsatta verksamheter med interna intäkter månadsvis.

Med undantag för interndebiteringarna så sker inga schablonfördelningar av kostnaden för kommunövergripande verksamheter i den löpande driftredovisningen (detta görs enbart i efterhand i samband med redovisningen av räkenskapsammandraget).

Avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper

Inga avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper finns i kommunens räkenskaper i samband med upprättande av årsredovisningen.

Värdering och omräkningsprinciper

Värdering och omräkningsprinciper för intäkter, tillgångar, avsättningar och skulder anges under respektive rubrik.

Jämförelsetal

Jämförelsetalen är samma som i årsredovisningen för 2020. Det har inte skett några byten av redovisningsprinciper.

Sammanställda räkenskaper och kommunala koncernföretag

Se avsnitt *Verksamheten i Örebro kommuns företag* för att se vilka företag som ingår i kommunkoncernen.

[Verksamheten i Örebro kommuns företag >>](#)

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 samt Årsredovisning och koncernredovisning (K3). De sammanställda räkenskaperna är upprättade med enhetliga redovisningsregler och -principer. De regler och principer som tillämpas av kommunen har företräde framför de kommunala koncernföretagens. Den sammanställda resultaträkningen och den sammanställda balansräkningen är uppställda jämte kommunens.

Konsolideringsmetod

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I de sammanställda räkenskaperna ingår endast eget kapital intjänat efter förvärvstidpunkten. Proportionerlig konsolidering innebär att ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i de sammanställda räkenskaperna. De sammanställda räkenskaperna omfattar företag där kommunen har ett röstetal på minst 20 procent. Dessutom ska verksamhet av väsentlig betydelse, oavsett ägarandel, ingå i de sammanställda räkenskaperna.

Resultaträkning

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr. Realisationsvinster och -förluster vid försäljning av anläggningstillgångar, realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar samt intäkter och kostnader till följd av exploateringsverksamheten redovisas alltid som jämförelsestörande.

Extraordinära poster

En post klassificeras som extraordinär om händelsen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet, är av sådan typ att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till ett väsentligt belopp. I kommunens räkenskaper finns inga poster som är att betrakta som extraordinära.

Intäkter

Coronapandemins påverkan på intäkter

I samband med pandemin har regeringen fattat beslut om ett antal generella statsbidrag och ersättningar till kommuner. För perioden januari–september 2021 har kommunen fått ersättning för den del av sjuklönekostnaderna som anses vara högre än normalt, för perioden uppgår ersättningen totalt till 45 mnkr. Ersättningen ska även betalas ut för perioden december 2021–mars 2022. Utbetalning sker under och belastar 2022.

Kommunen har under året erhållit statsbidrag för merkostnader till följd av coronapandemin 2020 för ansökningsperiod två (feb) och tre (juli). I bokslutet 2020 tillämpades försiktighetsprincipen vid uppbokning av fordran från Socialstyrelsen och överskjutande medel i ansökan 2, 13,8 mnkr, och erhållna medel för ansökan 3, 9,4 mnkr, redovisas som kostnadsersättning 2021. En del av kostnadsersättningen, 9,9 mnkr, balanserades över från föregående år för att möta kostnader som uppstår vid uttag från och värdering av det centrala skyddslagret under året. Även dessa redovisas som kostnadsersättning 2021. Totalt uppgår statsbidraget för merkostnader till följd av coronapandemin till 81,5 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, det innebär att kommunen i bokslutet har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2020 vilken uppgår till 26 mnkr och är mellanskillnaden mellan den i bokslut 2020 uppbokade -715 kr per invånare och i bokslut 2021 slutavräknade -550 kr per invånare. Den preliminära slutavräkningen för 2021 är bokförd med 179 mnkr vilket är 1 143 kr per invånare (SKR Cirkulär 21:49). Efter att bokslutet har upprättats har SKR publicerat en ny prognos i februari som visar att slutavräkningen för 2021

uppgår till 1 328 kr per invånare vilket innebär en positiv korrigeringspost med 185 kr per invånare vilket motsvarar 29 mnkr kronor (SKR Cirkulär 22:06).

Övriga intäkter

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt enligt RKR R2 Intäkter, redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är ett offentligt bidrag resultatförs när förpliktelsen är uppfylld.

Utdelning

Utdelning från kommunkoncernföretagen redovisas efter att beslut har fattats på bolagsstämman, normalt året efter räkenskapsåret, i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Kostnader

Avskrivningsmetod

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs som huvudprincip inga avskrivningar. I periodens avskrivningar totalt för kommunen ingår 0,7 mnkr för avskrivningar på bostadsrätter. Bostadsrätter redovisas under finansiella anläggningstillgångar.

Balansräkning

Tillgångar

Anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk, eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Undantag kan göras för vissa fastighetsutgifter, undantagen är akuta åtgärder, kostnader för komponenter som understiger 300 tkr eller del av komponent som understiger 10 procent av komponentens anskaffningsvärde.

Ränteutgifter aktiveras inte. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Nyttjandeperiod för immateriella anläggningstillgångar

En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Kommunens immateriella anläggningstillgångar består främst av licenser och är samtliga externt förvärvade.

Nyttjandeperiod för materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång är en tillgång som ger kommunen framtida ekonomiska fördelar eller den servicepotential som har samband med innehavet och kommer kommunen till del. Kommunens materiella anläggningstillgångar är antingen förvärvade eller tillverkade. Avskrivningar påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. För tillgångar där anskaffningsvärdet uppgår till minst 100 prisbasbelopp, och med identifierbara komponenter med nyttjandeperioder som överstiger 10 år, tillämpas komponentredovisning.

Bidrag till infrastruktur

Kommunen har inga lämnade bidrag till infrastruktur.

Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen. Intäkterna bokförs i enlighet med RKR R2 Intäkter, succesivt i takt med att tomträttsförsäljning sker och matchas mot kalkylerade kostnader. När exploateringsområdet är färdigt och avslutat sker en slutavräkning mot faktiska kostnader.

Finansiella instrument

Kommunens placeringsportföljer inom kapitalförvaltningen är avsedda att täcka framtida åtaganden och är, i enlighet med RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder, klassificerade som omsättningstillgång, kortfristiga placeringar. Placerade medel är föremål för försäljning och kan inte betraktas som stadigvarande. Förvaltning av medel inom kapitalförvaltningen regleras i av Kommunfullmäktige antagen placeringspolicy för Örebro kommun. LKBR anger att samtliga placerade medel ska värderas till marknadsvärde på balansdagen. I bokslutet uppgår orealiserade vinster till 336,3 mnkr och orealiserade förluster uppgår till -56,4 mnkr. Orealiserade vinster och förluster redovisas som jämförelsestörande poster.

Säkringsredovisning

All extern upplåning i koncernen ska samordnas enligt den koncerngemensamma finanspolicy, vilket innebär att Örebro kommuns internbank står för extern upplåning till koncernens bolag som sedan vidareutlånas via koncerninterna lån till bolagen. Räntevillkoren för de koncerninterna lånen baseras på Stibor 90 dagar plus en intern räntemarginal som täcker upplåningskostnaderna. Inlåningen i internbanken med rörlig ränta matchas mot utlåning med rörlig ränta. I de fall internbanken gör en upplåning med fast ränta så används en ränteswap som omvandlar lånet till rörlig ränta

för att internbankens inte ska ha någon ränterisk. I de fall kommunen upptar lån i utländsk valuta så valutasäkras alla flöden till SEK. Örebro kommun har per den 31 december 2021 ett utestående derivatkontrakt avseende en ränteswap med ett nominellt belopp på 200 mnkr. Kommunen bedömer att säkringsinstrumentet kvalificerar sig för säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 Derivat och säkringsredovisning. Användandet av derivat har inte haft någon påverkan på kommunens resultaträkning. Räntekostnaden har minskat med 5,4 mnkr genom användandet av räntederivat. Eftersom all upplåning vidareutlånas till bolagen så har även kommunens ränteintäkt minskat med samma belopp. Marknadsvärdet för kommunens derivat är positivt och uppgår till 32,3 mnkr per den 31 december 2021.

Skulder och eget kapital

Eget kapital

Kommunen har markeringar i eget kapital för verksamheter som regleras via särskilda regelverk eller annan lagstiftning. Regelverk för intraprenader respektive digital arbetsplats hanterar över- respektive underskott och deras ackumulerade resultat markeras via eget kapital. VA- och avfallsverksamheterna regleras via särskilda lagstiftningar som ställer krav på särredovisning. Avfallsverksamhetens ackumulerade över- respektive underskott och VA- och avfallsverksamheterna underskott markeras via eget kapital. Kommunen har också markeringar i eget kapital för särskilda insatser för kostnadsdämpande åtgärder. Markeringarna har gjorts i samband med tidigare års stora engångsintäkter. Dessa särskilda insatser är Sociala investeringar, Digitalisering, Den växande kommunen, Strukturförändringar inom hemvården, Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet, Stöd i arbetsmiljöarbetet under rådande pandemi samt Återstart näringslivet efter coronapandemin. Tidigare års exploateringsresultat har markerats för framtida kapitalkostnader. Mer information om samtliga markeringar finns i bilaga 1.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättning eller ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar sina pensionsåtagande enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och avtalspensioner som intjänats från och med 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner redovisas som avsättning.

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21. Pensionsskultsberäkning på utfästelser enligt KPA-planen är gjord enligt föreskrifter om försäkringstekniska grunder som finansinspektionen har

föreskrivit (FFFS 2007:24) och beräkningen är gjord enligt tryggandelagens bestämmelser. Beräkningarna för pensioner baseras på uppgifter per den 20 december 2021 från KPA. Senast kända aktualiseringsgrad är 96 procent.

Visstidsförordnanden av förtroendevalda som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Den del av pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse som avser avtalspensioner har minskat med 35 mnkr exklusive löneskatt mellan åren 2020 och 2021.

Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftsbestämda ålderspensionen. För 2021 beräknas kostnaden till 214 mnkr, 26 mnkr är betalda under 2021 och resten redovisas som en kortfristig skuld med 187 mnkr.

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2021 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser, när kommunen har en befintlig förpliktelse som uppstått genom ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningarna är värderade till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Avsättning för återställande av deponi

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan till miljödomstolen om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi beviljad den 6 december 2007. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår de kvarvarande kostnaderna för sluttäckning till 45,1 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 procent. Hittills har uttag på 30,9 mnkr gjorts från avsättningen. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,6 mnkr. Kommunen förvaltar också hushållsskissor för boende i gruppboende, de redovisas bland övriga kortfristiga skulder.

I kommunens framtida åtaganden för operationell leasing ingår hyrcyklar till personalen med 11 mnkr för kostnader år 2021, 9 mnkr är beräknade kostnader år 2022 och därefter 6 mnkr som beräknade kostnader för år 2023-2028.

Under 2020 inträffade en händelse avseende farligt batteriavfall på en fastighet i kommunen. Det pågår fortfarande en

rättslig prövning av kostnader för sanering, vilket skulle kunna tillfalla kommunen i framtiden. I bokslutet 2020 bedömdes att dessa kostnader inte uppfyller kriterierna för avsättning och kommunen redovisade 7 mnkr som ansvarsförbindelse. En del av de kostnaderna kommer inte tillfalla kommunen och därför är ansvarsförbindelsen reglerad till 2 mnkr.

Långfristiga skulder

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR R5 Leasing, ska finansiellt leasade objekt redovisas som anläggningstillgångar och -skulder i balansräkningen. Kommunen har gjort ett omtag kring avtal som eventuellt skulle kunna klassificeras som finansiellt leasade objekt, men har ännu inte börjat redovisa dem i balansräkningen. Anpassningen kommer att fortsätta i en successiv övergång under de närmaste åren. Tillgångslagen maskiner, inventarier och modulbyggnader är prövade och redovisas som operationell leasing. I minimileaseavgiften ingår anskaffningspriset exklusive restvärdet och 12,5 procent moms.

Övriga långfristiga skulder

Kommunen redovisar investeringsbidrag som uppfyller kriterierna för ett offentligt bidrag och anslutningsavgifter som övriga långfristiga skulder, enligt RKR R2 Intäkter. Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.

Kortfristiga skulder

VA-verksamheten redovisar vid ett överuttag en förutbetalad intäkt, skuld till abonnenterna, som en kortfristig skuld. Sedan 2018 har VA-verksamheten ett ackumulerat negativt resultat vilket i stället redovisas som negativt eget kapital. Det är i det närmaste återställt per den 31 december 2021.

Borgen

Örebro kommuns borgensåtagande per den 31 december 2021 är totalt 8 477 mnkr, av detta avser 7 748 mnkr solidarisk borgen till Kommuninvest ekonomisk förening. Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilda medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms både utifrån medlemmens insatskapital och andel skuld/åtagande i förhållande till det totala andelskapitalet och utlåning i Kommuninvest.

Särredovisning

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Dessa verksamheter regleras av lagen om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter. Avgifterna ska baseras på självkostnadsprincipen och lagstiftaren ställer krav på särredovisning. Resultat och balansräkning för VA- respektive avfallsverksamheten redovisas i bilaga 3 till årsredovisningen.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag om nettoomsättningen överstiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro. Kravet gäller om kommunen överstiger tröskelvärdet två år i rad. Kommunen har prövat aktuella verksamheter och även om nettoomsättningen överstiger tröskelvärdet för 2021 behöver ingen separat redovisning göras eftersom kommunen inte översteg tröskelvärdet 2020. Om tröskelvärdet även överstigs 2022 kommer kommunen upprätta separat redovisning enligt lagens krav.

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Not 2: Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	332,3	282,7	50,8	54,7
Taxor och avgifter	616,4	651,9	686,9	732,3
- konsumtionsavgifter VA och avfall	278,1	310,2	278,1	310,2
- barnomsorg	118,4	122,1	118,4	122,1
- äldre och funktionshindrade	39,2	39,3	39,2	39,3
Hyror och arrenden	1 988,8	2 057,3	268,3	270,3
Bidrag	1 021,7	910,5	1 012,8	926,1
- staten	944,9	867,7	944,9	867,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	320,9	358,6	310,8	305,9
Exploateringsintäkter	229,0	208,6	229,1	244,7
Tomträttsintäkter	54,2	10,4	90,7	59,3
Realisationsvinster	12,0	42,9	6,7	3,7
Summa	4 575,2	4 522,9	2 656,0	2 597,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Not 3: Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-6 636,3	-6 717,2	-6 078,2	-6 178,2
Pensionskostnader	-450,5	-479,2	-416,7	-442,6
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-242,8	-190,4	-231,6	-219,1
Bränsle, energi och vatten	-54,4	-56,2	-69,8	-68,9
Köp av huvudverksamhet	-1 585,2	-1 599,1	-1 689,5	-1 708,5
Lokal- och markhyror	-309,1	-309,8	-1 166,8	-1 243,6
Lämnade bidrag	-465,9	-470,7	-569,7	-589,2
Realisationsförluster och utranteringar	-5,2	-80,1	-5,2	-37,7
Tjänster	-798,1	-727,7	-756,7	-738,8
Varor	-244,5	-255,6	-241,0	-254,0
Övriga kostnader, drift och underhåll koncernbolag	-1 086,7	-1 200,7	-	-
Aktuell skatt	-2,2	-46,2	-	-
Uppskjuten skatt enligt företagets årsredovisningar	-60,2	-106,8	-	-
Uppskjuten skatt, obeskattade reserver	0,2	-1,5	-	-
Summa skatt på årets resultat	-62,2	-154,5	-	-
Summa	-11 940,9	-12 241,3	-11 225,2	-11 480,6
- varav kostnader för revision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	3,8	4,1	0,3	0,4
Förtroendevalda revisorer	1,7	1,7	0,1	0,1
Summa räkenskapsrevision	5,4	5,8	0,4	0,5
Kostnader för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	-	-	2,2	1,9
Förtroendevalda revisorer	-	-	1,0	0,9
Summa övriga revision	0,0	0,0	3,2	2,8
Summa kostnad för revision	5,4	5,8	3,6	3,3

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Not 4: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader				
Jämförelsestörande intäkter				
Realisationsvinster för anläggningstillgångar	6,7	3,7	6,7	3,7
Intäkter exploateringsverksamheten	229,1	244,7	229,1	244,7
Summa jämförelsestörande intäkter	235,8	248,4	235,8	248,4
Jämförelsestörande kostnader				
Kostnader exploateringsverksamheten	-112,4	-105,1	-112,4	-105,1
Realisationsförluster för anläggningstillgångar	-5,2	-1,7	-5,2	-1,7
Avskrivningar datorer, byte av redovisningsprincip	-	-36,0	-	-36,0
Ändrade livslängdsantagande i RIPS (Pensioner)	-	-30,2	-	-30,2
Summa jämförelsestörande kostnader	-117,6	-173,0	-117,6	-173,0
Summa	118,2	75,4	118,2	75,4
Not 5: Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	-	-0,2	-	-0,2
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-696,1	-788,3	-141,8	-164,5
Avskrivningar maskiner och inventarier	-233,2	-239,0	-123,7	-122,8
Avskrivningar maskiner och inventarier på leasingavtal	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Årets avskrivningar	-929,3	-1 027,5	-265,5	-287,5
Återföring av tidigare nedskrivna anläggningstillgångar	27,2	47,3	-	-
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-31,7	0,0	-	-
Summa	-933,8	-980,3	-265,5	-287,5
Not 6: Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	7 160,1	7 279,3	7 160,1	7 279,3
Slutavräkning	-37,4	25,7	-37,4	25,7
Preliminär slutavräkning	-111,2	178,9	-111,2	178,9
Skatteväxling gymnasieresor	10,3	-0,3	10,3	-0,3
Summa	7 021,8	7 483,5	7 021,8	7 483,5

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Not 7: Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	1 533,2	1 510,9	1 533,2	1 510,9
Kostnadsutjämning	-263,9	-288,0	-263,9	-288,0
Införandebidrag	54,1	-	54,1	-
Regleringsbidrag	159,3	465,3	159,3	465,3
Generellt bidrag från staten	321,5	73,0	321,5	73,0
Utjämningsbidrag LSS	133,5	155,3	133,5	155,3
Kommunal fastighetsavgift	254,5	266,5	254,5	266,5
Summa	2 192,2	2 183,0	2 192,2	2 183,0
Not 8: Finansiella intäkter				
Ränteintäkter internbank	35,6	55,2	88,0	84,5
Ränteintäkter likviditetsförvaltning	50,5	62,2	50,5	62,2
Ränteintäkter pensionsförvaltning	33,5	38,4	33,5	38,4
Ränteintäkter övriga	7,8	8,7	5,9	4,6
Borgensavgifter/räntetillägg	0,6	0,9	43,2	45,6
Utdelningar koncernbolag	-	-	85,0	47,0
Realisationsvinster, försäljning finansiella anläggningstillgångar	6,5	106,5	-	-
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	26,9	37,4	26,6	35,4
Realisationsvinster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	8,4	32,7	8,4	32,7
Övriga finansiella intäkter	2,2	-0,1	0,4	1,1
Summa finansiella intäkter exkl. värdering	172,0	341,9	341,6	351,5
Orealiserade realisationsvinster, värdering likviditetsförvaltning	27,6	212,3	27,6	212,2
Orealiserade realisationsvinster, värdering pensionsförvaltning	19,3	124,0	19,2	124,0
Summa finansiella intäkter inkl. värdering	218,9	678,2	388,4	687,8

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Not 9: Finansiella kostnader				
Räntekostnader, internbank	-29,5	-49,2	-82,0	-77,6
Ränta på pensionskund	-32,6	-12,1	-31,6	-11,5
Räntekostnader, övrigt	-273,7	-246,3	-8,3	-8,2
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper likviditetsförvaltning	-1,5	-	-1,5	-
Realisationsförluster aktier, räntebärande värdepapper pensionsförvaltning	0,0	0,0	0,0	0,0
Bankkostnader, internbank	-6,2	-7,3	-6,4	-7,1
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-11,0	-0,4	-0,1
Summa finansiella kostnader exkl. värdereglering	-344,0	-325,8	-130,3	-104,6
Orealiserade realisationsförluster, värdereglering likviditetsförvaltning	-36,5	-34,4	-36,5	-34,4
Orealiserade realisationsförluster, värdereglering pensionsförvaltning	-21,5	-22,0	-21,5	-22,0
Summa finansiella kostnader inkl. värdereglering	-402,0	-382,2	-188,3	-160,9
Not 10: Jämförelsestörande poster i finansnettot				
Effekt av sänkt diskonteringsränta pensioner	-13,5	1,1	-13,5	1,1
Realiserad kursvinst på värdepapper	35,0	68,1	35,0	68,1
Realiserad kursförlust på värdepapper	-1,5	0,0	-1,5	0,0
Orealiserad kursvinst på värdepapper	46,8	336,3	46,8	336,3
Orealiserad kursförlust på värdepapper	-58,0	-56,4	-58,0	-56,4
Summa	8,8	349,0	8,8	349,0
Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkningen	-	-	579,5	1 022,4
Realisationsvinster anläggningstillgångar	-	-	-6,7	-3,7
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	11,0	-279,9
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	24,6	-39,7
Resultat efter balans- kravsjusteringar	-	-	608,4	699,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Medel till resultat- utjämningsreserv	-	-	-208,0	-19,0
Medel från resultat- utjämningsreserv	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-	-	400,4	680,0
Medel till marke- ringar i eget kapital	-	-	36,5	14,9
Medel från marke- ringar i eget kapital	-	-	-69,7	-47,1
Summa efter markeringar i eget kapital	-	-	367,2	647,8
Not 12: Immateriella tillgångar				
Ingående bokfört värde	2,5	2,5	-	0,0
Investeringar under året	-	3,1	-	2,4
Årets avskrivningar	-	-0,2	-	-0,2
Utgående bokfört värde	2,5	5,3	0,0	2,2
Anskaffningsvärde	13,0	16,1	9,2	11,7
Ackumulerade avskrivningar	-10,5	-10,5	-9,2	-9,2
Årets avskrivningar	-	-0,2	-	-0,2
Summa	2,5	5,3	0,0	2,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år, uppgift saknas för koncernen	-	-	4	3
Not 13: Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	21 535,3	22 504,4	4 250,6	4 482,0
Investeringar under året	1 680,1	696,1	409,9	396,5
Investeringar effekter av införande av komponent- redovisning	-	-	0,0	0,0
Utrangering/av- yttring/korrigerig	-54,8	-188,9	-37,3	-33,8
Utrangeringar effekter av införande av komponent- redovisning	-	-	0,0	0,0
Utfördelningar	-	-	0,0	0,1
Årets avskrivningar	-699,6	-788,3	-141,2	-163,9
Nedskrivningar	-31,7	-2,1	-	-
Återförda nedskrivningar	27,2	32,7	-	-
Överföringar från/till annat tillgångsslag	47,8	1 994,5	0,0	0,0
Övriga förändringar	-	-6,0	0,0	-0,1
Utgående bokfört värde	22 504,4	24 242,5	4 482,0	4 680,8

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Pågående nyanläggningar				
Ingående bokfört värde	2 113,2	2 477,0	614,4	726,8
Investeringar under året	2 128,5	2 413,9	512,4	618,1
Aktiverat under året	-1 765,0	-2 612,3	-401,8	-411,1
Övriga förändringar	-	-15,0	-	-
Utrangeringar/ omklassificeringar	-15,0	-	1,7	-10,8
Utgående bokfört värde	2 461,7	2 263,5	726,8	923,0
Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	30 800,5	33 222,3	6 390,1	6 747,9
Akkumulerade avskrivningar	-7 601,0	-8 191,5	-1 767,0	-1 903,2
Årets avskrivning	-695,1	-788,3	-141,2	-163,9
Summa	22 504,3	24 242,5	4 482,0	4 680,8
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år, uppgift saknas för kommunen	-	-	31	32
Not 14: Maskiner, fordon, inventarier och konst				
Ingående bokfört värde	1 524,2	1 485,0	496,7	472,5
Investeringar under året	173,7	426,9	103,2	125,7
Försäljningar	-3,3	-6,9	-1,6	-0,5
Utrangering/avyttring/korrigerig	-2,0	-39,0	-2,1	-38,6
Årets avskrivningar	-233,1	-238,4	-123,7	-122,8
Överföringar från/till annat tillgångsslag	26,1	-88,0	-	-
Övriga förändringar	-	15,3	-	-1,3
Utgående bokfört värde	1 485,6	1 554,9	472,5	435,1
Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst				
Anskaffningsvärde	3 577,4	3 673,1	1 691,1	1 653,4
Akkumulerade avskrivningar	-1 858,8	-1 879,9	-1 095,0	-1 095,5
Årets avskrivningar	-233,1	-238,4	-123,7	-122,8
Summa	1 485,6	1 554,9	472,5	435,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år, uppgift saknas för koncernen	-	-	8	7
Not 15: Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Aktier	-	-	227,0	227,0
Andelar och grundfondskapital	111,7	106,5	109,3	109,3
Bostadsrätter	17,6	33,0	17,6	33,0
Summa	129,4	139,5	353,9	369,3

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Utlämnade lån				
Kommunala bolag	-	-	698,6	698,6
Region	0,3	0,3	0,3	0,3
Föreningar och stiftelser	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa	0,9	0,9	699,5	699,5
Utlämnade lån internbank, koncernen				
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	4 074,0	4 199,0
Kumbro Vind AB	-	-	249,6	238,8
Kumbro Stadsnät AB	-	-	168,0	168,0
Västerporten AB	-	-	315,0	355,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-	-	628,0	678,0
ÖBO Husaren AB	-	-	290,0	290,0
Örebrobostäder AB	-	-	7 191,4	7 791,4
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	2 793,0	2 893,0
Summa	0,0	0,0	15 709,0	16 613,2
-varav kortfristig fordran Kumbro Vind AB, amortering nästkommande år	-	-	-10,8	-18,0
Övriga långfristiga fordringar				
Långfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	1,0	0,8
Övriga	163,0	162,5	-	-
Summa	163,0	162,5	1,0	0,8
Summa finansiella anläggningstillgångar	293,3	302,8	16 752,6	17 664,8
Not 16: Förråd m.m.				
Förråd	32,6	19,2	23,4	9,6
Exploateringsfastigheter	145,4	137,5	145,4	137,5
Tomträttsfastigheter småhus	18,4	15,9	18,4	15,9
Summa	196,3	172,5	187,2	162,9
Not 17: Kortfristiga fordringar				
Statsbidragsfordringar				
Flyktingar	5,0	1,8	5,0	1,8
Fordran avseende särskild moms-kompensation	86,7	88,0	86,7	88,0
Kommunal fastighetsavgift/skatter	138,0	157,2	138,0	157,2
Övriga statsbidragsfordringar	22,8	1,6	22,8	1,6
Summa	252,5	248,5	252,5	248,5

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Övriga omsättningstillgångar				
Interimsfordringar	272,8	473,3	375,8	532,6
Upplupna ränteintäkter	-	-	3,5	11,6
Upplupna skatteintäkter, inbetald preliminär skatt	25,0	7,1	25,0	7,1
Nästkommande års amortering koncernbolag	-	-	10,8	18,0
Kortfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	-	-	2,9	0,7
Övriga fordringar	41,5	96,9	1,0	1,8
Summa	339,3	577,3	419,0	571,9
Kortfristig fordran inom koncernkontot				
Örebrobostäder AB	-	-	119,2	131,5
Örebro Rådhus AB	-	-	11,9	4,8
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	-	7,4
Vätternvatten AB	-	-	-	17,4
Summa	0,0	0,0	131,1	161,2
Kundfordringar	253,4	161,0	222,5	189,0
Summa kortfristiga fordringar	845,3	986,8	1 025,1	1 170,5
Not 18: Kortfristiga placeringar				
Likviditetsförvaltning	3 141,0	3 640,7	3 141,0	3 640,7
Pensionsförvaltning	1 522,7	1 595,6	1 522,7	1 595,6
Orealiserad värdeförändring	167,8	447,7	167,8	447,7
- placerade medel kommunalförbundet Nerikes Brandkår	19,0	20,9	-	-
Summa	4 850,5	5 704,8	4 831,6	5 683,9
Not 19: Kassa och bank				
Bank och giro	445,9	505,3	396,4	451,0
Summa	445,9	505,3	396,4	451,0
Summa omsättningstillgångar	6 338,1	7 369,4	6 440,3	7 468,3
Not 20: Eget kapital				
Eget kapital (IB)	11 102,6	11 828,0	9 044,1	9 623,4
Korrigerig ingående värde eget kapital	-0,2	-2,1	-0,2	-
Korrigerig inkomster fordon	-0,2	-	-0,2	-
Årets resultat	731,5	1 263,9	579,5	1 022,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Resultatutjämningsreserv	368,0	387,0	368,0	387,0
Markeringar	1 024,6	994,4	1 024,6	994,4
- eget kapital avfall	82,7	76,4	82,7	76,4
- eget kapital VA	-17,1	-0,7	-17,1	-0,7
- konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0	200,0	200,0
- digitaliserings-satsning	55,1	15,8	55,1	15,8
- den växande kommunen	28,8	22,5	28,8	22,5
- strukturförändringar inom hemvården	4,6	2,5	4,6	2,5
- digital arbetsplats	-30,2	-22,8	-30,2	-22,8
- Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet	38,4	27,1	38,4	27,1
- stöd i arbetsmiljöarbetet under rådande pandemi	-	13,5	-	13,5
- sociala investeringar	43,7	52,6	43,7	52,6
- överfört resultat intraprenader	87,9	76,8	87,9	76,8
- exploateringsfastigheter	530,7	530,7	530,7	530,7
- återstart näringslivet efter coronapandemin	-	5,0	-	5,0
Eget kapital (UB)	11 833,9	13 089,7	9 623,4	10 645,8
Not 21: Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation avsatt till pensioner				
Avtalspensioner	486,9	554,6	451,4	517,8
- förmånsbestämd ålderspension	400,5	455,7	400,5	455,7
- pension till efterlevande	6,5	7,0	6,5	7,0
- PA-KL-pensioner	44,4	55,0	44,4	55,0
- övrigt	35,5	36,8	-	-
Örebro:s särskilda pensionsplan (ÖSPP)	119,0	125,3	119,0	125,3
Särskilda avtals- och visstidspensioner	3,7	2,8	3,7	2,8
- visstidspensioner	3,7	2,8	3,7	2,8
Avtalspensioner förtroendevalda, ej avgångna	9,3	12,2	9,3	12,2
Avtalspensioner förtroendevalda, OPF-KL	6,0	7,3	6,0	7,3
Löneskatt	151,6	170,4	143,0	161,4
Summa	776,7	872,6	732,5	826,9

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Ingående avsättning				
avtalspensioner	442,3	488,2	407,8	451,4
Nyintjänad pension	48,3	50,8	48,3	50,8
Ändrat livslängds- antagande i RIPS	-	24,4	-	24,4
Ränte- och belopps- uppräknings	11,3	7,7	11,3	7,7
Övrigt	-0,1	0,1	-1,1	0,1
Årets utbetalningar	-14,9	-16,6	-14,9	-16,6
Löneskatt	118,1	134,5	109,5	125,6
Summa avsättning	605,1	689,1	561,0	643,4
Ingående avsättning ÖSP	94,5	119,0	94,5	119,0
Ränte- och belopps- uppräknings	2,7	1,9	2,7	1,9
Ändrad diskonteringsränta	10,9	-0,9	10,9	-0,9
Övrigt	11,9	6,7	11,9	6,7
Årets utbetalningar	-1,0	-1,5	-1,0	-1,5
Löneskatt	28,9	30,4	28,9	30,4
Summa avsättning	147,9	155,7	147,9	155,7
Ingående avsättning ÖK-SAP	4,5	3,7	4,5	3,7
Ränte- och belopps- uppräknings	0,1	0,1	0,1	0,1
Övrigt	0,2	0,0	0,2	0,0
Årets utbetalningar	-1,1	-1,0	-1,1	-1,0
Löneskatt	0,9	0,7	0,9	0,7
Summa avsättning	4,6	3,5	4,6	3,5
Ingående avsättning förtroendevalda	10,1	14,8	10,1	14,8
Nyintjänad pension	-1,3	2,0	-1,3	2,0
Ränte- och belopps- uppräknings	0,5	0,4	0,5	0,4
Överfört till ordinarie beräkning	-	-5,5	-	-5,5
Utbetalningar	-	-	-	-
Övrigt	-	0,5	-	0,5
Löneskatt	2,3	3,0	2,3	3,0
Summa avsättning	11,6	15,1	11,6	15,1
Ingående avsättning förtroendevalda OPF-KL	4,0	6,0	4,0	6,0
Nyintjänad pension	2,0	1,3	2,0	1,3
Löneskatt	1,5	1,8	1,5	1,8
Summa avsättning	7,5	9,1	7,5	9,1

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Utgående avsättning	776,6	872,6	732,5	826,9
<i>Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.</i>				
Avtalspensioner	2 230,0	2 195,1	2 230,0	2 195,1
Förtroendevalda	3,5	4,3	3,5	4,3
Löneskatt	541,9	533,6	541,9	533,6
Summa	2 775,4	2 732,9	2 775,4	2 732,9
Ingående ansvarsförbindelse	2 275,5	2 230,0	2 275,5	2 230,0
Pensions- utbetalningar	-138,2	-138,5	-138,2	-138,5
Ändrat livslängds- antagande i RIPS	-	75,8	-	75,8
Ränte- och belopps- uppräknings	68,9	39,5	68,9	39,5
Övrigt	23,9	-11,8	23,9	-11,8
Löneskatt	541,0	532,5	541,0	532,5
Delsumma ansvarsförbindelse	2 771,0	2 727,6	2 771,0	2 727,6
Ingående ansvarsförbindelse förtroendevalda	2,9	3,5	2,9	3,5
Ränte- och belopps- uppräknings	0,1	0,1	0,1	0,1
Nyintjänad pension	0,6	0,7	0,6	0,7
Löneskatt	0,9	1,0	0,9	1,0
Delsumma förtroendevalda	4,4	5,3	4,4	5,3
Utgående ansvars- förbindelse totalt	2 775,4	2 732,9	2 775,4	2 732,9

Not 22: Övriga avsättningar

Avsättning för återställande av deponi

	2020	2021	2020	2021
Ingående bokfört värde	45,1	44,8	45,1	44,8
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Uttag	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Utgående bokfört värde	44,8	44,6	44,8	44,6

**Avsättning för sanerings- och markarbeten
Rörströmsälven 10 (Öknaskolan)**

	2020	2021	2020	2021
Ingående bokfört värde	0,9	0,9	0,9	0,9
Årets avsättning	-	-	-	-
Uttag	-	-	-	-
Återföring	-	-0,9	-	-0,9
Utgående bokfört värde	0,9	0,0	0,9	0,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Avsättning parkeringsfriköp				
Ingående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Årets avsättning	-	-	-	-
Uttag	-	-	-	-
Utgående bokfört värde	1,6	1,6	1,6	1,6
Övriga avsättningar koncern				
Uppskjuten skatteskuld koncernbolag	605,4	712,6	-	-
Övriga avsättningar koncernbolag	7,3	6,1	-	-
Utgående bokfört värde	612,7	718,7	-	-
Summa övriga avsättningar	660,1	764,8	47,4	46,2
Summa avsättningar	1 436,8	1 637,4	779,9	873,0
Not 23: Långfristiga skulder				
Obligationslån	4 300,0	6 250,0	4 300,0	6 250,0
Kommuninvest	6 000,0	5 400,0	6 000,0	5 400,0
Europeiska investeringsbanken	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0
Summa långfristiga lån internbank	11 500,0	12 850,0	11 500,0	12 850
Region	4,0	4,0	4,0	4,0
Övriga långfristiga lån ej internbank	888,9	692,3	-	-
Summa övriga långfristiga lån	892,9	696,3	4,0	4,0
Periodiserade anslutningsavgifter	434,6	496,2	434,6	496,2
Periodiserade investeringsbidrag	130,6	163,7	130,6	163,7
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	-
Summa övriga långfristiga skulder	565,2	659,9	565,2	659,9
Summa långfristiga skulder	12 958,1	14 206,2	12 069,2	13 513,9
Checkräkningskrediter, kreditlöften och låneramar (ej nyttjade)				
Checkräkningskredit	400,0	400,0	400,0	400,0
Kreditlöften	2 500,0	2 500,0	2 500,0	2 500,0
Löftesram	600,0	600,0	600,0	600,0
Låneskuldens struktur				
Kapitalbindnings-tid, år	3,7	3,6	3,7	3,6
Räntebindnings-tid, år	0,1	0,1	0,1	0,1
Räntebindningstid exkl. derivat, år	0,3	0,3	0,3	0,3
Andel lån som förfaller inom ett år, %	27,4	24,0	27,4	24,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Ränta i genomsnitt, %	0,3	0,4	0,3	0,4
Ränta i genomsnitt exkl. derivat, %	0,4	0,5	0,4	0,5
Fordon				
Totala minimilease-avgifter	-	-	-	-
Not 24: Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	636,5	792,4	390,2	524,6
Kortfristiga lån koncernen				
Örebroporten Fastigheter AB	-	-	79,7	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	2,0	90,4
Örebro Parkering AB	-	-	3,2	2,9
Örebrokompaniet AB	-	-	1,5	2,2
Länsmusiken Örebro AB	-	-	1,9	5,2
Kumbro utveckling AB	-	-	46,5	55,7
Örebroregionens Science Park AB	-	-	0,8	3,9
Vätternvatten AB	-	-	1,2	-
Övriga	-	-	0,1	0,2
Summa kortfristiga lån koncernen	0,0	0,0	136,8	160,4
Övriga kortfristiga lån	52,8	154,0	-	-
Kreditlöften och låneramar				
Certifikatslån	2 450,0	2 050,0	2 450,0	2 050,0
Obligationslån	1 000,0	1 100,0	1 000,0	1 100,0
Kommuninvest	900,0	900,0	900,0	900,0
Summa kortfristiga lån internbank	4 350,0	4 050,0	4 350,0	4 050,0
Interimsskulder				
Semesterlöneskuld	272,9	279,7	267,4	275,8
Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	192,4	189,3	190,0	187,4
Upplupna löner	73,3	61,6	21,9	15,4
Upplupna sociala avgifter	289,4	279,9	287,2	278,0
Upplupna räntekostnader	22,0	31,1	27,3	17,8
Förutbetalda hyresintäkter	153,6	131,4	-0,1	-0,1
Förutbetalda konsumtionsavgifter VA*	-	-	-	-
Förutbetalda skatter	214,4	85,6	214,4	85,6
Övriga interimsskulder	315,4	467,8	340,8	431,2
Summa interimsskulder	1 533,3	1 526,5	1 349,0	1 291,1

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Momsskuld	5,0	13,2	4,9	13,2
Avfallsskatt	2,8	2,5	2,8	2,5
Särskilda punktskatter	0,8	0,5	0,8	0,5
Personalens källskatt	106,7	92,5	104,4	92,5
Fastighetsskatt	8,7	8,4	8,4	8,0
Övriga skatteskulder	6,8	4,5	-	-
Avräkning gem. hushållskassor VFH	0,7	0,6	0,7	0,6
Övriga kortfristiga skulder	152,5	160,1	53,7	29,2
Summa övriga kortfristiga skulder	283,9	282,2	175,7	146,5
Summa kortfristiga skulder	6 856,7	6 805,2	6 401,7	6 172,5

Not 25: Borgensättaganden				
Majoritetsägda bolag	-	-	634,1	623,8
- Örebrobostäder AB	-	-	10,0	10,0
- Örebro rådhus AB	-	-	500,0	500,0
- Kumbro utveckling AB	-	-	53,6	44,9
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	70,5	68,9
Minoritetsägda företag	-	-	97,5	87,5
- Örebro läns flygplats AB	-	-	97,5	87,5
Övriga	14,8	18,3	14,8	18,3
- delägda stiftelser, förbund	4,0	7,7	4,0	7,7
- förlustansvar, egna hem	0,0	-	0,0	-
- övriga bostadslån	8,3	3,3	8,3	3,3
- föreningar och andra organisationer	2,5	7,3	2,5	7,3
Summa	14,8	18,3	746,4	729,6

Not 26: Övriga ansvarsförbindelser				
Ställda säkerheter				
Fastighets- inteckningar	1 026,0	1 026,0	-	-
Företags- inteckningar	5,8	5,8	-	-
Övriga ställda panter	0,0	0,0	-	-
Summa	1 031,8	1 031,8	-	-
Övriga tilläggsupplysningar				
Villkorat kapitalfyllskott				
ÖSK (Örebro Sportklubb)	2,7	2,7	2,7	2,7
KIF Örebro Damfot- bollsförening (DFF)	2,3	2,3	2,3	2,3

Belopp i miljoner kronor	Kommunkoncernen		Kommunen	
	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing				
Maskiner, fordon och inventarier				
Redovisade kostna- der innevarande år	41,0	38,4	41,0	38,4
Beräknade kostnader kommande 12 mån	19,5	29,4	19,5	29,4
Beräknade kost- nader kommande 13–60 mån	14,2	11,6	14,2	11,6
Beräknade kost- nader kommande 61– mån	-	-	-	-
Hyra fastigheter				
Avgifter med förfall inom 1 år	1 203,0	1 199,4	1 203,0	1 199,4
Avgifter med förfall inom 1 år men innan 5 år	2 937,7	2 351,1	2 937,7	2 351,1
Avgifter med förfall senare än 5 år	6 430,0	5 705,1	6 430,0	5 705,1
Andel antal objekt per fastighetsägare (koncern)				
Futurum fastigheter AB	10,4 %	10,1 %	10,4 %	10,1 %
Örebrobostäder AB	50,4 %	53,6 %	50,4 %	53,6 %
Örebroporten Fastigheter AB	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Västerporten Fastigheter AB	0,4 %	0,3 %	0,4 %	0,3 %
Externa fastighetsägare	33,8 %	31,0 %	33,8 %	31,0 %
Not 27: Not till kassaflödesrapport, ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	933,8	980,3	260,5	282,3
Förändring avsättningar	100,4	111,8	102,1	113,4
Förändring pensioner exkl. uttag	103,1	111,8	102,1	113,4
Förändring övriga avsättningar	-2,7	0,0	-	-
Övriga ej likviditets- påverkande poster	51,9	479,6	15,1	80,4
Realisationsförluster	5,2	325,2	5,2	37,7
Realisationsvinster	-6,7	-3,7	-6,7	-3,7
Ränta anslut- ningsavgifter och byggränta	8,0	7,9	8,0	7,9
Effekter av ändrade redovisnings- principer	7,4	25,0	7,4	25,0
Övrigt	38,1	125,2	1,3	13,5
Summa ej likviditets- påverkande poster	1 086,1	1 571,7	377,7	476,1

Driftredovisning

Tabell: Driftredovisning per nämnd, belopp i miljoner kronor

Driftsnämnd	Bokslut 2020			Bokslut 2021			Budget 2021	Budget- avvikelse	Justerad budget- avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto			
Barn och utbildning	-4 704,6	933,4	-3 771,2	-4 874,5	955,6	-3 918,9	-3 985,8	66,9	72,2
Förskolenämnden	-887,3	44,4	-842,9	-896,2	60,5	-835,7	-833,5	-2,3	1,5
Grundskolenämnden	-1 615,8	282,1	-1 333,7	-1 700,7	298,7	-1 401,9	-1 408,2	6,2	7,7
Gymnasienämnden	-613,1	102,9	-510,2	-629,0	101,9	-527,1	-523,4	-3,7	-3,7
Programnämnd barn och utbildning	-1 588,4	504,0	-1 084,4	-1 648,6	494,5	-1 154,1	-1 220,7	66,6	66,6
Social välfärd	-5 426,1	2 100,2	-3 325,9	-5 530,6	2 181,6	-3 349,0	-3 346,9	-2,0	-1,8
Funktionsstödsnämnden	-850,9	705,5	-145,4	-853,0	709,2	-143,8	-130,7	-13,1	-13,1
Socialnämnden	-632,1	57,2	-574,9	-644,5	43,1	-601,5	-583,7	-17,8	-17,8
Hemvårdsnämnden	-605,8	283,3	-322,5	-639,6	293,5	-346,1	-308,0	-38,0	-38,0
Vårdboendenämnden	-883,3	834,9	-48,3	-902,0	864,9	-37,1	-34,0	-3,1	-2,8
Överförmyndarnämnden	-24,4	8,0	-16,4	-26,3	7,5	-18,8	-17,7	-1,2	-1,2
Programnämnd social välfärd	-2 429,6	211,3	-2 218,3	-2 465,1	263,4	-2 201,7	-2 272,8	71,1	71,1
Samhällsbyggnad	-2 563,1	1 841,4	-721,7	-2 650,3	1 926,7	-723,6	-701,2	-22,4	-22,4
Byggnadsnämnden	-41,4	37,3	-4,1	-46,6	43,1	-3,5	-5,6	2,1	2,1
Fritidsnämnden	-203,4	36,3	-167,1	-204,0	36,8	-167,1	-169,2	2,1	2,1
Kulturnämnden	-224,1	29,3	-194,9	-214,0	29,4	-184,6	-183,7	-0,9	-0,9
Miljönämnden	-49,5	32,5	-17,0	-54,6	38,1	-16,5	-20,6	4,1	4,1
Tekniska nämnden exkl. VA och avfall	-453,0	248,5	-204,5	-460,7	244,2	-216,5	-199,0	-17,5	-17,5
Programnämnd samhällsbyggnad	-1 591,7	1 457,6	-134,1	-1 670,5	1 535,1	-135,4	-123,2	-12,2	-12,2
Landsbyggsnämnden	-6,1	0,0	-6,1	-6,2	0,0	-6,2	-6,3	0,0	0,0
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-711,7	177,8	-533,9	-701,4	183,1	-518,4	-544,7	26,3	34,2
Kommunstyrelsen	-745,0	321,4	-423,6	-816,3	312,8	-503,5	-503,8	0,4	0,4
Kommunledningen	-41,0	0,5	-40,5	-44,2	0,7	-43,5	-56,3	12,8	12,8
Kommunstyrelseförvaltningen	-704,0	320,9	-383,1	-772,2	312,2	-460,0	-447,6	-12,4	-12,4
Stadsrevisionen	-3,6	0,0	-3,6	-3,3	0,0	-3,3	-3,9	0,6	0,6
Valnämnden	-0,2	0,0	-0,2	-1,4	1,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Summa nämnder	-14 160,5	5 374,2	-8 786,2	-14 584,1	5 561,1	-9 023,0	-9 092,8	69,7	83,2

Driftsnämnd	Bokslut 2020			Bokslut 2021			Budget 2021	Budget-avvikelse	Justerad budget-avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto			
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-383,2	379,0	-4,2	-401,6	411,7	10,1	-	10,1	0,0
Avfall	-153,5	146,3	-7,2	-156,8	150,5	-6,3	-	-6,3	0,0
VA	-229,7	232,7	3,0	-244,8	261,2	16,4	-	16,4	0,0
Kommungemensamma verksamheter	-385,7	185,4	-200,3	-448,5	157,7	-290,8	-263,2	-27,6	16,2
Utrymme för Kommunstyrelsen	-	-	-	-	-	-	-85,9	85,9	85,9
Kommungemensamma verksamheter	-301,3	69,0	-232,3	-383,4	72,9	-310,5	-263,4	-47,1	-54,6
Insatser finansierade via eget kapital	-64,3	2,2	-62,1	-53,5	2,3	-51,2	-	-51,2	0,0
Kommungemensamma statsbidrag	-20,0	114,1	94,1	-11,6	82,4	70,9	86,0	-15,1	-15,1
Finansiering	92,9	328,8	421,7	107,7	312,4	420,1	281,4	138,7	138,7
Personalförsäkring	296,0	-	296,0	319,4	-	319,4	286,4	33,0	33,0
Pensionskostnader	-414,8	-	-414,8	-440,0	-	-440,0	-416,0	-24,0	-24,0
Semesterlöneskuld-förändring	-12,3	-	-12,3	-24,6	-	-24,6	-20,0	-4,6	-4,6
Kapitalkostnader	340,4	-	340,4	358,8	-	358,8	346,2	12,6	12,6
Försäljning av tomträtter	-	90,7	90,7	-	59,3	59,3	20,0	39,3	39,3
Försäljning av exploateringsfastigheter	-112,4	211,9	99,5	-105,1	213,8	108,7	65,0	43,7	43,7
Exploateringsersättningar, allmän platsmark	-	17,2	17,2	-	30,9	30,9	-	30,9	30,9
Avskrivning lån	-0,1	-	-0,1	-	-	-	-0,2	0,2	0,2
Avgifter, ersättningar och intern ränta	-3,9	8,9	5,0	-0,7	8,5	7,7	-	7,7	7,7
Driftbudget totalt	-14 836,5	6 267,4	-8 569,1	-15 326,4	6 442,8	-8 883,6	-9 074,6	191,0	238,1
Avgår interna poster	3 611,3	-3 611,3		3 845,8	-3 845,8				
Verksamhetens kostnader och intäkter	-11 225,2	2 656,0	-8 569,1	-11 480,6	2 597,0	-8 883,6	-9 074,6	191,0	238,1

*Den justerade budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. T.ex. i anspråktagande av överfört resultat intraprenader, digitaliseringsmedel och återföring av sociala investeringar m.m. (totalt 47,1 mnkr).

Verksamheten i kommunens nämnder

Nämndernas åtagande är att säkra sitt grunduppdrag enligt reglementet och att bidra till utvecklingen inom kommunens sex målområden som fastställs i ÖSB. Nämnderna ska genom dessa åtaganden bidra till utvecklingen med hjälp av tilldelade resurser. För att uppnå en god ekonomisk hushållning i verksamheten krävs att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt genom att göra rätt saker – och göra saker rätt.

Nedan lämnas en kort beskrivning av varje nämnds ansvar, vad som präglat nämndens arbete under verksamhetsåret och ett ekonomiskt utfall. De sammantagna resultaten inom verksamhetsmålen och inriktningarna redovisas i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Mer information om varje nämnds verksamhet och ekonomi finns i respektive nämnds årsberättelse, som finns på orebro.se. Årets upparbetade över- och underskott för t.ex. intraprenader ingår i den justerade budgetavvikelsen. Underskott som helt eller delvis finansieras med ianspråktagande av eget kapital är inte med i den justerade budgetavvikelsen.

[God ekonomisk hushållning >>](#)

[Intraprenader >>](#)

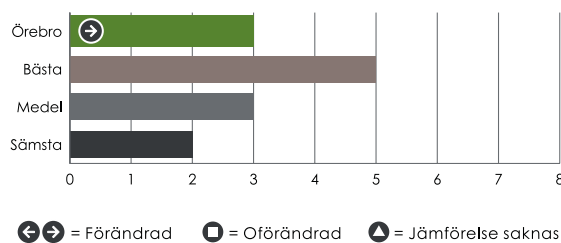
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta görs med stöd av programnämnder.

Verksamhetsåret har präglats av arbete med pandemi-relaterade åtaganden, planering inför kommande omorganisation av nämnderna inför 2023, arbete med samlokalisering av kommunens servicecenter med Statens servicecenter, inflyttning och driftstart av Kulturkvarteret samt förflyttning av administration till utsedda lokaler enligt NOD-projektet vars syfte är samlokalisering och anpassning av administrativa lokaler med målet om effektivare lokalnyttjande. Coronapandemin har medfört ett fortsatt digitalt arbetssätt för medarbetare och förtroendevalda under hela verksamhetsåret.

Kommunstyrelsens utfall visar sammantaget en positiv avvikelse på 0,4 mnkr. Kommunledning (Kommunfullmäktige, Kommunstyrelse och politiska kanslier) har en positiv budgetavvikelse på 13 mnkr och Kommunstyrelseförvaltningens avvikelse är negativ på 12 mnkr. Inom Kommunledning finns den positiva avvikelsen främst inom de politiska kanslierna, där avvikelser från tidigare år på 9,9 mnkr förts till 2021 enligt fyraårig budgetmodell. Inom

Örebro kommun deltar tillsammans med cirka 260 andra kommuner i resultatnätverket *Kommunens kvalitet i korthet* (KKiK). Nätverket drivs av medlemskommunerna, SKR samt RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser). Syftet med nätverkets årliga undersökning *Kommunens kvalitet i korthet* är att ge en övergripande kunskapsbild av vad kommunen presterar. I årsredovisningen redovisas ca hälften av de nyckeltal som ingår i undersökningen i form av måttband. Måttbanden visar Örebro kommuns placering jämfört med övriga kommuner. Pilarna i måttbanden visar Örebro kommuns utveckling jämfört med resultatet 2020. Vissa mått är nya för 2021, därför saknas jämförelse på dem.

Bästa avser det bästa resultatet av deltagande kommuner.

Medel avser ett medelvärde av deltagande kommuners resultat.

Sämsta avser det sämsta resultatet av deltagande kommuner.

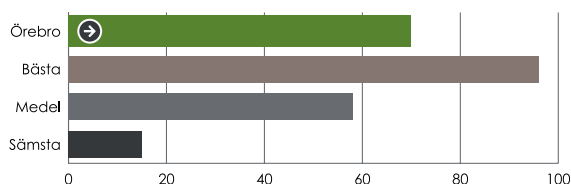
Kommunstyrelseförvaltningen beror den negativa avvikelserna på ett riktat utvecklingsuppdrag som kan hänföras till budgetdirektiv enligt ÖSB 2021, utvecklingsuppdraget utgör 18 mnkr varav 4,5 mnkr hanterats under året. Kommunstyrelseförvaltningen har erhållit ersättning för sjuklönekostnader från staten med 1,4 mnkr. Merkostnader pga. pandemin uppgår till 4,9 mnkr. Tackgåva till anställda för insatser under pandemin uppgick till 25 mnkr.

Det ekonomiska arbetet har haft fokus på att sammanställa information avseende kostnader som under viss tid är finansierade av projektportföljer, det är angeläget att ha en plan för att matcha kostnadsnivån med de resurser som är tillgängliga. Arbetet har också gjorts avseende *styr- och samverkansmodellen* (pm3) samt *NOD-projektet*.

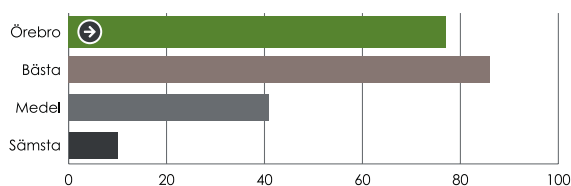
Kommande års budgetarbete behöver fokusera på att uppnå en ekonomi i balans inom förvaltningen.

Det samlade effektiviseringskravet år 2017–2021 för Kommunstyrelseförvaltningen uppgår till 22 mnkr och inför budgetåret 2022 har kravet fördelats ut till avdelningarna enligt fördelningsmodell grundad på personalbudget. Därtill ska det under 2022 finnas ett effektiviseringskrav på 10 mnkr som ska finansiera färdigställande av digitaliseringsprojekt som ej längre finansieras av digitaliseringsportföljen.

Jämförelse: Hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling, Delaktighetsindex andel av maxpoäng (Kolada ID U00454)

Jämförelse: Företagarnas samlade omdöme om kommunens service och myndighetsutövning, Nöjd kund-index (Kolada ID U07451)

Programnämnd barn och utbildning

Programnämnd barn och utbildning ansvarar för att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till barnomsorg och utbildning oavsett utförare, samt för myndighetsutövning och kvalitetsutveckling inom området.

Verksamhetsåret har präglats av arbete med en ekonomi i balans, identifierade utvecklingsområden såsom översyn av resursfördelningsmodeller inom förskola och sarskola samt med lokalförsörjningsplanering. Flera andra åtaganden är omhändertagna och slutförda. Nämnden har också arbetat med att säkra grunduppdraget utifrån den pågående coronapandemin. En fortsatt stor utmaning är att utjämna de klyftor som finns. Skillnaden mellan Örebros skolor är stora vad gäller måluppfyllelsen.

Programnämnd barn och utbildning redovisar en positiv budgetavvikelse på 67 mnkr. Avvikelsen består till största delen på en outnyttjad volympott/planeringsreserv på 51 mnkr. Interkommunala intäkter och kostnader, samt köp av platser hos fristående huvudmän och institutioner utanför kommunen, redovisar en negativ budgetavvikelse på över 30 mnkr. En bidragande orsak är en minskning av antalet elever inom gymnasieskolorna. Utfallet för elevresor visar en positiv budgetavvikelse med 14 mnkr som främst beror på myndighetsverksamhetens arbete med effektiviseringar.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på delar av resursfördelningsmodellerna som rör ersättning för lokaler till de fristående huvudmännen. Arbetet har ännu inte genererat någon effekthemtagning men beräknas att ge effekt 2022.

Kommande arbete kommer att fokusera på en överlämning av programrådets ekonomi till de olika förvaltningarna inför den omorganisation som kommer gälla från och med den 1 januari 2023.

Förskolenämnden

Förskolenämnden ansvarar för kommunens förskolor och öppna förskolor samt för barnomsorg under tid då förskola inte kan erbjudas.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemins effekter där huvudsakligt fokus har varit att säkerställa en trygg och säker undervisning och omsorg för barnen samt en god arbetsmiljö för chefer och medarbetare.

Förskolenämnden visar en negativ budgetavvikelse på 2,3 mnkr vilket är bättre än vad prognoser under året visat. Nämnden exklusive intraprenaderna redovisar en budget i balans.

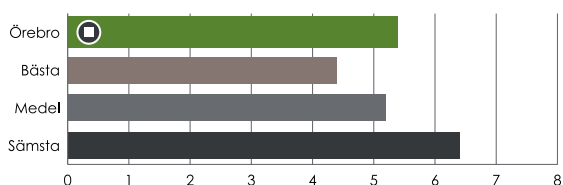
Tabell: Fem år i sammandrag

Volymuppgifter	2017	2018	2019	2020	2021
Förskola, antal barn	8 285	8 269	8 316	8 150	7 983
- kommunala förskolor	7 135	7 145	7 198	7 118	6 907
- fristående förskolor	1 120	1 096	1 073	1 032	1 076
Grundskola, sarskola och förskoleklass, antal elever	17 325	18 001	18 634	19 018	19 196
- kommunala skolor	13 818	14 389	14 924	15 273	15 619
- sarskola	141	149	184	195	217
- fristående skolor	3 366	3 463	3 526	3 550	3 360
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, totalt, procent	84,6	80,7	81,1	81,2	81,8
- flickor	84,6	82,3	81,8	83,4	84,4
- pojkar	84,6	79,3	80,4	79,2	79,2
Gymnasieskola och gymnasiesarskola (exkl. Riksgymnasiet för döva och hörselskadade), antal elever	6 350	6 464	6 465	6 485	6 319
- kommunala skolor	4 974	4 969	4 864	4 617	4 357
- sarskola	80	75	80	102	107
- fristående skolor	1 296	1 420	1 521	1 766	1 855

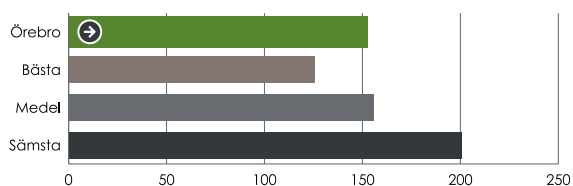
Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hantera det generella effektiviseringsbehov som programområde Barn- och utbildning har för 2021. Förutsättningarna inför verksamhetsåret var ett effektiviseringskrav på 1,7 procent och en demografisk svikande utveckling med ett stort barn-tapp som följd. Verksamheterna har gjort stora anpassningar för att nå en budget i balans.

En stor utmaning är, och kommer att vara, kompetensförsörjning samt att anpassa lokaler och bemanning efter att barnantalet minskar. I nuläget finns en överetablering av förskolor i vissa områden och dessa områden behöver stärkas för att nå en budget i balans.

Jämförelse: Antal barn per årsarbetare i förskolan (Kolada ID N11102)

Jämförelse: Kostnad per barn i förskolan, tkr (Kolada ID N11008)

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens grundskolor, den obligatoriska särskolan och fritidshem.

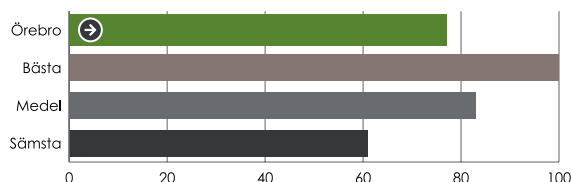
Verksamhetsåret har präglats av arbetet med att öka måluppfyllelsen för alla elever, att säkra grunduppdraget och konsekvenser av coronapandemin. Nämnden har arbetat med ett ökat fokus på det systematiska kvalitetsarbetet. Genom att skapa en tydlig struktur för uppföljning och utvecklingsarbete kopplat till läroplanens mål och riktlinjer säkras uppföljningen av elevernas kunskapsresultat. Den kommande reviderade Läroplanen hösten 2022, kräver också förberedelser inom skolan.

Grundskolenämnden visar en positiv budgetavvikelse på 6,2 mnkr varav 5,4 mnkr avser intraprenaderna.

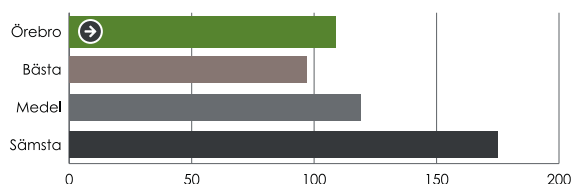
Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hantera det generella effektiviseringsbehov som programområde Barn och utbildning har för 2021. Förutsättningarna inför verksamhetsåret var ett effektiviseringskrav på 1,6 procent. Detta har verksamheterna jobbat intensivt med genom att anpassa sina organisationer utifrån givna förutsättningar och samtidigt ta höjd för ett ökat elevantal till hösten. Nämnden har en utmaning i att anpassa verksamheten utifrån elevflödena för att nyttja skollokaler optimalt och ge rektorerna goda förutsättningar för att organisera sin verksamhet.

Skolornas arbete har under året präglats av pandemin. Verksamheten har anpassats och prioriterats utifrån nya rekommendationer och restriktioner, tillgång på personal samt elevers närvaro.

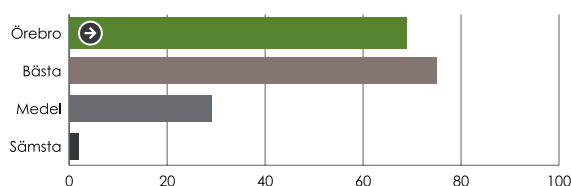
Jämförelse: Andel elever i årskurs 9 i kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram, procent (Kolada ID N15436)

Jämförelse: Kostnad per elev i grundskolan, tkr (Kolada ID N15027)

Jämförelse: Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, procent (Kolada ID U07514)

Gymnasienämnden

Gymnasienämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, gymnasiesärskolan samt Riksgymnasium för döva och hörselskadade, Riksgymnasiesärskola och vissa utbildningar för vuxna.

Verksamhetsåret har präglats av arbetet med att öka måluppfyllelsen för alla elever, att säkra grunduppdraget och konsekvenser av coronapandemin. Gymnasienämnden har i stor utsträckning fullgjort sina åtaganden. Bland de högst prioriterade målen kan nämnas att andelen elever med examen har ökat på både högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Gymnasienämnden visar på en negativ budgetavvikelse på 3,7 mnkr. Det motsvarar en avvikelse på 0,7 procent.

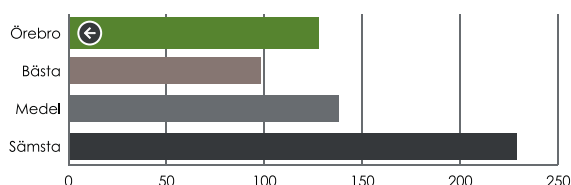
Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hantera det generella effektiviseringsbehov som programområde Barn och utbildning har för 2021 samt att anpassa organisationen utifrån antalet elever och budget. Gymnasienämnden har en utmaning som beror på att antalet elever minskar för både den reguljära gymnasieskolan och Riksgymnasiet. För nämnden motsvarar elevminskningen cirka 16 mnkr i minskad budgettram. Gymnasiesärskolan har en fortsatt elevökning.

Kommande års arbete behöver fokusera på pågående effektiviseringsuppdrag för att nå en ekonomi i balans och samtidigt säkra grunduppdraget.

Jämförelse: Andel gymnasieelever i kommunala skolor som tagit examen inom 4 år, procent (Kolada ID N17467)

Jämförelse: Kostnad per elev i gymnasieskolan, tkr (Kolada ID N17005)

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för personer med funktionsvariationer, svenskundervisning för invandrare samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Vidare bistår nämnden Programnämnd barn och utbildning i arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret, ansvarar för vissa av kommunens uppgifter i flyktingmottagandet (bosättning enligt bosättningslagen), ansvarar för kommunens uppgifter för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen samt utgör kommunens arbetsmarknadsorgan.

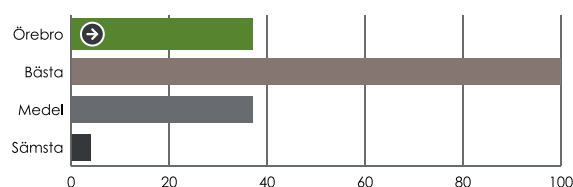
Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 26 mnkr inklusive intraprenaden, och 34 mnkr exklusive intraprenaden. En grundläggande utmaning för nämnden är att kunna hantera händelser i omvärlden vilket även innebär utmaningar vad gäller att ha en ekonomi i balans på både kort och lång sikt, då både intäkter och kostnader kan påverkas kraftigt. 2021 har ställt extra stora krav på detta då coronapandemin har fortsatt att påverka nämndens verksamheter, bl.a. genom förändringar hos Arbetsförmedlingen

och minskad arbetslöshet. Detta är de främsta förklaringarna till den positiva budgetavvikelsen, där volymerna inom verksamhet arbete blivit betydligt lägre än planerat, och att den totala kostnaden för det ekonomiska biståndet har minskat.

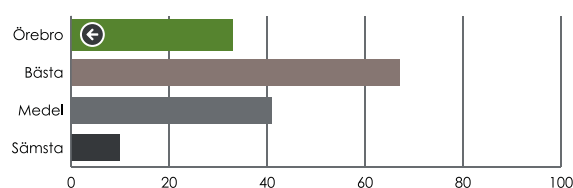
Det ekonomiska arbetet har fokuserat på att i största möjliga mån nyttja nämndens resurser för att hjälpa fler till egen försörjning. Det är centralt för nämndens samtliga verksamheter att fysiskt möta människor på olika sätt och pandemin har inneburit hinder för att kunna göra detta. Nämnden har under året arbetat med omfattande åtgärder för att klara effektiviseringskrav och för att rymma kostnadsökning av det ekonomiska biståndet från föregående år inom budget. Det av Kommunstyrelsen beslutade Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet har gett nämnden möjlighet att kunna göra satsningar för att möta de ökande behoven av arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning. Kommande års arbete behöver fortsatt fokusera på dessa ökande behov.

Trenden att allt fler står längre från arbetsmarknaden är tydlig och innebär att högre krav ställs på att nämndens insatser ska vara effektiva. Även den trend där bidragstidens längd ökar för det ekonomiska biståndet är en utmaning för nämnden kommande år.

Jämförelse: Andel personer som börjat arbeta eller studera efter att de deltagit i en kommunal arbetsmarknadsåtgärd, procent (Kolada ID U40455)

Jämförelse: Andel elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare två år tidigare (Kolada ID N18409)

Programnämnd samhällsbyggnad

Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering och trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete.

Tabell: Fem år i sammandrag

Volymuppgifter	2017	2018	2019	2020	2021
Genomsnittligt antal hushåll med försörjningsstöd per månad	1 787	1 803	1 929	1 959	1 895
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	1 735	1 683	1 363	1 165	899
Antal mottagna flyktingar	870	554	360	183	138
Antal deltagare i SFI-undervisning	1 835	2 343	2 069	2 212	2 240

Verksamhetsåret 2021 har präglats av coronapandemin. Mycket arbete har gjorts för attraktiva gröna mötesplatser som har tillkommit på olika platser i kommunen. Besöken i de gröna rummen har ökat under pandemin vilket är positivt, men det har också lett till mer nedskräpning och slitage, vilket inneburit behov av nya arbetssätt och en ökad kostnad för renhållning. Programnämnd samhällsbyggnad har varit med i arbetet för att ta fram ytterligare lättnader och stimulanser för näringslivet, speciellt i stadskärnan.

Programnämnd samhällsbyggnad redovisar för 2021 en negativ budgetavvikelse på 12 mnkr, varav den egna verksamhetens negativa avvikelse uppgår till 15 mnkr. Den främsta avvikelsen, 16 mnkr, hänförs till färdtjänsten och kostnader för resor och administration. Kostnaden har dock minskat jämfört mot föregående år med cirka 1 mnkr. Pandemin har haft både positiva och negativa ekonomiska effekter för nämnden där den främsta effekten finns inom kollektivtrafiken och färdtjänsten där kostnaderna bedöms vara cirka 4,3 mnkr lägre än vad som prognostiserades för året till följd av minskat resande.

Det ekonomiska arbetet har under året haft stort fokus på investeringsprocessen i syfte att säkerställa att nämndens investeringsbudget är anpassad till kommunens finansiella mål och att budget för de volymmedelsfinansierade investeringarna motsvarar det utrymme som avsatts för ökade kapitalkostnader.

Kommande års arbete kommer innebära fortsatt arbete med investeringsprocessen, kartläggning och planering av underhållsbehov på lång sikt samt att säkerställa en hållbar driftekonomi till följd av den växande staden samt att synliggöra volymförändringar.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och bygglovsverksamheten inom kommunen.

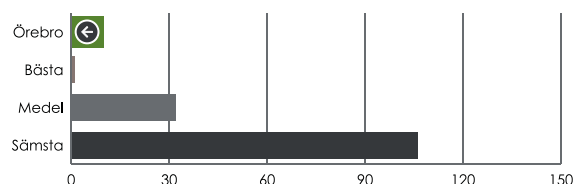
Verksamhetsåret 2021 har präglats av att såväl bygglovs- som detaljplaneverksamheten gått på högvarv och att den befintliga ärendevolymen varit stor. Ärendeflödena inom både bygglov och detaljplanering ser inför framtiden positiva ut. Det rådande pandemiläget innebär viss osäkerhet för konjunkturen på längre sikt.

Byggnadsnämnden redovisar för 2021 en positiv budgetavvikelse på 2,1 mnkr som fördelar sig mellan de avgiftsfinansierade verksamheterna med 1,1 mnkr och de skattefinansierade verksamheterna med 1 mnkr. Det positiva utfallet beror till stor del på att bygglovsverksamheten fått högre intäkter pga. en stark byggmarknad.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att öka den löpande faktureringen för detaljplaner för att skapa ett jämnare ekonomiskt flöde och mer balans mellan intäkter och kostnader under året.

Kommande års arbete behöver fortsätta med utvärdering av bygglovs- och detaljplanetaxan för att säkerställa kostnadstäckning och en effektiv verksamhet.

Jämförelse: Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar (Kolada ID U00811)

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för skötsel av idrotts- och friluftsanläggningar, inomhusbad och friluftsbad samt för föreningsbidrag.

Verksamhetsåret 2021 har präglats av omställning kopplat till coronapandemin. Genom satsningen sommaraktiviteter 2021 har civilsamhället haft möjlighet till en breddad verksamhet utöver ordinarie verksamhet samt att nå nya målgrupper och geografisk spridning av aktiviteter i kommunen. En positiv iakttagelse under den långdragna pandemin är att satsningen uppmuntrar till att nyttja möjligheter till friluftsliv på hemmaplan.

Fritidsnämnden redovisar för 2021 en positiv budgetavvikelse på 2,1 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader samt minskade kostnader för evenemang, kurser, resor och konferenser till följd av pandemin. Intäkterna för Örebrobaden, konstgräs, idrottshallar samt Wadköping blev högre än vad som prognostiserades vid delår 2. Under året har lägre föreningsbidrag betalats ut än vad som budgeterats pga. att föreningar inte sökt bidrag under året.

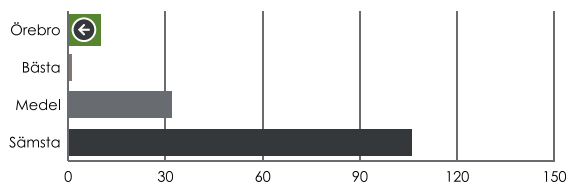
Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hantera effekter till följd av den pågående pandemin.

Kommande års arbete behöver fokusera på att synliggöra volymförändringar till följd av den växande staden. Ytterligare arbete krävs för att ta fram underhållsplaner för de anläggningar som nämnden ansvarar för i syfte att synliggöra omfattningen av det underhållsbehov som finns samt hantera nuvarande brist på underhåll och undermåliga anläggningar. Arbete med att se över hyresavtal kommer också krävas för att möjliggöra kostnadsminskningar och effektiviseringar.

Tabell: Fem år i sammandrag

Volymuppgifter	2017	2018	2019	2020	2021
Kollektivtrafik antal resor, miljoner	8,0	8,2	8,7	5,0	5,0

Jämförelse: Deltagarstillfällena för barn och unga (7–20 år) i idrottsföreningar, antal/inv. (Kolada ID U09800)

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för Kulturskolan, Bio Roxy, Örebro konsthall, folkbibliotek, fritidsgårdsdrift och kommundemensam ungdomsverksamhet, samt stödjer och samordnar stadsdelsutvecklingen.

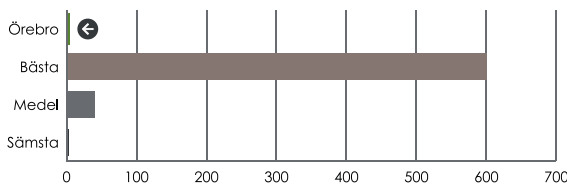
Kulturkvarteret är Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande, och ska vara en attraktiv plats för människor i alla åldrar. Genom att samla olika kulturverksamheter i samma kvarter suddas gränserna ut och uppmuntrar till samarbete. Arbete med att hitta synergieffekter i det gemensamma arbetet har påbörjats. Detta sker i samarbete med andra delar av kommunen, med andra aktörer och regionala samarbetsparter.

Kulturnämnden redovisar för 2021 en negativ budgetavvikelse på 0,9 mnkr. Främsta orsaken till avvikelsen förklaras av högre kostnader än budgeterat för hyra avseende Stadsbiblioteket och Kulturskolan då flytten till Kulturkvarteret inneburit dubbla hyror. Avvikelsen minskas av övriga verksamheter som haft lägre kostnader än budgeterat pga. pandemin då flera verksamheter inte kunnat bedriva sina verksamheter fullt ut.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hantera effekter till följd av den pågående pandemin.

Kommande års arbete behöver fokusera på att synliggöra volymförändringar till följd av den växande staden. Behov finns även att ta fram en långsiktig underhållsplan för objekt kopplade till 1%-regeln för konstutsmäckning av ny-, om-, och tillbyggnad.

Jämförelse: Aktivitetstillfällena för barn och unga (0–18 år) i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. (Kolada ID N09805)

Miljönämnden

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn enligt bl.a. miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen och smittskyddslagen.

Verksamhetsåret 2021 har präglats av arbetet med tillsyn enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på

serveringsställen. Miljönämnden har under lång tid arbetat med att hantera ärendet gällande batteriavfall som kallats "batteriskandalen". Under försommaren har diskussioner förts med Elkretsen, som har producentansvar för batterier, om deras möjligheter att bekosta en borttransport av batteriavfallet. Arbetet har resulterat i en lösning och batteriavfallet är borttransporterat och omhändertaget på en godkänd anläggning.

Miljönämnden redovisar 2021 en positiv budgetavvikelse med 4,1 mnkr. Den positiva avvikelse beror främst på högre intäkter än budgeterat till följd av coronapandemin och den trängseltillsyn som nämnden genomfört.

Det ekonomiska arbetet har präglats av att mycket tid och resurser inom förvaltningen lagts på att genomföra skattefinansierad trängseltillsyn i syfte att minska smittspridningen under pandemin. Trängseltillsynen har kombinerats med tillsyn av serveringstillstånd utifrån alkohollagen för att nyttja nämndens resurser så effektivt som möjligt.

Kommande års arbete behöver fokusera på inestående kontrolltid som sedan tidigare finns inom livsmedelsområdet och som ökat ytterligare då nämnden behövt prioritera trängseltillsynen under året. Arbetet behöver fortsätta med att löpande utvärdera nämndens taxenivåer för att säkerställa kostnadstäckning och att höja avgiftsfinansieringsgraden.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för att tillgodose örebroarnas behov av service inom områdena vatten, avlopp, renhållning, avfallshantering, vägghållning och parkskötsel.

Verksamhetsåret 2021 har präglats av utmaningar i ett växande Örebro. Utifrån Grönstrategin har Tekniska nämnden bidragit till att underlätta för alla örebroare att, nära sin bostad, kunna röra sig, leka, motionera och ta del av natur och grönska. Coronapandemin har synliggjort vikten för individen av attraktiva miljöer såsom parkområden, grönytor och torg. Under pandemin har det varit ett ökat antal besökare i de gröna rummen, vilket är positivt.

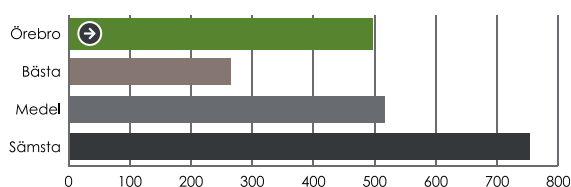
Tekniska nämnden inklusive gasverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse på 18 mnkr. Främsta orsaken till avvikelsen hänförs till senaste årens tvist avseende asfaltsbeläggningen som i år avslutats genom förlikning. De totala kostnaderna för förlikningsavtalet som belastat 2021 års resultat på 14 mnkr utgörs av upparbetade advokatkostnader för åren 2017–2020 och årets advokatkostnader.

Det ekonomiska arbetet har haft fokus på att säkerställa att nämndens investeringsbudget bidrar till uppfyllelse av kommunens finansiella mål och att budget för de volymmedelsfinansierade investeringarna motsvarar det utrymme som avsatts för ökade kapitalkostnader. Arbete pågår med att ta fram underhållsplaner. Nämnden har även arbetat med att hantera det ökade driftåtagandet som verksamheten får till följd av exploatering i Örebro.

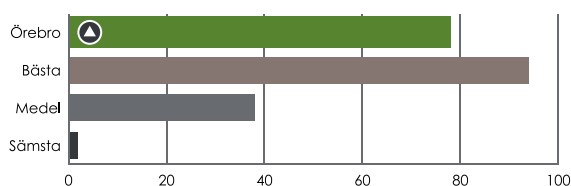
Kommande års arbete behöver fokusera på fortsatt arbete med investeringsprocessen utifrån de ekonomiska förutsättningar som ges, att säkerställa en hållbar driftsekonomi till följd av den växande staden och att synliggöra volymförändringar. Även arbetet med underhållsplaner kommer vara prioriterat och en balans behöver finnas framåt mellan underhåll/reinvestering och nyinvestering för att säkerställa en långsiktig och hållbar ekonomi.

VA-verksamheten redovisar en positiv avvikelse på 16 mnkr som ska användas för att minska det ackumulerade underskottet i det egna kapitalet medan avfallsverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 6,3 mnkr som reducerar nivån på det positiva egna kapitalet.

Jämförelse: Insamlat hushållsavfall totalt kg/person (Kolada ID U07801)

Jämförelse: Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (Kolada ID U00502)

Programnämnd social välfärd

Programnämnd social välfärd ansvarar för ett utbud av välfärdstjänster, i såväl egen som extern regi. Nämnden utfärdar kvalitetskriterier för tjänsterna och ansvarar för delar av myndighetsutövningen inom området.

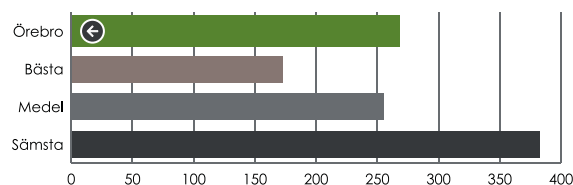
Verksamhetsåret har präglats av att följa den ekonomiska utvecklingen både för programnämndens egna resurser, men också för hela programområdet. Implementeringen av IBIC (individens behov i centrum) har fortsatt och arbetet med ett rehabiliterande arbetssätt går från test- och utvecklingsfas till ett breddinförande.

Det ekonomiska utfallet visar på en positiv avvikelse mot budget på 71 mnkr som till största delen förklaras av en positiv avvikelse för köp av omvårdnadsinsatser, köp av mattjänst, köp av daglig verksamhet, köp av personlig assistans samt köp av vård- och omsorgsboende. Coronapandemieffekter i form av minskad efterfrågan av välfärdstjänster uppgår till 26 mnkr.

Det ekonomiska arbetet har under året dels haft fokus på att följa effekter av ersättningsmodellen för omvårdnadsinsatser, vilken har inneburit ett skifte från den konsumtionsdrivande utförda tiden till det beviljade omsorgsbehovet, och dels haft fokus på implementeringen av den nya hyresmodellen för vård- och omsorgsboende. Under året har antalet individer med beslut om vård- och omsorgsboende ökat likaså har antalet individer med beslut om bostad med särskild service ökat.

Kommande arbete behöver fokusera på fortsatt arbete med den omfattande upphandlingen av it-stöd, som kommer att beröra cirka 8 000 medarbetare samt att ta fram en lokal- och bostadsförsörjningsplan som säkrar utbudet av bostäder för individer med särskilda behov. Att utveckla och stärka ekonomistyrningen för att säkra en budget i balans för hela programområdet är också prioriterat utifrån den kommande organisationsförändringen.

Jämförelse: Kostnad per inv. för kommunens äldreomsorg (för personer över 80 år), tkr (Kolada ID N20048)

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin, att säkerställa verksamheten och samtidigt vara följsam till rådande restriktioner för att hålla nere smittspridningen. Samtidigt har arbetet fortgått med att hitta och nyttja

Tabell: Fem år i sammandrag

Volymuppgifter	2017	2018	2019	2020	2021
Familjehemsvård, antal dygn	105 634	109 524	98 787	96 369	97 114
Institutionsvård, antal dygn	73 844	72 554	56 167	46 910	49 757
Hemvård, antal personer	4 688	4 680	4 684	4 452	4 248
Särskilt boende, permanenta platser	1 123	1 148	1 201	1 205	1 212
Korttidsboende, antal platser	120	120	133	129	128
Daglig verksamhet LSS, antal personer	677	698	704	770	716
Personlig assistans med statlig ersättning, antal personer	146	144	146	220	138

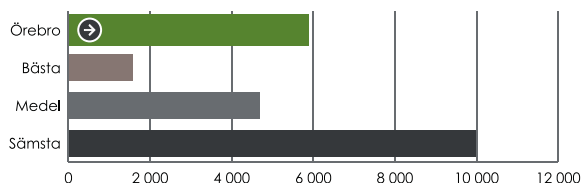
möjligheter i den aktuella förvaltningsorganisationen samt att skapa förutsättningar för att få ekonomiska effekter av beslutade åtgärder för en ekonomi i balans.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 18 mnkr där externa vård- och behandlingskostnader har en negativ avvikelse på 32 mnkr. Individer som har en extern behandlingsinsats har i snitt varit 398 individer per dygn vilket kan jämföras med den budgeterade nivån på 367. Köerna till individuella öppenvårdsinsatser har minskat genom ökad flexibilitet och resursförstärkning, dock finns långsiktig osäkerhet då kösituationen brukar variera.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att ha en effektiv individ- och familjeomsorg vilket innebär att nyttja de tillgängliga ekonomiska resurserna väl. Det innebär att utföra nämndens uppdrag enligt reglementet och de riktlinjer nämnden ger verksamheterna. Flera av de aktiviteter och projekt med digitala förtecken som varit aktuella under flera år blir nu verklighet, bl.a. har system för digitaliserad besökshandling etablerats.

Kommande års arbete behöver fokusera på att den digitala utvecklingen i högre utsträckning ska stödjas av bättre praktiska förutsättningar och ett bättre gemensamt arbete för lärande, utbildning och arbete genom hela livet.

Jämförelse: Kostnad per inv. för kommunens individ- och familjeomsorg, tkr (Kolada ID N30101)

Hemvårdsnämnden

Hemvårdsnämnden ansvarar för kommunens hemvård, dagcentraler, anhörigstöd och rehabilitering.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin och lett till att verksamheten fått ställa om arbetet för att tillmötesgå ett förändrat behov och förändrade nationella riktlinjer och rekommendationer. Den pågående pandemin har inneburit att arbetet med verksamhets- och kvalitetsutveckling till stor del påverkats och anpassats utifrån det läge som verksamheten befunnit sig i.

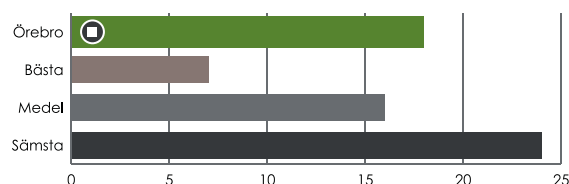
Det ekonomiska utfallet visar på en negativ avvikelse mot budget på 38 mnkr, exklusive beräknad coroneffekt är den negativa avvikelsen 54 mnkr. Den anslagsfinansierade och den intäktsfinansierade hemvårdsverksamheten redovisar sammantaget en negativ avvikelse på 57 mnkr. Den förebyggande verksamheten redovisar en positiv avvikelse på 15 mnkr och de övergripande verksamheterna inklusive nämnd redovisar positiv avvikelse på 3,9 mnkr. Arbetet som pågått inom *Strukturförändringsprogrammet* har gett positiva beräknade effekter motsvarande 9,2 mnkr vilket innebär att nämndens

mål om kostnadsreducering på 30 mnkr inte uppnåtts.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fortsatt fokus på det goda förändringsarbetet inom *Strukturförändringsprogrammet* som påverkar det ekonomiska utfallet positivt, trots pandemin. Andel heltidsanställd omvårdnadspersonal har ökat sedan föregående år, bemanningshandbok är antagen, arbetet med heltidsresan pågår och flera medarbetare har erbjudits att gå upp till heltid.

Kommande års arbete behöver ha fokus på att utvecklingsarbetet från *Strukturförändringsprogrammet* fortsätter i ordinarie drift, utmaningar kopplade till framtidens kompetensförsörjning, rehabiliterande arbetssätt och nära vård tillsammans med regionen.

Jämförelse: Antal personal som en servicemottagare möter under 14 dagar inom hemvården, medelvärde (Kolada ID U21401)

Vårdboendenämnden

Vårdboendenämnden ansvarar för kommunens vård- och omsorgsboenden.

Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin och har inneburit att verksamheten fått ställa om arbetet för att tillmötesgå ett förändrat behov och förändrade nationella riktlinjer och rekommendationer. Kön till både permanenta platser och korttidsplatser har ökat kraftigt under 2021. Detta har inneburit att individer med bedömda behov blir kvar i hemmet eller på sjukhus, överbeläggningar på vissa vård- och omsorgsboenden, fler timavlönade samt ökad belastning på personalen.

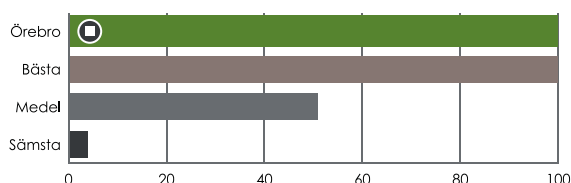
Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 3,1 mnkr och exklusive beräknade coroneffekter en positiv avvikelse på 2,1 mnkr. Under 2021 har nämnden fått statsbidrag som till stor del täcker kostnaderna, men den höga kostnadsnivån och högre volymer avseende basal hygienutrustning beräknas kvarstå under 2022 och framåt.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att samtliga chefer erbjudits en utbildning i bemanningsekonomi, vilket är en del i arbetet med heltid som norm. Ett samarbete har utvecklats med regionen, vård och omsorg samt myndighetsverksamheten gällande korttidsplatser och boendeplatser för att skapa bra förutsättningar för hemgång från sjukhuset. Pandemin har också lagt grunden för en utveckling av samarbetsformer mellan framför allt Hemvårdsnämnden och Vårdboendenämnden.

Kommande års arbete behöver fokusera på arbetet med rehabiliterande arbetssätt och nära vård tillsammans med regionen, vilket kommer att påverka nämnden i stor

utsträckning. Syftet är att åstadkomma en mer tillgänglig, närmare vård som tillsammans med nya arbetssätt i vården kan innebära att resurserna inom vård och omsorg används bättre och därmed kan räcka till fler. En medicinsk strateg med läkarkompetens har anställts med syftet att öka kompetensen inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Jämförelse: Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel procent av maxpoäng (Kolada ID U23488)

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

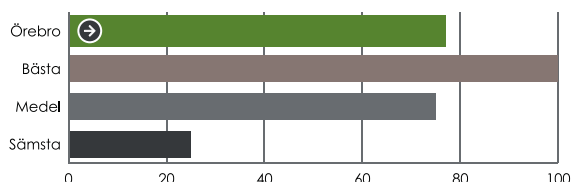
Verksamhetsåret har präglats av coronapandemin och att förhindra smittspridning. Situationen har inneburit höga krav på att arbeta systematiskt och med förhöjd beredskap som präglats av kontinuerlig kommunikation och teamarbete.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 13 mnkr. Avvikelsen utgörs framför allt av tre verksamheter: Personlig assistans, Grupp- och servicebostad samt Daglig verksamhet som har haft lågt deltagande till följd av pandemin och därmed fått lägre intäkter. Även Barn- och ungdomsverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 1,7 mnkr, vilket främst beror på ett ökat antal komplexa ärenden där utökning av bemanning på obekvämtid krävts.

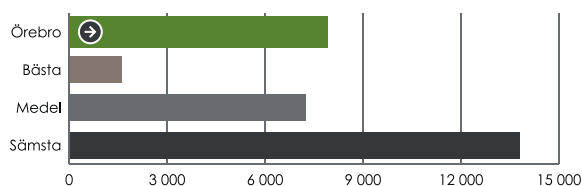
Det ekonomiska arbetet har under året bl.a. haft fokus på att upprätta en baslinje för kvalitet, vilket har en utgångspunkt i tre delar: kvalitet, kompetens och arbetsmiljö. Arbetet har fokuserat på hur en grundbemanning kan se ut i olika typer av verksamheter utifrån tre antaganden om stödbehov, vilket avspeglas i bemanningen. Förväntade effekter på lång sikt är att baslinjen ska vara ett stöd i politiska ställningstaganden och beslut kopplat till ekonomisk tilldelning.

Kommande års arbete behöver fokusera på fortsatt analys och kartläggning av effekterna av pandemin för målgrupperna och på utvecklingsarbeten som sker tillsammans med andra, som nära vård och rehabiliterande arbetssätt.

Jämförelse: Andel servicemottagare med en funktionsnedsättning som anser att de får bestämma om saker som är viktiga för dem inom sin dagliga verksamhet, procent (Kolada ID U28532)

Jämförelse: Kommunens kostnad per inv. för servicemottagare med funktionsnedsättning, kr (Kolada ID N25018)

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Verksamhetsåret har präglats av behov att prioritera grunduppdraget, vilket fått till följd att vissa utvecklingsuppdrag och utbildningar behövt ställas in eller pausas. Det har inte varit möjligt att arbeta med flera av nämndens uppsatta mål och åtaganden som planerat.

Det ekonomiska utfallet visar en negativ avvikelse mot budget på 1,2 mnkr vilket förklaras av ökade personalkostnader och ökade nettokostnader för arvoden till ställföreträdare.

Det ekonomiska arbetet har haft fokus på förändrad arvodesersättning för att kunna rekrytera och behålla ställföreträdare. Nämnden har fått månadsvisa rapporter vilket gjort att det funnits bättre möjligheter att i ett tidigt skede uppfatta avvikelser som kan föranleda åtgärder. Medarbetare har erbjudits att delta på SKR:s utbildningar och ärendehandlingar.

Kommande års arbete behöver fokusera på att Förvaltar-enheten, som är en ny enhet för komplexa fall, påverkar både handläggningen, och de huvudmän som har en ställföreträdare som frånsagt sig sitt uppdrag, positivt. Förändringen förväntas leda till bättre uppfyllelse av nämndens servicegaranti som lyder ”Gode män och förvaltare som önskar lämna sitt uppdrag bör entledigas inom tre månader från det att begäran inkommit”. Nämnden har ett stort antal byten av ställföreträdare att hantera samtidigt som nya ärenden med behov av ställföreträdare ökar.

Landsbygdsnämnden

Landsbygdsnämnden ansvarar för att stimulera utvecklingen på landsbygden och är ett referensorgan i de frågor som rör landsbygden i Örebro kommun.

Coronapandemin har präglat Landsbygdsnämndens verksamhet under året. Nämnden har inte kunnat genomföra fysiska medborgardialoger. I stället har nämnden genomfört sex digitala medborgardialoger under 2021. De digitala lösningarna har gett nya kunskaper om hur nya grupper kan nås. Nämndens uppföljningsarbete gällande Landsbygdsprogrammet har utvecklats väl.

Årets utfall visar på en budget i balans. Den pågående pandemin har haft en relativt stor påverkan på nämndens ekonomi vilket inneburit lägre kostnader för lokalhyror och arvoden samtidigt som den inställda landsbygdsriksdagen innebär att kostnader för deltagaravgifter, resor och hotell är lägre än vanligt.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att nyttja nämndens resurser till det strategiska landsbygdsarbetet i så stor utsträckning som möjligt. De lägre kostnader som pandemin medfört har nyttjats för bidrag till föreningar och för att säkerställa handläggarresurser.

Kommande års arbete behöver fokusera på att utveckla arbetet med medborgardialoger, sprida informationen om bidrag som nämnden förfogar över som stöd för landsbygdsutveckling samt att säkerställa att det finns resurser för att möta den fortsatt höga ärendemängden.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska att all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden följer och uppnår Kommunfullmäktiges beslut och mål, att kommunens verksamhet sker inom givna ekonomiska ramar samt att det finns en tillräcklig intern styrning och kontroll. Detta sker genom granskning av kommunens årsredovisning och delårsrapporter samt genom övergripande granskningar av nämndernas verksamhet. Dessutom görs fördjupade granskningar utifrån en av revisionen framarbetad årlig risk- och väsentlighetsanalys. Inom Stadsrevisionen väljs lekmannarevisorer som på samma sätt granskar den verksamhet som sker i de kommunala bolagen.

Verksamhetsåret har präglats av upphandling av nytt sakkunnigt biträde. Det nya avtalet överklagades och trädde i kraft först efter prövning i förvaltningsrätten. Örebro kommuns revisorer ansvarade och genomförde en primärkommunal revisionskonferens under hösten.

Årets utfall visar en positiv avvikelse på 0,6 mnkr. Avvikelsen beror på försenade granskningar pga. överklagandet av upphandling av revisionsbiträde. Coronapandemins påverkan har inneburit att utbildningar och arbetsinsatser inte kunnat genomföras alls eller fått göras digitalt med lägre kostnad som följd.

Det ekonomiska arbetet har under året haft fokus på att hålla kostnadsnivån inom budgetram och att hålla nere kostnaden för anordnande av konferensen, det var in i det sista osäkert om den skulle kunna genomföras med tillräckligt många besökare.

Kommande års arbete kommer att fokusera på en nystart med nytt biträde och att fördjupa granskningen av nämnder och styrelser inom kommunen.

Valnämnden

Den lokala valmyndigheten består av Valnämnden och Valkansli. Valnämnden ansvarar för valen och Valkansli ansvarar för det praktiska genomförandet av allmänna val och val till Europaparlamentet samt eventuella folkomröstningar.

Verksamhetsåret har präglats av Kyrkovalet som genomfördes under hösten, planering inför valkansliets flytt till tillfälliga lokaler och av arbete med ny organisation för Valnämnden som genomförs år 2022. Ett omfattande arbete med ny valdistriktsindelning för Örebro kommun har genomförts under 2021, inför valet 2022.

Årets utfall visar ingen avvikelse. Kostnad för kyrkovalet ersättes av Örebro pastorat.

Det ekonomiska arbetet har haft fokus på att utreda vilka kostnader som är förenade med den nya organisationen och att posterna inarbetas i budget 2022.

Kommande års arbete behöver ha ett stort fokus på beredskap för extraval. Från och med 2018 har tidsgränserna för genomförande av ett extraval skärpts betydligt, och kommunerna förväntas rusta sig därefter.

Kommungemensamt

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen på en kommunövergripande nivå.

Verksamhetsåret har präglats av utökad stöd i olika former till aktörer i samhället för att bibehålla verksamhet under det andra pandemiåret. Detta har skett i form av kommunalt stöd till kommunens föreningar och stöd till aktiviteter i citykärnan. Från statligt håll har bidrag riktat till lovaktiviteter för barn och unga erhållits. Kommunen skapade också ett centralt skyddslager för att stötta kommunens verksamheter med skyddsmaterial till vård och omsorg under coronapandemin.

Årets utfall är sammantaget negativt på 113 mnkr vilket till största del förklaras av en negativ avvikelse inom statsbidragen på 88 mnkr och en negativ avvikelse inom ianspråktagande av eget kapital med 51 mnkr.

Budgeterad nivå för statsbidrag från Migrationsverket uppnås inte och visar en negativ avvikelse på 17 mnkr samtidigt som maxtaxan har en positiv avvikelse på 1,1 mnkr.

Inom finansiering förklaras den positiva budgetavvikelsen av högre försäljningsintäkter inom Exploaterings- och tomträttsverksamheten, sänkta personalförsäkringsavgifter för unga och ökade kostnader för pensioner med anledning av nytt livslängdsantagande vid pensionsberäkningen.

Det ekonomiska arbetet har haft fokus på fortsatt utveckling av portföljredovisning, oavsett finansieringsform, och rutiner för detta. Även avveckling av portföljer har beaktats.

Kommande års arbete behöver fokusera på att tydliggöra nyttorealiserings och effekthemtagning av portföljer samt bevaka kostnadsnivån inom försäkringsområdet.

Verksamheten i kommunens företag

Örebro Rådhus AB

Örebro Rådhus AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebro Rådhus AB, moderbolaget*	58,7

* Resultat exkl. utdelning från dotterbolagen

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att äga och förvalta aktier och andelar i företag inom Örebro kommun. Moderbolaget har i uppgift att svara för den operativa ägarrollen inom områdena ekonomisk uppföljning av bolagen i koncernen, skattesamordning av dotterbolagens resultat genom bokslutsdispositioner och kapitalbildning för dotterbolagen genom nyemission och aktieägartillskott. Samordning och uppföljning ska ske inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB äger och förvaltar aktier i tolv bolag till ett bokfört värde av 1 829 mnkr i bokslut 2021 (1 829 mnkr år 2020).

Årets resultat för Örebro Rådhus AB är 59 mnkr (57 mnkr år 2020). I samband med bokslutet 2021 erhåller moderbolaget aktieutdelning från ÖrebroBostäder AB med 33,7 mnkr, från Örebroporten Fastigheter AB med 22 mnkr och från Futurum Fastigheter i Örebro AB med 13 mnkr. I bokslutet har moderbolaget lämnat 2,7 mnkr i koncernbidrag till Örebro Parkering AB och erhållit 0,9 mnkr i koncernbidrag från Örebrokompaniet AB.

Örebro Rådhus AB kommer att föreslå en aktieutdelning till Örebro kommun på 30 mnkr vid bolagsstämman 2022.

Bedömningen är att Örebro Rådhus AB uppfyller Kommunfullmäktiges uppdrag 2021 om ekonomisk uppföljning, avkastning, kapitalbildning och skattesamordning.

Förändringar i koncernstrukturen

Örebro Rådhus AB har ökat sitt ägande i Vätternvatten AB från 74 till 77 procent och i Alfred Nobel Science Park från 38 procent till 52 procent.

ÖrebroBostäder AB har fusionerat det vilande dotterbolaget Fastighets AB Brunnävan.

Örebroporten Fastigheter AB har bildat Örebroporten Holding AB och förvärvat bolaget Fastigheterna Tankbilen 1 och 2 i Örebro AB som sedan upplösts genom fusion med Örebroporten Fastigheter AB.

Kumbro Stadsnät AB har bildat ett gemensamt bolag;

Nodena AB tillsammans med tre andra stadsnätbolag där Kumbro Stadsnät AB äger 25 procent av detta nybildade bolag.

Koncernens resultat

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebro Rådhus AB, koncernen	295,2

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncern är 295 mnkr efter skatt (263 mnkr 2020). Fastighetsbolagen och Kumbro Stadsnät bidrar med totalt 292 mnkr till resultatet, varav ÖBO-koncernen med 86 mnkr, Örebroporten med 134 mnkr, Futurum med 72 mnkr. Koncernen har gjort nedskrivningar av fastigheter på totalt 2 mnkr under 2021, vilket är 30 mnkr mindre än 2020.

ÖrebroBostäder AB och dotterbolag

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
ÖrebroBostäder AB, koncernen	86,3
ÖrebroBostäder AB	70,1
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	9,1
Västerporten fastigheter AB	6,3
ÖBO Husaren AB	1,4

Kommunens ägardirektiv anger att ÖrebroBostäder AB ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun. ÖrebroBostäder AB ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden samt skapa långsiktigt hållbara fastigheter.

Dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter AB har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Dotterbolaget Västerporten Fastigheter i Örebro AB har som ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebros västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska också, i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer, bidra till att

fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna och att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden. ÖrebroBostäder AB äger även bolaget ÖBO Husaren AB som ska äga och förvalta fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Det ekonomiska resultatet för ÖrebroBostäder med dotterbolag uppgår till 86 mnkr (156 mnkr år 2020).

ÖrebroBostäder AB med dotterbolag förvaltade vid årsskiftet totalt 22 819 lägenheter, varav 22 044 i ÖrebroBostäder AB. Under året färdigställdes 18 nyproducerade bostadslägenheter, samtliga i ÖBO Omsorgsfastigheter AB. Den ekonomiska uthyrningsgraden för bostäder var 97,5 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 1 273 mnkr och försäljningar av fastigheter till 21 mnkr som gav realisationsvinster på 1 mnkr.

Fastigheterna som förvaltas av ÖrebroBostäder AB och dess dotterbolag har ett totalt bokfört värde på 11 656 mnkr i bokslut 2021, varav 721 mnkr avser dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter AB, 440 mnkr Västerporten Fastigheter AB och 273 mnkr ÖBO Husaren AB. Beräkningen av marknadsvärdet för samtliga fastigheter per den 31 december 2021 uppgår till 37 719 mnkr (35 732 mnkr år 2020). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 26 064 mnkr vid årsskiftet. ÖrebroBostäder AB har återfört tidigare gjorda nedskrivningar med 33 mnkr och gjort nedskrivningar med 2 mnkr.

ÖrebroBostäder AB äger 40 procent av aktierna i Bixia Gryningsvind AB. Bolaget äger och förvaltar åtta vindkraftverk med ett bokfört värde på 114 mnkr i bokslut 2021.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för ÖrebroBostäder AB, ÖBO Omsorgsfastigheter AB, Västerporten Fastigheter AB och ÖBO Husaren AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebroporten Fastigheter AB med dotterbolag

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebroporten Fastigheter AB, koncernen	133,7
Örebroporten Fastigheter AB	122,8

Örebroporten Fastigheter AB har till ändamål att, inom ramen för en allmänt inriktad och kompetenslig kommunal näringspolitik, komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter, och att genom information och marknadsföring ge näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Örebroporten Fastigheter AB ska även vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt.

Resultatet för Örebroporten Fastigheter med dotterbolag uppgår till 134 mnkr (51 mnkr år 2020). I resultatet ingår en reavinst från fastighetsförsäljning med 72 mnkr. Vid årsskiftet uppgick det förvaltade fastighetsbeståndet till en uthyrningsbar area på cirka 380 000 kvadratmeter. Den ekonomiska uthyrningsgraden uppgick till 95,8 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 525 mnkr, där färdigställandet av nybyggda Kulturkvarteret är den största posten.

Det bokförda värdet av bolagets förvaltningsfastigheter uppgick vid årets slut till 3 434 mnkr. Beräkning av marknadsvärdet för fastigheterna har gjorts i oktober 2021 (i enstaka och stora specifika objekt har värdering uppdaterats per den sista december 2021) och uppgår till 5 485 mnkr (4 947 mnkr 2020). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 2 051 mnkr vid årsskiftet. Inga nedskrivningar eller återföring av gjorda nedskrivningar har gjorts under året.

Örebroporten Förvaltning AB är ett helägt dotterbolag till Örebroporten Fastigheter AB och har till ändamål att – i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB – förvärva sälja, äga och förvalta aktier och andelar. Bolaget bedriver i övrigt ingen verksamhet. Gustavsviks Utvecklingsbolag AB är ett delägt dotterbolag till Örebroporten Förvaltning AB och äger Kikapu i Örebro AB. Syftet med bolagen är att bidra till utveckling av markområden kring Gustavsvik i södra utkanten av centrala Örebro.

Örebroporten Förvaltning AB har två intressebolag, Marieberg Utvecklings AB och Törsjö Logistik AB. Marieberg Utvecklings AB har till ändamål att utveckla området för södra Marieberg i Örebro, främst genom ägande av fastigheten Örebro Rävgräva 1:52. Fastighetens bokförda värde är 7 mnkr vid årsskiftet. Törsjö Logistik AB har till ändamål att genom detaljplaneläggning och andra åtgärder utveckla fastigheten Törsjö 13:2 och möjliggöra uppförande av logistiklokaler inom fastigheten, med inriktning särskilt på sådan logistik som kräver tillgång till järnvägsspår. Bolagets fastighet har ett totalt bokfört värde på 73 mnkr i bokslut 2021.

Örebroporten Holding AB, som bildades 2021, är ett helägt dotterbolag till Örebroporten Fastigheter AB och har till ändamål att i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar. Bolaget bedriver i övrigt ingen verksamhet.

Gustavsvik Resorts AB är ett intressebolag till Örebroporten Fastigheter AB med uppgift att äga, driva och utveckla turist- och fritidsanläggningar med hög attraktionskraft. Verksamheten ska bedrivas inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån ekologisk, ekonomisk och social dimension. Coronapandemin har fortsatt påverka bolagets verksamhet med kraftigt sjunkande besökstal vilket tvingat fram åtgärder som helt eller delvis nedstängda verksamheter och begränsningar i öppettider och besöksantal.

Statligt stöd för både korttidsarbete och omställningsstöd har erhållits under året. Bolagets anläggningar hade ett bokfört värde på 238 mnkr vid årsskiftet. Under året har bolaget genomfört investeringar på 6 mnkr.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebroporten Fastigheter AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Futurum Fastigheter i Örebro AB	72,2

Futurum Fastigheter i Örebro AB har som ändamål att förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom programområdet Barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation. Bolaget ska även i samverkan med kommunala nämnder, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Det ekonomiska resultatet för Futurum Fastigheter uppgår till 72 mnkr (52 mnkr år 2020). Futurum Fastigheter i Örebro AB ägde vid årsskiftet 137 fastigheter med en uthyrningsbar yta på cirka 395 000 kvadratmeter. Den ekonomiska uthyrningsgraden uppgick till 95,8 procent. Årets investeringar inklusive förvärv uppgick till 528 mnkr, där färdigställandet av nybyggda Svealundsskolan är det största projektet.

Fastigheternas bokförda värde är 4 419 mnkr i bokslut 2021. Marknadsvärdet på fastigheterna har värderats till 7 034 mnkr (6 464 mnkr år 2020). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 2 615 mnkr vid årsskiftet. Inga nedskrivningar har gjorts under året.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Futurum Fastigheter i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebrokompaniet AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebrokompaniet AB	0,0
varav lämnat koncernbidrag	-0,9

Örebrokompaniet AB har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro, bedriva turismverksamhet samt skriva avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Örebrokompaniet redovisar ett nollresultat efter att ha

lämnat koncernbidrag till Örebro Rådhus AB på 0,9 mnkr. Ett par viktiga händelser under året är dels inhyrning av lokaler på Örebro slott, med syfte att tillgängliggöra slottet för örebroarna, dels investering i tre digitala infartsskyltar längs med europavägarna utanför stan för marknadsföring av platsen Örebro.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebrokompaniet AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Parkering AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebro Parkering AB	0,0
varav mottaget koncernbidrag	2,7

Örebro Parkering AB har till ändamål att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet i kommunen.

Örebro Parkering redovisar ett nollresultat efter mottaget koncernbidrag från Örebro Rådhus AB på 2,7 mnkr. Årets investeringar uppgår till 0,1 mnkr och värdet på bolagets anläggningstillgångar är 0,2 mnkr i bokslut 2021.

Bolaget disponerade vid årsskiftet 161 parkeringsplatser, vilka till största delen vidareupplåts som förhyrda platser. Det finns flera aktörer på parkeringsmarknaden i Örebro där Tekniska förvaltningen ansvarar för gatumarksparkeringen medan Örebro Parkering AB och andra aktörer bedriver parkeringsverksamhet på tomtmark.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebro Parkering AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget eftersom bolagets resultat stärkts upp via koncernbidrag från moderbolaget.

Länsmusiken i Örebro AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Länsmusiken i Örebro AB	0,0

Länsmusiken i Örebro AB har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet, samt att vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. Örebro Rådhus AB äger 91 procent och Region Örebro län äger 9 procent.

Länsmusiken redovisar ett nollresultat 2021.

Verksamheten för Länsmusiken i Örebro AB har även 2021 påverkats av coronapandemin. Länsmusiken har fortsatt att använda och utveckla den digitala infrastrukturen och sänt såväl live som inspelade konserter från Örebro konserthus. 130 evenemang med sammanlagt 52 654 besökare har genomförts, varav 16 evenemang var digitala med sammanlagt 34 322 besökare. Bolaget äger och förvaltar inventarier med ett bokfört värde på 4 mnkr i bokslut 2021.

Bedömningen är att årets resultat för Länsmusiken i Örebro AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Kumbro Utveckling AB och dotterbolag

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Kumbro Utveckling AB, koncernen	8,4
KumBro Utveckling AB	1,0
KumBro Stadsnät AB	0,0
KumBro Vind AB	0,0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	8,4

Kumbro Utveckling AB har till ändamål att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning. Bolaget ska även utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom sitt verksamhetsområde. Örebro Rådhus AB äger 80 procent och Kumla kommun 20 procent.

Resultatet för Kumbro Utveckling AB med dotterbolag uppgår till 8 mnkr (17 mnkr år 2020). Kumbro Utveckling AB äger och förvaltar aktier och andelar till ett bokfört värde av 77 mnkr i bokslutet 2021.

Kumbro Utveckling AB:s helägda dotterbolag Kumbro Stadsnät AB har till ändamål att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät för anslutning av Örebro och Kumla kommuners förvaltningar, vilket även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i kommunerna. Kumbro Stadsnät AB ägde och förvaldade vid årsskiftet ett bredbandsnät med drygt 41 000 anslutningar. Det bokförda värdet på bolagets anläggningstillgångar uppgick till 258 mnkr i bokslutet 2021. Investeringarna under året uppgick till 23 mnkr. Under året installerades cirka 1 100 nya anslutningar, varav cirka 950 till bostäder och cirka 150 till företag. Kumbro stadsnät AB har under året bildat ett gemensamt bolag tillsammans med tre andra stadsnätbolag där Kumbro Stadsnät AB äger 25 procent.

Kumbro Vind AB, som är ett helägt dotterbolag till Kumbro Utveckling AB, har till ändamål att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige (i första hand inom

Örebro och Kumla kommuner), sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare. Bolaget äger 16 vindkraftverk: sex i Ryssbol, Hylte kommun, tre i Stjärnarp, Halmstads kommun, tre i Ullavi, Hallsbergs kommun, tre i Ekeby, Kumla kommun och ett i Frotorp, Hallsbergs kommun. Den totala elproduktionen för 2021 uppgick till 82 GWh och försäljningen uppgick till 84 GWh. Produktionen motsvarar användningen av hushållsel för 33 000 hushåll och leder till en minskad klimatbelastning på 33 000 ton CO₂ per år (klimatvärdering enligt Örebro kommuns klimatstrategi). Det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar uppgick till 337 mnkr i bokslut 2021. Inga investeringar har gjorts 2021.

Det delägda intresseföretaget Biogasbolaget i Mellansverige AB:s verksamhet omfattar biogasproduktion vid anläggningen i Karlskoga samt distribution och försäljning av biogas till företag. Försäljningen av fordonsgas har under året i första hand utgjorts av leveranser till Svealandstrafiken i Örebro och Odensbacken samt en mindre del till bolagets lokala tankstationer i Karlskoga och Kumla.

I produktionsanläggningen har insatser skett för att säkra en stabil produktion och samtidigt öka densamma mot maximala 48 Gwh. Det har främst handlat om produktionstekniska åtgärder, val av substrat, samt en del övriga justeringar. Arbetet har följt plan och efter intrimningar och justeringar efter ett planerat sommarstopp, så bedöms nu anläggningen vara i ett läge där den stadigvarande kan producera maximalt. För 2021 har volymerna till Svealandstrafikens ökat. Den totala mängden såld gas ökade med cirka 7 procent. För att möta de kundavtalade volymerna köps gas in från extern part.

Bolaget har erhållit produktionsstöd från Jordbruksverket på 7,9 mnkr.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Kumbro Utveckling AB, Kumbro Stadsnät AB och Kumbro Vind AB tillsammans uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Vätternvatten AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Vätternvatten AB	0,0

Vätternvatten AB har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsbergs, Kumla, Lekebergs och Örebro kommuner med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta. Örebro Rådhus AB äger 76,6 procent, Kumla kommun 11,2 procent, Hallsbergs kommun 8,2 procent och Lekebergs kommun 4,0 procent. Laxå

Vatten AB sålde under året sina andelar i bolaget till övriga delägare.

Bolaget redovisar ett nollresultat då ägarna gemensamt finansierar bolagets kostnader. Årets investeringar uppgår till 24 mnkr och värdet på bolagets anläggningstillgångar är 50 mnkr i bokslut 2021.

Under 2021 har en stor del av arbetet varit inriktat på att utvärdera de olika alternativ som finns för intagsledning i Vättern, teknikval för att driva tunneln, processalternativ för vattenverket och reservvattenlösning samt att i fält kartlägga bergets kvalitet och sammansättning.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Vätternvatten AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Alfred Nobel Science Park AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Alfred Nobel Science Park AB	0,8

Alfred Nobel Science Park AB ska främja en långsiktig utveckling av företag och innovationer i Örebroregionen tillsammans med och nära kopplat till universitet och högskolor, företagsutvecklande organisationer samt näringslivet. Örebro Rådhus AB äger 52,0 procent, Region Örebro län 28,8 procent och Örebro Universitet 19,2 procent. Karlskoga kommun sålde under året sina andelar i bolaget till övriga delägare.

Det ekonomiska resultatet för Alfred Nobel Science Park AB är 0,8 mnkr (0,4 mnkr år 2020).

Ett stort omställningsarbete har genomförts för att anpassa bolaget efter nya förutsättningar med minskat driftbidrag till följd av förändrat ägarskap. Alfred Nobel Science Park AB har under året varit involverad i flera olika aktiviteter och projekt. Inom additiv tillverkning har bolaget varit aktiv i ett antal projekt och även kunnat mäkla företag till rätt aktör inom branschen. Bolaget har medverkat i *Transmissionprojektet* som stöttat leverantörer i fordonsindustrin under pågående tekniskifte mot elektrifiering. I projektet *IndustriHubb* engagerades Alfred Nobel Science Park AB med syfte att etablera en organisation ”av industri för industri”, för att främja industriell utveckling. Bolaget har även ingått i projektet *Växtzon 2*, där inkubatorer och science parks samarbetat för att hjälpa så kallade scaleup-företag att utvecklas.

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Alfred Nobel Science Park AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Läns Flygplats AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebro Läns Flygplats AB	1,1

Örebro Läns Flygplats AB har till ändamål att tillvarata och utveckla kommunikationer med reguljär-, frakt- och charterflyg till och från regionen, och därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att Örebro flygplats ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen. Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbart. Örebro Rådhus AB och Region Örebro län äger 44,95 procent vardera och Kumla och Karlskoga kommuner äger 5,05 procent vardera.

Det ekonomiska resultatet för Örebro Läns Flygplats AB är 1,1 mnkr (2,0 mnkr 2020). Under året har investeringar gjorts på totalt 4 mnkr och det bokförda värdet på bolagets materiella anläggningstillgångar är 180 mnkr i bokslut 2021.

Coronapandemin har fortsatt haft en stor påverkan på verksamheten och hela flygbranschen. I september öppnades möjligheten att flyga till Kreta, men då coronaviruset fortsatte att spridas och utvecklades till nya varianter så har det hindrat resandet att återgå till samma nivå som före pandemin. Totalt reste 4 337 personer till och från flygplatsen under 2021, varav 3 166 var charterresenärer (2020 totalt 12 953 personer, varav 12 773 charterresenärer). Fraktverksamheten har däremot gått väldigt starkt trots pandemin. Total fraktmängd 2021 var 9 399 ton (7 467 ton år 2020).

Bedömningen är att årets ekonomiska resultat för Örebro Läns Flygplats AB uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Oslo–Stockholm 2.55 AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,4

Oslo–Stockholm 2.55 AB:s ändamål är att med administrativa åtgärder åstadkomma en snabb och driftsäker järnväg mellan Oslo och Stockholm med en restid på högst tre timmar. Bolaget ägs av Örebro kommun (genom Örebro Rådhus AB), Karlstad kommun, Västerås stad, Region Värmland, Region Västmanland och Region Örebro län med en sjättedel vardera.

Det ekonomiska resultatet för bolaget var 0,4 mnkr (0,8 mnkr år 2020).

I Norge har det fattats flera beslut som är positiva för projektet. Den norska kommunen Viken har börjat delta i bolagets möten och Oslo kommun har meddelat att de önskar börja delta. I Sverige har flera positiva uttalanden gjorts, men ännu har inget formellt uppdrag om utredning av järnvägsförbindelsen getts till Trafikverket. Stockholms stad har framfört önskemål om att börja delta i arbetet.

Länsteatern i Örebro AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Länsteatern i Örebro AB	-0,6

Länsteatern i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet samt att vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer som amatörteater i skolorna. Örebro Rådhus AB äger 9 procent och Region Örebro län äger 91 procent.

Det ekonomiska resultatet för Länsteatern var -0,6 mnkr (0,5 mnkr år 2020).

Teaterns totala besöksantal uppgick till 9 162 personer (7 938 år 2020). 2 528 av besökarna (4 040 år 2020) var barn och ungdomar. Nedgången i besöksantalet under coronaåren 2020 och 2021 är tydlig. Normalåret 2019 uppgick besöksantalet till 23 840 varav 11 023 av besökarna var barn och ungdomar.

Ekonomi har präglats av pandemin med låga biljettintäkter, och merarbete i form av ombokningar, avbokningar och återbetalningar, som konsekvens. När restriktionerna tillfälligt lättade under hösten ökade biljettintäkterna något men utgör ändå endast ungefär hälften av ett normalår.

Övriga kommunägda företag

Örebro Läns Trädgårds AB

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Örebro Läns Trädgårds AB	2,2

Örebro Läns Trädgårds AB har till uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken och på Stora Holmen i Örebro. Bolaget har konstverk och installationer till ett bokfört värde av 2,2 mnkr. Bolaget redovisar ett nollresultat (0 mnkr år 2020).

Nerikes Brandkår

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Nerikes Brandkår	6,7

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har till uppgift att svara för räddningstjänsten för de nio kommunerna Örebro, Lindesberg, Kumla, Hallsberg, Laxå, Nora, Askersund, Lekeberg och Ljusnarsberg.

Det ekonomiska resultatet för Nerikes Brandkår var 6,7 mnkr (2,4 mnkr år 2020).

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 3 340 under år 2021 (2 735 år 2020). Nerikes Brandkår äger och förvaltar fordon och inventarier med ett bokfört värde på 74 mnkr i bokslut 2021. Under året gjorde förbundet nyinvesteringar på totalt 10 mnkr. Kommunalförbundet förvaltar sitt pensionskapital och det bokförda värdet uppgick till 43 mnkr i bokslut 2021.

Stiftelsen Activa

Tabell: Bolag, belopp i miljoner kronor

Bolag	Årets resultat
Stiftelsen Activa	2,0

Stiftelsen Activa har till uppgift att vägleda och stödja människor, främst unga och unga vuxna, i Örebro län som pga. funktionsnedsättning och/eller långvarig ohälsa står utanför arbetsmarknaden – eller riskerar långvarigt utanförskap – genom att förbereda dem för varaktigt arbete, sysselsättning eller vidare studier. 2021 gick 82 personer till arbete och 36 till utbildning. Totalt skrevs 326 nya personer in i verksamheten under året och 137 avslutades.

Det ekonomiska resultatet för 2021 uppgår till 2,0 mnkr (2,0 mnkr år 2020).

Kommuninvest ekonomisk förening

Kommuninvest ekonomisk förening ägs av 294 kommuner och regioner. Föreningen har till uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Bolaget ska genom utlåning utan enskilt vinstsyfte uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Kommunens företag i siffror

Tabell: Kommunens företag i siffror, belopp i miljoner kronor

Företag	Ägarandel, procent	Rörelse-intäkter	Årets resultat	Balans-omslutning	Eget kapital	Soliditet, procent
Örebro Rådhuskoncern						
Örebro Rådhus AB	100	0,9	58,7	1 899,3	799,8	42,1
Örebrobostäder AB	100	1 759,8	70,1	11 466,4	2 509,4	21,9
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	119,9	9,1	815,7	72,8	8,9
- Västerporten Fastigheter i Örebro AB	100	60,6	6,3	471,5	87,1	18,5
- ÖBO Husaren AB	100	23,6	-1,4	309,6	9,6	3,1
- Bixia Gryningsvind AB	40	17,5	15,6	174,7	44,1	25,2
Örebroporten Fastigheter AB	100	376,4	122,8	4 083,9	962,2	23,6
- Örebroporten Förvaltning AB	100	0,0	0,3	26,4	0,6	2,1
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	51	1,6	7,7	19,9	19,6	98,5
- Kikapu i Örebro AB	51	0,0	6,5	6,5	6,5	100,0
- Örebroporten Holding AB	100	0,0	103,9	103,9	103,9	100,0
- Marieberg Utvecklings AB	50	4,7	1,9	9,6	7,7	80,3
- Törsjö Logistik AB	33	0,5	0,0	74,6	0,5	0,7
- Gustavsvik Resorts AB	45	65,5	1,3	271,4	75,2	27,7
- Örebroläktaren AB	5	2,1	-0,2	0,8	0,6	74,5
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	535,6	72,2	4 925,0	602,9	12,2
Örebrokompaniet AB	100	29,1	17,4	9,4	0,9	10,1
Örebro Parkering AB	100	0,9	0,0	6,2	5,5	87,5
Länsmusiken i Örebro AB	91	69,7	0,0	16,9	5,0	29,4
Kumbro Utveckling AB	80	12,8	1,0	130,9	39,9	30,5
- Kumbro Stadsnät AB	80	105,1	0,0	353,2	79,6	22,5
- Nodena AB	25	0,0	-0,1	6,1	6,0	97,8
- Kumbro Vind AB	80	24,2	0,0	377,5	28,8	7,6
- Frotorp Vind AB	26,66	3,5	0,0	0,7	0,3	40,6
- Stadsnät i Kumla AB	80	0,0	0,0	4,7	4,7	100,0
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	72,0	8,7	199,4	37,6	18,9
Vätternvatten AB	76,65	3,5	0,0	53,7	24,0	44,7
Alfred Nobel Science Park AB	52	14,1	0,8	10,2	2,7	26,6
Örebro Läns Flygplats AB	44,95	78,8	1,1	205,3	25,7	12,5
Oslo–Stockholm 2.55	16,6	6,1	0,4	3,6	2,7	74,6
Länsteatern i Örebro AB	9	39,4	-0,6	14,6	6,9	47,7
Regionala företag						
Kommunalförbundet Nerikes Brandkår	48,6 %	31,4	6,7	152,2	28,8	18,9
Övriga företag						
Stiftelsen Activa	50 %	37,0	1,9	18,3	7,6	41,8
Örebro Läns Trädgårds AB	74,3 %	0,1	0,1	2,4	2,3	99,1

Tabell: Särskilda upplysningar om företagen i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

Örebro kommun	Koncernbidrag		Ägartillskott		Utdelning	
	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna
Örebro kommun	-	-	-	-	-	47,0
Örebro Rådhus AB	2,7	0,9	-	-	47,0	68,7
Örebrobostäder AB	-	16,9	-	-	33,7	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	11,7	-	-	-	-	-
- ÖBO Husaren AB	5,2	-	-	-	-	-
Örebroporten Fastigheter AB	0,2	-	-	-	22,0	103,9
- Örebroporten Förvaltning AB	-	0,2	-	-	-	-
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	-	-	-	-	-	6,5
- Kikapu i Örebro AB	-	-	-	-	6,5	-
- Örebroporten Holding AB	-	-	-	-	103,9	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	-	13,0	-
Örebrokompaniet AB	0,9	-	-	-	-	-
Örebro Parkering AB	-	2,7	-	-	-	-
Kumbro Utveckling AB	-	2,8	-	-	-	-
- Kumbro Stadsnät AB	22,2	-	1,5	-	-	-
- Nodena AB	-	-	-	1,5	-	-
- Kumbro Vind AB	-	19,4	-	-	-	-
Summa	42,9	42,9	1,5	1,5	226,1	226,1

Tabell: Särskilda upplysningar om företagen i kommunkoncernen, belopp i miljoner kronor

Örebro kommun	Driftbidrag		Lån		Borgen		Försäljning		Räntor	
	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Lämnade	Erhållna	Köpt	Sålt	Kostnad	Intäkt
Örebro kommun	191,5	-	17 311,8	-	703,9	-	1 082,4	144,4	-	28,3
Örebro Rådhus AB	-	-	-	590,3	-	500,0	2,7	0,9	-	-
Örebrobostäder AB	-	-	-	7 791,4	-	-	36,7	119,5	12,5	-
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-	-	-	678,0	-	-	41,4	114,8	1,4	-
- Västerporten Fastigheter AB	-	-	-	355,0	-	-	5,7	40,0	0,6	-
- ÖBO Husaren AB	-	-	-	290,0	-	-	3,2	19,2	0,5	-
Örebroporten Fastigheter AB	-	3,4	-	2 893,0	-	-	20,9	259,0	5,0	-
- Marieberg Utvecklings AB	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-
- Gustavsvik Resorts AB	-	9,9	-	108,3	-	-	2,6	1,6	0,9	-
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	4 199,0	-	-	29,9	500,5	6,8	-
Örebrokompaniet AB	-	23,4	-	-	-	-	0,4	1,0	-	-
Örebro Parkering AB	-	-	-	-	-	-	1,1	0,1	-	-
Länsmusiken i Örebro AB	-	40,6	-	-	-	-	13,3	0,0	-	-
Kumbro Utveckling AB	-	-	-	-	-	44,9	0,7	12,9	-	-
- Kumbro Stadsnät AB	-	-	-	168,0	-	-	19,5	25,3	0,3	-
- Kumbro Vind AB	-	-	-	238,8	-	-	3,3	19,5	0,4	-
- Biogasbolaget i Mellansverige AB	-	-	-	-	-	-	7,0	4,1	-	-
- Frotorp Vind AB	-	-	-	-	-	68,9	-	-	-	-
Vätternvatten AB	-	-	-	-	-	-	1,2	2,7	-	-
Alfred Nobel Science Park AB	-	4,9	-	-	-	-	0,0	5,0	-	-
Örebro Läns Flygplats AB	-	17,0	-	-	-	87,5	0,3	0,0	-	-
Oslo–Stockholm 2.55 AB	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Länsteatern i Örebro AB	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nerikes Brandkår	-	85,8	-	-	-	-	0,0	1,6	-	-
Örebro Läns Trädgårds AB	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Stiftelsen Activa	-	5,2	-	-	-	2,6	-	0,4	-	-
Summa	191,5	191,5	17 311,8	17 311,8	703,9	703,9	1 272,7	1 272,7	28,3	28,3

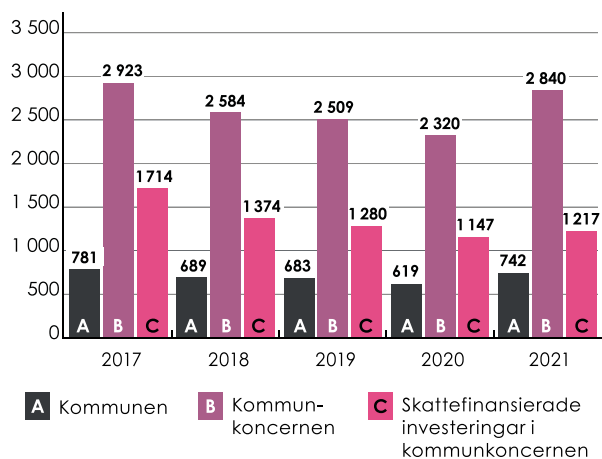
Investeringsredovisning

Kommunkoncernens investeringar

Årets investeringar i kommunkoncernen uppgår till 2 840 mnkr (2 320 mnkr 2020), vilket är 746 mnkr lägre än planerat. Kommunkoncernens investeringar i bostäder, lokaler och kommunala verksamhetslokaler har med anledning av en stark befolkningstillväxt varit höga under flera år. För året motsvarar dessa investeringar 73 procent av kommunkoncernen totala investeringsutgifter. Den genomsnittliga investeringsutgiften under de fem senaste åren uppgår till 2 635 mnkr, en ökning med 69 mnkr jämfört med genomsnittet för femårsperioden 2016–2020. Investeringarna kommer vara fortsatt höga under överskådlig tid, något som förklaras av en växande befolkning, förändrad demografi och äldre fastighetsbestånd.

I ÖSB 2021 finns finansiella mål med direkt koppling till både kommunens och koncernens investeringar. Ett mål om koncernens investeringar i kommunal verksamhet (exklusive exploateringsinvesteringar) anger att dessa maximalt får uppgå till 16 procent av skatter och generella statsbidrag. Enligt den långsiktiga finansiella analysen krävs lånefinansiering av delar av investeringarna så länge som nivån överskrider 8–9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet begränsas av att ett mål anger att dessa under 2021 ska ha en självfinansieringsgrad på minst 70 procent. I ÖSB 2022 är detta mål höjt till 100 procent för att säkerställa att kommunen kan finansiera de egna investeringarna med egna medel. De taxefinansierade VA-investeringarna ingår dock inte i detta mål, varför dessa också fortsättningsvis kan lånefinansieras.

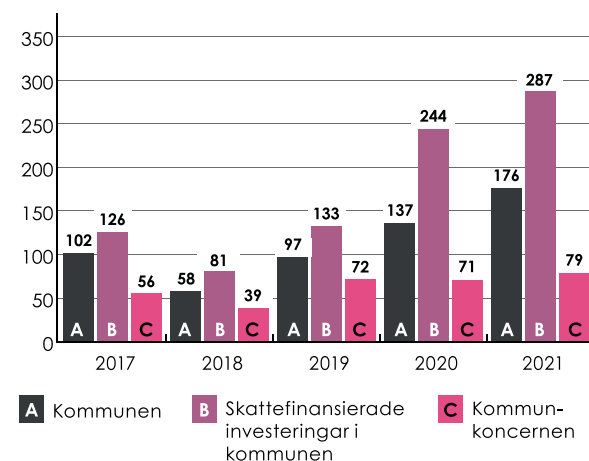
Diagram: Kommunkoncernens investeringar, belopp i miljoner kronor

Självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att kommunen inte behöver låna för att finansiera investeringarna utan att de egna medlen räcker för detta. Självfinansieringsgraden för kommunkoncernen uppgår till 79 procent och för kommunen till 176 procent. Självfinansieringsgraden för kommunens skattefinansierade investeringar uppgår till 287 procent.

Diagram: Självfinansieringsgrad investeringar, procent

Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet

Investeringar binder kapital under lång tid och påverkar det ekonomiska utrymmet för att finansiera välfärden. Kommunkoncernen har investerat 1 217 mnkr i den skattefinansierade verksamheten under året. Investeringarnivån är 130 mnkr lägre än genomsnittet de senaste fem åren, vilket uppgår till 1 323 mnkr. Investeringar i skattefinansierade verksamhetslokaler uppgår under året till 784 mnkr, som motsvarar 64 procent av kommunkoncernen totala investeringar i skattefinansierad verksamhet. Dessa utgifter finansieras av kommunens skatteintäkter genom framtida hyreskostnader. Den enskilt största investeringen i skattefinansierad verksamhet under 2021 är Svealundsskolan, där utgiften uppgår till 92 mnkr under året och totalt till 241 mnkr. Det största färdigställda projektet under året var Kulturkvarteret, vars totala investeringsutgift uppgår till 596 mnkr.

Kommunens investeringar

Kommunens egna investeringar uppgick under året till 742 mnkr, vilket är 446 mnkr lägre än den budgeterade nivån, och genomförandegraden uppgår till 62 procent (55 procent 2020). Den låga genomförandegraden förklaras till stor del av en begränsad genomförandekapacitet och förseningar i större investeringsobjekt. Förseningarna beror på en mängd olika faktorer, där den pågående pandemin har lett till försenade fordons- och VA-leveranser samtidigt som planeringsfaktorer, svårigheter att få tag i konsultstöd och överklaganden också påverkat tidsplanerna.

Investeringar i de kommunala bolagen

Dotterbolagen och de större intressebolagen har investerat totalt 2 098 mnkr i anläggningstillgångar, vilket är 300 mnkr lägre än budgeterat. Av bolagens investeringar avser 784 mnkr investeringar i skattefinansierad verksamhet.

ÖrebroBostäders investeringar uppgår till 1 111 mnkr, vilket är 72 mnkr lägre än budgeterat. De största investeringarna under 2021 är nyproduktion av bostäder i kvarteret Biplanet på södra Ladugårdsängen med 112 mnkr samt fortsatta om- och tillbyggnader i Vivalla med 188 mnkr, Varberga med 116 mnkr och Västhaga med 116 mnkr. Investeringar som avslutats under året är bl.a. om- och tillbyggnader på Karlslundsgatan med totalt 23 mnkr och Malmgatan med totalt 30 mnkr.

ÖBO Omsorgsfastigheter har investerat för totalt 78 mnkr, vilket är 50 mnkr lägre än budgeterat. Den största investeringen är nyproduktionen, som påbörjades under året, av vård- och omsorgsboendet Askenäshemmet i Odensbacken med 26 mnkr. Investeringar har också gjorts i färdigställandet av tre gruppboendestäder i Vintrosa med totalt 23 mnkr, Norra Bro med 23 mnkr och Brickebacken med 21 mnkr.

Västerporten har investerat för totalt 48 mnkr, vilket är 23 mnkr mindre än budgeterat. Den största investeringen är 26 mnkr i nyproduktion på Boglundsängen.

Örebroporten investerade för 522 mnkr, vilket var 91 mnkr lägre än budgeterat. De största investeringarna avser förvärv av fastigheten Tankbilen 1 med 216 mnkr och nybyggnation av kontorshus på Kexfabriken 2 med 80 mnkr. Under året avslutades nyinvesteringen i Kulturkvarteret som inklusive anpassning av gamla Riksbankshuset uppgick till totalt 626 mnkr.

Futurum Fastigheters investeringar uppgår till 289 mnkr, vilket är 35 mnkr lägre än budgeterat. Det största projektet är Svealundsskolan som färdigställdes under året där 92 mnkr investerades 2021 och 241 mnkr totalt för projektet. Andra under året avslutade nyinvesteringar är Tengvallaskolan med en total investering på 95 mnkr och Alnängarnas förskola med totalt 35 mnkr. Andra avslutade projekt är underhållsåtgärder på Stureskolan med 26 mnkr samt hyresgäst Anpassningar på Navets skola med 91 mnkr, Almbyskolan med 242 mnkr och Adolfsbergsskolan med 52 mnkr.

Tabell: Kommunkoncernens investeringar, belopp i miljoner kronor

Kommunens investeringar	Nettoutgifter	Budget ÖSB	Justerad budget	Avvikelse
Barn och utbildning	-44,5	-47,8	-54,0	9,5
Social välfärd	-6,4	-23,8	-23,8	17,4
Samhällsbyggnad	-346,9	-457,8	-546,9	200,0
Stadsbyggnad	-253,7	-313,9	-380,7	127,0
- Fastighetsinvesteringar	-33,7	-63,3	-63,8	30,1
- Trafik- och miljöinvesteringar	-75,8	-61,3	-127,6	51,8
- Fastighetsförvärv	-27,1	-30,0	-30,0	2,9
- Inventarier	0,0	-	-	0,0
- Exploatering	-117,2	-159,3	-159,3	42,1
Fritidsnämnden	-6,1	-10,1	-18,2	12,1
Kulturnämnden	-7,9	-11,0	-18,8	10,9
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	-79,1	-119,8	-127,1	48,0
- Bredband (fastighetsinvesteringar)	-4,6	-40,3	-11,0	6,4
- Inventarier	-0,7	-0,6	-3,0	2,3
- Park och gata	-45,4	-42,8	-66,2	20,8
- Fordon	-24,6	-34,0	-36,7	12,0
- Fordonsgas	-3,8	-2,2	-10,3	6,5
Programnämnd samhällsbyggnad	0,0	-3,0	-2,0	2,0
- Inventarier	0,0	-3,0	-2,0	2,0
Vuxenutbildnings- o arbetsmarknadsnämnden	-1,8	-3,8	-3,8	2,0
Kommunstyrelsen	-32,6	-61,0	-61,0	28,4
Summa Skattefinansierad verksamhet	-432,2	-594,2	-689,5	257,3
Tekniska nämnden, taxefinansierad verksamhet	-310,1	-401,6	-498,5	188,4
- VA	-306,4	-397,1	-451,5	145,1
- Avfall	-3,8	-4,5	-47,0	43,3
Summa Taxefinansierad verksamhet	-310,1	-401,6	-498,5	188,4
Totalt kommunens investeringar	-742,3	-995,8	-1 188,0	445,6
Bolagens investeringar, majoritetsägda bolag	Ägarandel, procent	Netto utgifter	Plan	Avvikelse
Örebrobostäder AB	100	-1 111,3	-1 183,2	71,9
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-78,4	-128,3	49,9
ÖBO Husaren AB	100	-0,6	-11,4	10,8
Västerporten Fastigheter AB	100	-48,2	-71,4	23,2
Örebroporten Fastigheter AB	100	-522,0	-613,4	91,4
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-289,0	-324,1	35,1
Örebrokompaniet AB	100	-2,6	-3,1	0,5
Örebro Parkering AB	100	0,0	-5,5	5,5
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-22,4	-18,0	-4,4
Vätternvatten AB	77	-24,0	-40,0	16,0
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0
Örebro Läns Flygplats AB	45	-4,1	-6,3	2,2
Gustavsvik Resort AB	45	-8,1	-5,6	-2,5
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	-9,4	-17,1	7,7
Summa bolagens investeringar		-2 120,1	-2 427,4	307,3
Totalt bolagens investeringar, kommunens ägarandel		-2 097,7	-2 397,8	300,1
Varav bolagens investeringar för skattefinansierad verksamhet				
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-289,0	-324,1	35,1
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-78,4	-128,3	49,9
Örebroporten Fastigheter AB		-417,0	-537,0	120,0
Totalt kommunkoncernens investeringar, kommunens ägarandel		-2 840,1	-3 582,7	745,7
Varav kommunkoncernens investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 216,6	-1 678,9	462,3

Tabell: Nyckeltal

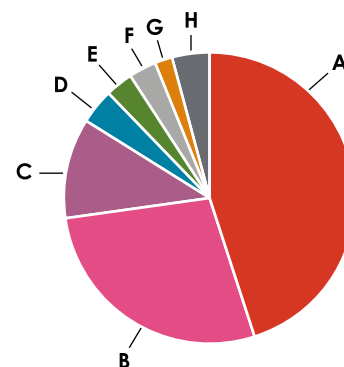
	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exkl. exploateringsinvesteringar, %	15 %	12 %	11 %	12 %	11 %
Kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag, exkl. exploateringsinvesteringar, %	5 %	4 %	4 %	3 %	3 %

Tabell: Större investeringsprojekt som har avslutats under året, belopp i miljoner kronor

	Åtgärd	Total budget	Total nettoutgift	Avvikelse
Kommunen				
Vatten och avlopp				
Överföringsledning Södra Väringen - Ervalla	VA-ledningar	72,8	48,9	23,9
Kommunala bolag				
ÖrebroBostäder AB				
Karlslundsgatan 3	Om- och tillbyggnad	19,0	23,0	4,0
Malmgatan 2	Om- och tillbyggnad	29,0	30,0	-1,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB				
Gruppbostad Norra Bro	Nybyggnation	24,0	23,0	1,0
Gruppbostad Vintrosa	Nybyggnation	23,0	23,0	0,0
Gruppbostad Brickebacken	Nybyggnation	21,0	21,0	0,0
Örebroporten Fastigheter AB				
Kulturkvarteret	Nybyggnation Kulturkvarteret	675,0	596,0	79,0
Gamla Riksbankshuset	Underhåll och hyresgästanpassningar	25,0	30,0	-5,0
Futurum Fastigheter AB				
Svealundsskolan	Nybyggnation som ersätter Eklundaskolan	260,0	241,0	19,0
Tengvallaskolan inkl. idrottshall	Nybyggnation	120,0	95,0	25,0
Stureskolan	Underhåll	25,0	26,0	-1,0
Navet skola 7-9	Hyresgästanpassning	95,0	91,0	4,0
Almbyskolan	Hyresgästanpassning	250,0	242,0	8,0
Alnängarnas förskola	Nybyggnation	35,0	35,0	0,0
Adolfsbergsskolan	Hyresgästanpassning	50,0	52,0	-2,0

Diagram: Investeringar i kommunkoncernen fördelar sig inom följande kategorier

- A** Bostäder och lokaler 45 %
- B** Verksamhetslokaler 28 %
- C** Taxefinansierade investeringar 11 %
- D** Exploateringsfastigheter 4 %
- E** Inventarier 3 %
- F** Trafik- och miljöinvesteringar 3 %
- G** Övriga fastighetsinvesteringar 2 %
- H** Övrigt 4 %

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2021

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Örebro kommun har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelser, nämnder och kommunalförbund samt genom utsedda lekmanna-revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt kommunfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Revisionen har noterat att kommunens organisation och verksamheter fortsatt har påverkats av Coronapandemin, men vi ser att kommunstyrelsen och nämnderna har vidtagit åtgärder för att hantera situationen på ett rimligt sätt. Revisionen har inte identifierat några väsentliga brister utifrån känd information, men avser att fortsatt följa utvecklingen noga.

I vår granskning av kommunstyrelsens strategiska lokal-försörjning har flera tydliga brister identifierats. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en ändamålsenlig och effektiv process för lokalplanering ur ett kommunövergripande perspektiv. Med anledning av detta riktar vi skarp kritik mot kommunstyrelsen.

Vi har även identifierat allvarliga brister i överförmyndarnämndens verksamhetsstyrning och interna kontroll. Med anledning av detta riktar vi skarp kritik även mot överförmyndarnämnden för verksamhetsåret 2021.

Revisorerna har noterat att kommunstyrelsens bedömning är att fortsatt arbete krävs för att uppnå samtliga av fullmäktiges mål. Endast ett fåtal inriktningsmål uppfylls för verksamhetsåret 2021. Med anledning av detta är det vår bedömning att kommunens målstyrning bör förtydligas framgent.

Det är väsentligt att kommunen anpassar sig till god redovisningssed när det gäller redovisning av finansiell leasing.

Med beaktande av ovanstående noteringar gör vi sammantaget följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheterna på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas resultat enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnder samt enskilda ledamöter i berörda organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021

Vi återoppar bifogade rapporter och skrivelser avseende revisionsåret 2021.

Sven Landh är vald med undantag för gymnasienämnden.

Örebro den 21 april 2022.

Lena Jansson

Bengt Wentzel

Britta Bjelle

Håkan Gransten

Margareta Arvidsson

Anders Fredriksson

Nils Gunnarsson

Bo Arne Karlsson

Leif Landén

Sven Landh

Gunvor Lindkvist

Elena Maisuradze

Lars Norling

Yvonne Nordström

Gösta Örtensjö

Bilaga 1

Redovisning av markeringar i eget kapital

Tabell: Markeringar i eget kapital 2021, belopp i miljoner kronor

Markering	Beslutade medel	Tidigare förändring	Ingående markering	Reglering ackumulerat resultat	Årets nya markeringar	Utgående markering
Eget kapital Avfall	-	82,7	82,7	-6,3	-	76,4
Eget kapital VA*	-	-17,1	-17,1	16,4	-	-0,7
Summa markering där lagstiftning ställer krav på särredovisning	-	65,6	65,6	10,1	-	75,7
Intraprenader**	-	75,3	75,3	-13,4	14,9	76,8
Digital arbetsplats	-	-30,2	-30,2	7,4	-	-22,8
Summa markering regleras via interna regelverk	0,0	45,1	45,1	-6,0	14,9	54,0
Den växande kommunen	40,0	-11,2	28,8	-6,3	-	22,5
Strukturförändringar inom hemvården	25,0	-20,4	4,6	-2,1	-	2,5
Digitalisering	200,0	-146,7	53,3	-37,4	-	15,8
Konjunktur- och strukturbuffert	200,0	-	200,0	-	-	200,0
Tillväxt- och arbetsmarknadspaket***	34,7	-1,3	33,4	-6,3	-	27,1
Stöd i arbetsmiljöarbetet under rådande pandemi	15,0	-	15,0	-1,5	-	13,5
Återstart näringslivet efter coronapandemin****	5,0	-	5,0	-	-	5,0
Summa markering särskilt beslutade insatser	519,7	-179,7	339,9	-53,5	-	286,4
Sociala investeringar	60,3	-10,0	50,2	2,3	-	52,6
Summa markering satsningar med återföringsmodell	60,3	-10,0	50,2	2,3	-	52,6
Kapitalkostnader, exploateringsinvesteringar	782,8	-252,1	530,7	-	-	530,7
Summa markeringar interna redovisningsprinciper	782,8	-252,1	530,7	0,0	-	530,7
Summa markeringar via eget kapital	1 362,8	-331,2	1 031,5	-47,1	14,9	999,4

*Vid överuttag, positivt resultat, redovisas resultatet som kortfristig skuld till abonnenterna. Vid underuttag, negativt resultat, redovisas resultatet som negativt eget kapital och som markering, som ska återställas inom tre år. 2021 har VA-verksamheten negativt eget kapital som med årets resultat i det närmaste är återställt.

**Resultat prövas enligt internt regelverk i samband med det överförda resultat, som sker i separat ärende.

***Medel flyttade från markering för sociala investeringar enligt KS 10/2020.

****Medel flyttade från Tillväxt- och arbetsmarknadspaket enligt KS 495/2020.

Markeringarna för Strukturförändringar inom hemvården, Digitalisering och Stöd i arbetsmiljöarbetet under pågående pandemi avslutades 2021. Kvarvarande medel avmarkeras i eget kapital.

Bilaga 2

Intraprenader

Tabell: Intraprenader, belopp i miljoner kronor

Intraprenader	Tidigare ackumulerat resultat	Budget 2021	Avvikelse bokslut	Av nämnd prövad avvikelse	Nytt ackumulerat resultat	Preliminärt-ackumulerat resultat enligt 7-procentregeln***
Norrby förskolor	2,1	29,3	-2,2	-2,2	-0,2	-0,2
Förskolor Lillån	3,3	43,9	1,0	1,0	4,3	3,1
Förskolor Varberga	3,6	50,7	0,7	0,7	4,3	3,5
Rosta förskolor	1,9	27,2	-0,7	-0,7	1,2	1,2
Förskolor Väster	3,5	50,5	-1,0	-1,0	2,5	2,5
Summa intraprenader – Förskolenämnden	14,4	201,6	-2,3	-2,3	12,1	10,2
Almbyskolan F-9, Almby särskola	5,8	81,7	0,6	0,6	6,4	5,7
Brickebackens skola	3,6	51,6	2,2	2,2	5,8	3,6
Brunnsskolan F-6	2,0	31,9	-0,4	-0,4	1,5	1,5
Engelbretksskolan 4-9, Engelbrett särskola	4,1	61,0	1,1	1,1	5,2	4,3
Gumaeliuskolan F-9	2,8	52,4	-0,2	-0,2	2,6	2,6
Lillåns skola F-6 och 4-9, Lillåns södra skola F-6	4,4	72,6	0,2	0,2	4,6	4,6
Mellringeskolan F-9, Mellringeskolan 7-9	0,4	59,7	-0,7	-0,7	-0,3	-0,3
Norrbyskolan F-6	0,1	44,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2
Rostaskolan F-6*	0,3	-	-0,3	-0,3	0,0	-
Stora Mellösa skola F-6	0,8	13,2	0,3	0,3	1,2	0,9
Stureskolan F-3	1,4	18,5	0,6	0,6	2,0	1,3
Västra Engelbretksskolan F-9, Tegnérskolan F-3	0,2	64,9	1,7	1,7	1,9	1,9
Walleriska skolan F-6	1,7	24,1	0,3	0,3	2,0	1,7
Summa intraprenader – Grundskolenämnden	27,7	576,0	5,1	5,1	32,7	27,7
Komvux	10,1	135,4	-7,9	-7,9	2,3	2,3
Summa intraprenad – Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	10,1	135,4	-7,9	-7,9	2,3	2,3
Kulturkvarteret NY!	-	-	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Summa intraprenader – Kommunstyrelseförvaltningen	0,0	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Socialpsykiatrin	8,4	121,8	0,2	0,2	8,6	8,5
Summa intraprenader – Funktionsstödsnämnden	8,4	121,8	0,2	0,2	8,6	8,5
Demenscentrum, dagverksamhet	0,6	13,2	2,1	0,0	0,6	0,6
Summa intraprenader – Hemvårdsnämnden	0,6	13,2	2,1	0,0	0,6	0,6
Demenscentrum	1,6	38,8	0,4	0,7	2,2	2,2
Backagården	1,7	24,2	0,3	0,4	2,1	1,7
Klosterbacken	2,6	40,3	1,9	2,5	5,1	2,8
Lindhultsgården	1,1	16,4	0,1	0,2	1,3	1,1
Löwenhjelmiska	2,5	32,2	0,2	0,3	2,7	2,3
Skebäcksgården	2,7	40,2	2,7	2,7	5,4	2,8
Ängen	1,8	36,1	-0,3	-0,1	1,7	1,7
Summa intraprenader – Vårdboendenämnden	14,0	228,2	5,3	6,5	20,6	14,7
Summa intraprenader	75,3	1 276,1	1,5	0,6	75,9	63,0
Digital arbetsplats, administrativa arbetsplatser**	-30,2	-	7,4	7,4	-22,8	-22,8
	45,1	1 276,1	8,9	8,1	53,2	40,2

*Upphör som intraprenad per 2021-12-31.

**Prövas inte enligt 7-procentregeln.

***Fastställande av ackumulerat resultat sker i samband med beslut om överfört resultat.

Bilaga 3

Särredovisning VA- och avfallsverksamheterna

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverk samt avfallsverk. Dessa verksamheter regleras av lag om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning.

Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, dvs. medborgare och företag i kommunen. Avgifterna för VA- och avfallsverksamheterna ska baseras på självkostnadsprincipen. Verksamheterna ska därför normalt redovisa ett nollresultat.

VA- och avfallsverksamheterna ska normalt ha ett eget kapital som motsvarar 10 procent av verksamhetens intäkter. Denna finansiella reserv behövs för att kunna hantera oförutsedda

händelser under året med stora ekonomiska effekter för verksamheterna. Om det egna kapitalet vid bokslutet är markant högre eller lägre än denna normalnivå, ska det egna kapitalet återställas till normalnivå genom en planerad anpassning av framtida taxenivåer. Denna återställning av eget kapital ska ske så snart som möjligt och som längst inom en treårsperiod. VA-verksamheten redovisar det så kallade överuttaget som en förutbetalad intäkt, skuld till abonnenten, i stället för som eget kapital. Vid negativt resultat och skulden till abonnenterna inte är tillräckligt stor redovisas resultatet som negativt eget kapital. Under 2021 är VA-verksamhetens resultat positivt och en återställning av det tidigare negativa eget kapitalet har påbörjats.

Tabell: Resultaträkning VA-verksamhet, belopp i miljoner kronor

Resultaträkning	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	1	232,5	261,0
Verksamhetens kostnader	2	-171,9	-161,4
Avskrivningar	3	-36,1	-57,3
Verksamhetens nettokostnader		24,5	42,3
Finansiella intäkter	4	0,1	0,1
Finansiella kostnader	5	-21,6	-26,1
Årets resultat		3,0	16,4

Tabell: Balansräkning VA-verksamhet, belopp i miljoner kr

Balansräkning	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	6–8	1 646,8	1 893,8
Omsättningstillgångar	9	-22,8	30,3
Summa tillgångar		1 624,0	1 924,2
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	10		
Eget kapital (IB)		-20,0	-17,0
Årets resultat		3,0	16,4
Summa eget kapital		-17,0	-0,6
Skulder			
Långfristiga skulder	11–12	1 602,3	1 815,2
Kortfristiga skulder	13–14	38,7	109,7
Summa skulder		1 641,0	1 924,8
Summa skulder och eget kapital		1 624,0	1 924,2

Tabell: Resultaträkning Avfallsverksamhet, belopp i miljoner kr

Resultaträkning	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	15	146,0	150,3
Verksamhetens kostnader	16	-150,5	-153,8
Avskrivningar		-3,0	-2,9
Verksamhetens nettokostnader		-7,4	-6,4
Finansiella intäkter	17	0,3	0,2
Finansiella kostnader	18	-0,1	-0,1
Årets resultat		-7,2	-6,3

Tabell: Balansräkning Avfallsverksamhet, belopp i miljoner kr

Balansräkning	Not	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	19–21	53,1	53,9
Omsättningstillgångar	22	90,5	84,4
Summa tillgångar		143,5	138,3
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	23		
Eget kapital (IB)		89,9	82,7
Årets resultat		-7,2	-6,3
Summa eget kapital		82,7	76,4
Avsättningar	24	44,8	44,6
Skulder			
Långfristiga skulder		-	-
Kortfristiga skulder	25	16,1	17,3
Summa avsättningar och skulder		60,9	61,9
Summa skulder och eget kapital		143,5	138,3

Tabell: Kassaflödesanalys VA-verksamhet, belopp i miljoner kr

Kassaflödesanalys	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Löpande verksamhet		
Årets resultat	3,0	16,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
- Av- och nedskrivningar	36,1	57,3
- Gjorda avsättningar	-11,4	-12,1
- Övrigt	9,8	2,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	37,6	63,6
Ökning (+) Minskning (-) av periodiserade anslutningsavgifter	64,3	73,7
Ökning (-) Minskning (+) av kortfristiga fordringar	0,1	-49,0
Ökning (+) Minskning (-) av kortfristiga skulder	-3,0	70,9
Kassaflöde löpande verksamhet	98,9	159,2
Investeringsverksamhet		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-284,3	-307,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,7	1,4
Kassaflöde investeringsverksamhet	-283,6	-306,4
Finansieringsverksamhet		
Nyupptagna lån	440,0	180,0
Amortering av skuld	-18,7	-28,7
Kassaflöde finansieringsverksamhet	421,3	151,3
Årets kassaflöde	236,7	4,2
Likvida medel vid årets början	-297,4	-60,7
Likvida medel vid årets slut	-60,7	-56,5

Tabell: Kassaflödesanalys Avfallsverksamhet, belopp i mnkr

Kassaflödesanalys	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Löpande verksamhet		
Årets resultat	-7,2	-6,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
- Av- och nedskrivningar	3,0	2,9
- Gjorda avsättningar	-0,2	-0,3
- Övrigt	4,5	0,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	0,1	-3,4
Ökning (-) Minskning (+) av kortfristiga fordringar	0,6	1,9
Ökning (+) Minskning (-) av kortfristiga skulder	4,1	1,3
Kassaflöde löpande verksamhet	4,8	-0,3
Investeringsverksamhet		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-3,2	-3,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	-
Kassaflöde investeringsverksamhet	-3,2	-3,8
Finansieringsverksamhet		
Nyupptagna lån	-	-
Amortering av skuld	-	-
Kassaflöde finansieringsverksamhet	-	-
Årets kassaflöde	1,6	-4,0
Likvida medel vid årets början	71,2	72,8
Likvida medel vid årets slut	72,8	68,8

Noter till sårredovisning av VA-verksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 1 Verksamhetens intäkter	2020	2021
Brukningavgifter externa	189,1	218,9
Brukningavgifter interna	2,9	3,3
Förutbetalda intäkter	-	-
Anslutningsavgifter ianspråktagna för:		
- exploateringsinvesteringar	11,3	12,8
- att täcka räntekostnader i exploateringsområden	8,1	7,2
Övriga intäkter externa	11,9	11,8
Övriga intäkter interna	9,3	7,1
Summa intäkter	232,5	261,0

Anslutningsavgiften (anläggningavgift) ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras. Se not 12.

Not 2 Verksamhetens kostnader	2020	2021
Kostnader externa	-119,8	-111,3
Övriga interna kostnader	-52,1	-50,0
Summa kostnader	-171,9	-161,4
- varav gemensamma kostnader som fördelats via en overhead		
Teknisk nämnd, Förvaltningsledning	-	4,1
Kommungemensamt		
Tjänster kommunstyrelseförvaltning	-	3,7
IT och telefoni	-	0,7
Aktivitetsbaserade lokaler*	-	1,3
Försäkringar	-	0,6
Hälsopaket, Posthantering m.m.	-	0,3
Summa	8,6	10,6

Kostnader för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse betraktas som demokratiska uppdrag och fördelas ej.

*Ingår ej 2020.

Not 3 Avskrivningar	2020	2021
VA-ledningar	-12,7	-13,4
VA-anläggningar, t.ex. vatten- och reningsverk	-22,6	-43,0
Maskiner och inventarier	-0,8	-1,0
Summa avskrivningar	-36,1	-57,3

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden Komponentredovisning tillämpas.

Not 4 Finansiella intäkter	2020	2021
Ränta på kundfordringar	0,1	0,1
Ränta på överlikviditet	-	-
Summa finansiella intäkter	0,1	0,1

Not 5 Finansiella kostnader	2020	2021
Ränta på influtna anslutningsavgifter	-8,0	-7,9
Ränta kapitalkostnad	-12,9	-18,0
Övriga finansiella kostnader	-0,7	-0,2
Summa finansiella kostnader	-21,6	-26,1

Not 6 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2020	2021
Ingående värde	1 041,4	1 167,8
Nettoinvesteringar	162,9	223,0
Korrigeringar	-1,1	0,0
Avskrivningar	-35,4	-56,3
Utgående bokfört värde	1 167,8	1 334,6

Not 7 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2020	2021
Ingående värde	363,9	475,5
Drifftagning	-163,3	-226,9
Strykningar/flyttningar	-8,7	-2,1
Nya pågående, ej avslutade investeringar	283,6	306,4
Utgående bokfört värde	475,5	552,8

Not 8 Maskiner och inventarier	2020	2021
Ingående värde	3,9	3,5
Nettoinvesteringar	0,4	3,9
Korrigeringar	-	-
Avskrivningar	-0,8	-1,0
Utgående bokfört värde	3,5	6,4

Not 9 Likvidkonto

Beloppet avser VA-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 10 Eget kapital	2020	2021
Balanserade resultat	-20,0	-17,0
Årets resultat	3,0	16,4
Summa eget kapital	-17,0	-0,6

Not 11 Anläggningslån	2020	2021
Ingående skuld	746,4	1 167,7
Nytt lån	440,0	180,0
Amortering	-18,7	-28,7
Utgående skuld	1 167,7	1 319,0

Not 12 Periodiserade anslutningsavgifter	2020	2021
Ingående balans	381,7	434,6
Årets avsättning	64,3	73,7
Ränta influtna anslutningsavgifter, värdesäkring	8,0	7,9
lanspråkstagna anslutningsavgifter för:		
- exploateringsinvestering VA-ledning	-11,3	-12,8
- räntekostnader för investeringar i exploateringsområden	-8,1	-7,2
Utgående bokfört värde	434,6	496,2

Fr.o.m. 2002 periodiseras anslutningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 succesivt i anspråk med 1/33 per år. Fr.o.m. 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillförs årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens internränta. Influtna anläggningsavgifter ianspråk tas även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2021-12-31 uppgår till 496,2 mnkr inklusive ränta.

Not 13 Förutbetalda intäkter	2020	2021
Ingående värde	-	-
Förutbetalda intäkter	-	-
Utgående bokfört värde	-	-

Fr.o.m. 2012 tillämpas en ny redovisningsprincip som går ut på att om utfallet på inkomsterna från avgiftsuttaget överskrider de nödvändigaste kostnaderna, så har verksamheten i princip en skuld till abonnenterna. Normalt görs inte någon återbetalning, utan i stället reglerar man avgiften så att man i praktiken gör ett underuttag de närmaste åren. Både 2018 och 2019 gick VA-verksamheten med ett underskott som inte täcktes av de tidigare ackumulerade förutbetalda intäkter. Under 2020 och 2021 har det negativa egna kapitalet i det närmaste återställts. Se not 10.

Not 13 Förutbetalda intäkter	2020	2021
Normalnivå på eget kapital/förutbetalda intäkter		
10 procent av verksamhetens intäkter	23,3	26,1

Not 14 Övriga kortfristiga skulder	2020	2021
Leverantörsskuld	34,6	106,9
Semesterlöneskuld	3,7	3,9
Övriga kortfristiga skulder	0,4	-1,1
Summa kortfristiga skulder	38,7	109,7

Noter till sårredovisning av Avfallsverksamheten, belopp i miljoner kronor

Not 15 Verksamhetens intäkter	2020	2021
Brukningavgifter	93,3	95,7
Övriga intäkter	52,8	54,6
- kommuninterna intäkter	9,2	6,7
Summa intäkter	146,0	150,3

Not 16 Verksamhetens kostnader	2020	2021
Kostnader externa	-107,4	-109,9
Övriga interna kostnader	-43,2	-43,9
Summa kostnader	-150,5	-153,8

- varav gemensamma kostnader som fördelats via en overhead	-	
Teknisk nämnd, Förvaltningsledning	-	2,4
Kommungemensamt		
Tjänster kommunstyrelseförvaltning	-	2,1
IT och telefoni	-	0,5
Försäkringar	-	0,5
Hälsopaket, Posthantering m.m.	-	0,2
Summa	5,2	5,7

Kostnader för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse betraktas som demokratiska uppdrag och fördelas ej.

Not 17 Finansiella intäkter	2020	2021
Ränta på kundfordringar	0,1	0,0
Ränta på överlikviditet	0,2	0,2
Summa finansiella intäkter	0,3	0,2
Utgående bokfört värde	1 167,8	1 334,6

Not 18 Finansiella kostnader	2020	2021
Ränta på kapitalkostnad	-	-
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-0,1	-0,1

Not 19 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2020	2021
Ingående värde	55,7	49,2
Nettoinvesteringar	0,7	-
Korrigeringar, utrangeringar	-4,5	-
Avskrivningar	-2,7	-2,6
Utgående bokfört värde	49,2	46,5

Not 20 Pågående ny-, till- och ombyggnader	2020	2021
Ingående värde	-	2,4
Drifftagning	-0,8	-
Korrigeringar	-	-
Nya pågående, ej avslutade investeringar	3,2	3,8
Utgående bokfört värde	2,4	6,2

Not 21 Maskiner och inventarier	2020	2021
Ingående värde	1,7	1,5
Nettoinvesteringar	0,1	-
Korrigeringar, flyttning	-	-
Avskrivningar	-0,3	-0,3
Utgående bokfört värde	1,5	1,2

Not 22 Likvidkonto
Beloppet avser avfallsverksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 23 Eget kapital	2020	2021
Balanserade resultat	89,9	82,7
Årets resultat	-7,2	-6,3
Summa eget kapital	82,7	76,4
Normalnivå på eget kapital är 10 procent av verksamhetens intäkter	14,6	15,0

Not 24 Avsättningar till deponi	2020	2021
Ingående värde	45,1	44,8
Årets avsättning	-	-
Uttag	-0,2	-0,3
Förändring av nuvärdet	-	-
Utgående bokfört värde	44,8	44,6

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen 2007-12-06. Slutlig justering av fonden gjordes i samband med bokslut, då avstämning mellan kalkyl och faktiskt utfall genomförts.

Not 25 Kortfristiga skulder	2020	2021
Leverantörsskuld	7,5	8,7
Avfallskatt	3,1	2,5
Semesterlöneskuld	2,4	2,4
Övriga skulder	3,1	3,8
Summa kortfristiga skulder	16,1	17,3

Bilaga 4

Driftredovisning per verksamhetsområde

Tabell: Driftredovisning per verksamhet 2021, belopp i miljoner kronor samt nettokostnad per verksamhet 2019–2021, belopp i kr per invånare.

Verksamhetsblock	Intäkt	Kostnad				Nettokostnader	Nettokostnader kr/inv.		
	Totalt	Totalt	Personal	Lokal/kap	Övrigt		2019	2020	2021
Politisk verksamhet	11	115	85	4	26	105	704	657	666
Infrastruktur och skydd	535	1 067	270	152	644	531	3 201	3 224	3 383
- Fysisk och teknisk planering	262	357	112	25	219	95	592	552	604
- Gator, vägar och parkering	175	356	73	97	186	181	1 096	1 044	1 154
- Parker	57	132	35	24	73	74	405	471	474
- Miljö- och hälsoskydd	28	66	37	4	24	37	218	273	239
- Räddningstjänst	0	86	0	0	86	86	527	541	546
- Övrigt	13	71	14	1	56	57	362	344	366
Fritid och kultur	87	584	162	197	226	498	2 905	2 897	3 171
- Bibliotek	8	66	28	23	15	59	304	301	374
- Kulturskola	8	61	42	13	7	53	285	289	341
- Idrotts- och fritidsanläggningar	33	205	29	124	52	171	1 002	1 060	1 092
- Övrig fritid och kultur	38	252	63	37	152	214	1 315	1 247	1 365
Pedagogisk verksamhet	2 062	6 223	2 845	731	2 647	4 161	25 614	25 817	26 505
- Förskola m.m; 1–5år	1 055	2 151	824	161	1 166	1 096	7 030	7 006	6 980
- Förskoleklass, grundskola, fritids	457	2 646	1 330	401	915	2 190	13 106	13 583	13 948
- Grundsärskola	6	107	73	6	28	101	516	600	642
- Gymnasieskola	409	983	426	137	420	574	3 715	3 438	3 659
- Gymnasiesärskola	39	83	55	6	23	44	260	228	281
- Vuxenutbildning	95	179	78	10	91	85	552	459	540
- Uppdragsutbildning	1	4	2	0	1	3	27	31	17
- Svenska för invandrare	1	70	57	9	4	69	406	472	438
Vård och omsorg	2 382	6 230	2 565	233	3 432	3 848	24 359	24 196	24 514
- Äldre och funktionshindrade	2 330	5 274	2 225	199	2 850	2 944	18 900	18 560	18 753
- <i>Äldreomsorg</i>	1 504	3 200	1 359	135	1 707	1 697	11 146	10 812	10 809
- <i>Insats till personer med funktionsnedsättning</i>	106	271	109	7	155	165	1 183	1 192	1 051
- <i>Insatser inom LSS/SFB</i>	719	1 748	757	58	933	1 029	6 171	6 208	6 552
- <i>Färdtjänst</i>	2	55	0	0	55	53	401	349	341
- Socialtjänst	52	956	340	34	582	904	5 459	5 635	5 761
- <i>Vård, råd och behandling</i>	41	671	286	29	356	630	3 826	3 885	4 015
- <i>Ekonomiskt bistånd</i>	11	285	55	4	226	274	1 633	1 750	1 745
Arbetsmarknad och flyktingar	132	221	152	13	56	89	410	534	564
- Arbetsmarknadsåtgärder	83	193	138	11	44	110	877	784	699
- Flyktingmottagning inkl. bistånd	49	28	14	2	12	-21	-467	-250	-135
Affärsverksamhet	604	605	135	122	348	1	230	80	9
- Kollektivtrafik	0	28	0	3	25	28	211	169	178
- VA	378	365	76	98	190	-13	85	-12	-85
- Avfall	154	160	39	5	116	6	4	45	38
- Fordonsgas	16	13	2	2	8	-3	-2	-12	-22
- Övrigt	55	40	17	14	9	-16	-68	-110	-101
Nämndernas intäkter och kostnader	5 813	15 046	6 214	1 453	7 379	9 233	57 423	57 405	58 812
Gemensamt fördelat, internt m.m.	1 972	1 911	-1 527	167	3 271	-62	191	-662	-392
Summa intäkter och kostnader	7 786	16 957	4 686	1 621	10 650	9 171	57 613	56 743	58 420

Bilaga 5

Verksamhetens nettokostnader

Tabell: Verksamhet, nettokostnad i miljoner kronor

Verksamhet	2017	2018	2019	2020	2021
Programnämnd barn och utbildning	-3 336,0	-3 599,7	-3 708,5	-3 771,2	-3 918,9
Förskola	-1 029,3	-1 114,3	-1 081,6	-1 080,3	-1 096,8
Grundskola	-1 701,3	-1 865,1	-1 942,0	-2 027,7	-2 107,3
Gymnasieskola	-498,7	-504,1	-538,9	-506,1	-540,2
Särskola	-86,7	-92,7	-113,4	-121,9	-138,5
Övrig verksamhet	-20,0	-23,5	-32,5	-35,2	-36,1
Programnämnd social välfärd	-2 957,7	-3 126,5	-3 324,2	-3 325,9	-3 349,0
Socialtjänst	-482,7	-539,2	-573,2	-576,7	-605,5
Äldreomsorg	-1 464,1	-1 525,5	-1 618,6	-1 600,6	-1 555,7
Stöd till funktionshindrade	-993,7	-1 028,9	-1 092,0	-1 109,0	-1 152,3
Övrigt gemensamt	-6,5	-20,0	-25,3	-23,1	-16,6
Överförmyndarverksamhet	-10,7	-12,9	-15,2	-16,4	-18,8
Programnämnd samhällsbyggnad	-620,1	-665,9	-750,3	-726,0	-713,5
Skattefinansierad verksamhet	-615,4	-648,7	-736,9	-721,7	-723,6
Gator, vägar och parker	-157,8	-173,7	-215,1	-215,5	-240,4
Fritidsverksamhet	-201,0	-214,4	-217,7	-224,3	-225,5
Kulturverksamhet	-128,8	-128,4	-134,8	-133,6	-123,4
Kollektivtrafik	-62,4	-62,7	-74,6	-63,4	-62,5
Samhällsbyggnad	-52,2	-80,6	-79,0	-72,6	-69,8
Miljöverksamhet	-20,0	-14,2	-20,4	-24,0	-15,2
Kommungemensam verksamhet, övrigt	-3,4	-1,6	-6,9	-2,2	-2,8
Övrig verksamhet	-6,7	-5,2	-6,4	-6,3	-6,3
Mark och exploatering	17,1	20,4	12,6	18,6	17,2
Fordonsgas	-0,2	-0,5	-0,3	-1,8	3,4
Fastighetsverksamhet	-5,2	12,4	5,7	3,3	1,6
Taxefinansierad verksamhet	-4,7	-17,1	-13,4	-4,2	10,1
Avfallsverksamhet	-4,7	-9,4	-1,0	-7,2	-6,3
VA-verksamhet	0,0	-7,7	-12,3	3,0	16,4
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-494,5	-542,0	-539,1	-533,9	-518,4
Arbetsmarknadsåtgärder	-114,5	-123,4	-118,6	-105,5	-87,6
Flyktingmottagande	-8,3	-10,4	-12,0	-12,0	-9,7
Ekonomiskt bistånd	-232,5	-248,1	-252,8	-271,5	-270,8
Vuxenutbildning	-137,5	-159,1	-154,8	-143,9	-149,6
Övrig verksamhet	-1,7	-1,1	-0,9	-0,9	-0,7
Landsbygdsnämnden	-4,6	-5,7	-5,8	-6,1	-6,2
Stadsrevisionen	-3,4	-3,3	-3,6	-3,6	-3,3
Valnämnden	0,0	-3,7	-2,6	-0,2	-0,2
Kommunstyrelsen	-507,4	-521,3	-628,4	-623,9	-794,2
Kommunledning	-36,6	-41,2	-43,9	-40,5	-43,5
Kommunstyrelseförvaltningen	-436,0	-378,1	-368,4	-383,1	-460,0
Kommungemensamma verksamheter	-112,4	-194,4	-270,2	-210,2	-275,8
Kommungemensamma statsbidrag	154,5	172,1	136,2	94,1	70,9
Nerikes Brandkår	-76,9	-79,7	-82,1	-84,2	-85,8
Finansiering	345,8	328,4	246,8	421,7	420,1
Avskrivningar	-274,9	-234,8	-254,5	-265,5	-287,5
Summa verksamhetens nettokostnad	-7 852,5	-8 374,3	-8 970,2	-8 834,6	-9 171,1

Örebro kommun

019-21 1000

orebro.se

Produktion: Advant